Milý čitateľ! Prajem Ti požehnané čítanie. Čítaj každý riadok s modlitbou vo svojom srdci a objavíš v knihe drahocennú perlu.

Jozef Tóth, emeritný pastor ACS, zbor Nesvady

Pre Petra biblická viera nie je lacný spotrebný tovar, ale výnimočná drahocennosť. Označuje ju dokonca ako „vzácna viera" (2. list Petrov 1,1). Vo svojich oboch listoch apoštol objasnil a zdôraznil, prečo živá viera má takú neoceniteľnú hodnotu.

Peter osloví krátko a výstižne, so silným vzťahom ku každodennému životu, takmer všetky oblasti biblickej viery. Táto kniha, ktorá vznikla zo série kázní autora o obidvoch listoch Petra, môže preto pomôcť aj dnešnému čitateľovi zažiť silu od Boha darovanej viery celkom praktickým spôsobom – v časoch radosti a pohody, ale zvlášť v časoch bolesti a núdze, pri zvádzaní a hrozby bludným učením.

Wolfgang Wegert bol roky hlavným pastorom v zbore a misijnej organizácie Arche v Hamburgu. Naďalej zostáva ako pastor, pokiaľ jeho syn, Christian, teraz vedie prácu v Arche. Ťažisko činnosti Wolfganga spočíva okrem samotnej zborovej práce aj v misii. Už veľa rokov hlása evanjelium v Nemecku a inde v Európe aj v rozhlase a televízii. Z teologickej stránky chce znovu zdôrazňovať základné pravdy reformácie.

Pastor Wegert je ženatý a má tri dospelé deti.

Arche medien

ISBN (SK): 978-80-7120-081-9
ISBN (D): 978-3-934936-17-1

Wolfgang Wegert Vzácna viera

Kresťanský život arche-medien

Wolfgang Wegert

Vzácna viera

Posolstvá z listov Petrových

Wolfgang Wegert

Vzácna viera

Posolstvá
z listov Petrových

KRESŤANSKÝ ŽIVOT Bratislava

arche-medien Hamburg

Slovenská národná knižnica Martin pridelila ISBN 978-80-7120-081-9
Wegert, Wolfgang: Vzácna viera, Kresťanský Život, Bratislava 2013

V biblických citátoch boli použité: Slovenský ekumenický preklad, Slovenská biblická spoločnosť, Banská Bystrica, 2008. Evanjelický preklad (EP), Roháčkov preklad (ROH)

Bibliografische Information Der Deutschen Bibliothek

Die Deutsche Bibliothek verzeichnet diese Publikation in der Deutschen Nationalbibliografie; detaillierte bibliografische Daten sind im Internet über http://dnb.ddb.de abrufbar.

1. slovenské vydanie, 2013

© 2006 arche-medien Hamburg,
2013 Kresťanský Život Bratislava, arche-medien Hamburg
Slovenský preklad: Bernt Simonsen a Ján Belan s tímom
Grafická úprava : Titus Vogt, Hamburg
Obálka: BoD Verlagsservice, Hamburg
Tlač: Tlačiareň BEN&M, Turčianske Teplice
ISBN (SK): 978-80-7120-081-9
ISBN (D): 978-3-934936-17-1
EAN (SK): 9788071200819

Vydavateľstvo ACS
Kresťanský Život
Sreznevského 2, SK- 831 03
BRATISLAVA, Slovakia
radaacs@acsr.sk
www.acsr.sk/sluzby

arche-medien
– Verlag des Gemeinde und
Missionswerkes ARCHE –
Doerriesweg 7
D-22525 Hamburg, Germany
info@arche-medien.de

Obsah

1. **Úvodom 4**
2. **Predslov, Poďakovanie 5**
3. **Vyvolenie 11**
4. **Závisí od znovuzrodenia 18**
5. **Kresťan a smútok 25**
6. **Dotýkanie sa neviditeľného 32**
7. **Prečo? Preto! 39**
8. **Opášte si bedrá svojej mysle! 44**
9. **Oslobodení novým narodením 51**
10. **Kristus náš osud 57**
11. **Znaky dobrého života 64**
12. **Genialita evanjelia 71**
13. **Viera a zmierenie všetkých 78**
14. **Trpieť podľa Božej vôle 85**
15. **Smie byť kresťan chorý? 92**
16. **Žiť bezstarostne 99**
17. **Uvoľni sa a ži! 104**
18. **Poznať Boha je život 109**
19. **Nezabudni, že si kresťan! 116**
20. **Zotrvávať pri slove pravdy 123**
21. **Odolať falošným prorokom 130**
22. **Boží letopočet 136**
23. **Odporučenie na knihy 143**

Úvodom

V prvých rokoch môjho kresťanského života som vždy vychádzal z toho, že moje rozhodnutie pre Krista a moja viera pochádzali zo mňa samého. Ale raz som prišiel na to, že celkom inak som sa modlil, ako som myslel. Lebo nikdy som sa nemodlil: „Pane, aké bolo dobré moje vlastné slobodné rozhodnutie!“ Namiesto toho som sa radšej modlil: „Ďakujem Ti, že som sa mohol pre Teba rozhodnúť!“

Dnes viem, že moje srdce malo lepšiu teológiu ako môj rozum. Objavil som vieru ako vybraný Boží dar pre mňa. Pochopil som, že viera nie je voľne k dispozícii, aby s ňou mohol človek ľubovoľne zaobchádzať a mať ju, kedykoľvek a hocikoľko by jej chcel.

Aj pre Petra nie je biblická viera lacný spotrebný tovar, ale výnimočná drahocennosť. Lebo ju označuje ako *„vzácna viera“ (2. list Petrov 1,1).* Apoštol objasnil a zdôraznil vo svojich oboch listoch, prečo má živá viera takú neoceniteľnú hodnotu.

Nemôžeme si túto ušľachtilú perlu kúpiť alebo si ju zaslúžiť, ale len prijať ako vzácny dar milosti. Tým chcel Peter upozorniť svojich čitateľov na to, že nie zo seba samých sa stali kresťanmi (Božími deťmi). Ale mali by v zásade pochopiť, aká je ich viera mimoriadna a nezaslúžená výsada. Nedá sa ju porovnať s vlastnými vymyslenými náboženstvami tohto sveta. Pochádza z neba a preto je unikátna s neoceniteľnou hodnotou.

Petrove listy, so silným vzťahom ku každodennému životu, oslovia takmer všetky oblasti biblickej viery. Takto sa napríklad 1. list Petrov zaoberá postojom kresťanov k utrpeniam. Lebo len táto božská viera, skrze ktorú deti Božie boli zachránené, je dosť silná na to, aby ich niesla v prenasledovaní, starostiach a v bôli, v ktorých sa zvlášť nachádzal adresát tohto listu. Tá istá vzácna viera je dosť silná na to, aby ich chránila pred zvodcami a bludným učením, s ktorými príjemcovia tohto listu museli bojovať.

Chcel by som sa pripojiť k apoštolovi Petrovi a touto knihou povzbudiť mojich čitateľov, aby sa pevne držali tejto vzácnej viery. To platí v časoch radosti a pohody, ale zvlášť v utrpeniach a v núdzi, pri zvádzaní falošným učením. Len biblická viera môže byť víťazstvom, ktoré premáha svet.

Hamburg, v novembri 2006

Wolfgang Wegert

Predslov k slovenskému vydaniu

Prosba tímu prekladateľov tejto knihy, aby som napísal predslov k slovenskému vydaniu, ma nemálo prekvapila. Domnievam sa, že na túto úlohu mohli nájsť niekoho iného, schopnejšieho, ktorý má bohatšiu slovnú zásobu než ja, pôvodom Maďar. Keď ma však oslovili, prijal som ponuku a považujem to za prejav dôvery a úcty, ktorý sa neodmieta.

Pastora Wolfganga Wegerta nepoznám, len z jeho dvoch kníh, ktoré boli vydané na Slovensku *(Základy viery* a *Nebudem mať nedostatku*). Okrem toho, pred 25.-mi rokmi som ho počul kázať v Osijeku (Chorvátsko) na Európskej Letničnej konferencii East-West. Nepamätám sa už, o čom kázal, ale viem, že jeho služba a svedectvá pôsobili na mňa silným dojmom. Pamätám sa naňho ako na veľmi dynamického, ohnivého kazateľa.

Ako som zistil na internete, sme rovesníci (on *1943, ja *1942). Napriek svojmu veku nič nestratil zo svojej dynamickosti, avšak jeho viera za tých 25 rokov určite prešla rôznymi skúškami ohňa a nadobudla skúsenosti, ktoré kvalitu jeho služby zocelili a otužili. Aj dnes je typický letničný kazateľ, pastor a učiteľ. Na internete je mnoho videonahrávok z jeho služby vo veľkom zbore Arche v Hamburgu, medzi inými séria jeho vyučovaní o daroch Svätého Ducha, ktoré by som rád vypočul. Škoda však, že neviem po nemecky. (Tu Google Translate nepomôže).

Z môjho surfovania na internete (s pomocou GT) som sa tiež dozvedel, že brat Wolfgang odovzdal v októbri 2010 službu senior pastora svojmu synovi Christianovi. Ešte skoršia je správa, že od januára 2009 ich zbor organizačne nie je súčasťou zväzu nemeckého letničného hnutia, ale je priateľsky spojený s hnutím tzv. „zvrchovanej milosti“. Naďalej uznávajú potrebu aktívneho pôsobenia Svätého Ducha v našej dobe, avšak namiesto popredného zdôrazňovania „slobodnej vôle človeka“ skôr dávajú dôraz na „zvrchovanosť Božej milosti“, ktorá však nevylučuje zodpovednosť človeka. Táto otázka, s ktorou sa brat Wegert zaoberá aj v tejto knihe, je medzi kresťanskými teológmi diskutovaná už po stáročia. On túto pravdu vysvetľuje tak, že obe tieto pravdy sa nachádzajú v Písme. Tieto pravdy sa navzájom nevylučujú, ale sa doplňujú, ako dve strany mince.

Tomuto rozchodu predchádzala a prispela aj skutočnosť, že brat Wolfgang sa už v roku 2007 verejne dištancoval od tzv. extrémne charizmatických tendencií – ako hovorí – bez toho, aby stratil vieru v aktuálnosť biblických duchovných darov. Zároveň sa ale dištancuje od evanjelia prosperity, najmä od všeobecného tvrdenia, že skutočná viera musí vždy viesť **k nášmu požadovaného výsledku** (uzdravenie, prosperita, atď.), zatiaľ čo Biblia má aj iné stanoviská. Samozrejme, mali by sme sa modliť za nemocných, ale tiež prenechať Bohu možnosť konať podľa svojej zvrchovanosti.

Brat Wolfgang sa počas svojej 40 ročnej služby pastora stretol v tejto oblasti s mnohými nepríjemnými skúsenosťami. Najviac ho rozrušilo, že uzdravujúce zhromaždenia sa často zvrhli na pravidelné show, kde boli ľudia efektívne manipulovaní. Boli tam rôzne prejavy a manifestácie, ale videl aj množstvo sklamaných ľudí, ktorí neboli preukázateľne uzdravení. Trápili ho aj falošné proroctvá. Napr. jeden uznávaný prorok predpovedal tehotnej matke zdravé dieťa, ale sa ono o 14 dní neskôr narodilo mŕtve.

Ja brata Wegerta viem v plnej miere pochopiť. Sme síce rovesníci, on však má neporovnateľne viac skúsenosti ako ja. Okrem toho jeho služba je ešte stále omnoho rozsiahlejšia, než moja, služba slovenského dedinského pastora. Za 45 rokov môjho nasledovania Pána Ježiša v kresťanskom – hlavne v letnično-charizmatickom – svete už vzniklo toľko názorových prúdov a prišlo toľko módnych vĺn, že je veľmi ťažko sa v nich orientovať a je veľmi ťažko poctivo rozsudzovať rôzne javy bez rizika uhášania Svätého Ducha. Keď už niekedy bola potrebná tá vzácna viera, o ktorej apoštol Peter hovorí, ktorá je skúšaná v ohni ako rýdze zlato, tak práve v dnešnej dobe, keď mnoho ľudských životov – aj viera mnohých kresťanov – v skúškach života sa rúca ako hrad z kariet. Alebo je ako Pán Ježiš hovorí, ako dom stavaný na piesku. Pretože tieto „domy“ nemajú pevné základy na skale. Aj v letnično-charizmatickom hnutí prišli rôzne vlny, ktoré boli aj pomenované ako 1. vlna, 2. vlna, 3. vlna... atď. a mnohí sa stavali na tieto vlny. Na vlny je však možné sa **postaviť** a surfovať, ale nie je možné na nich **stavať**! Ktože už videl ľudí stavať dom na vlnách? Možno, v plytkých zálivoch na pylónoch. Keď však príde tsunami, takéto domy sa rovnako zrútia ako domy stavané na piesku bez základu.

O názoroch a myslení pastora Wegerta aj o ňom samom sa môžeme dozvedieť veľa aj prostredníctvom tejto knihy. Možno niektoré jeho názory nie sú dnes pre každého populárne, ale ako som už na začiatku povedal, on od mladosti prešiel rôznymi populárnymi vlnami aj skúškami ohňa, pri ktorých nadobudol skúsenosti, ktoré jeho vieru a kvalitu jeho služby zocelili a otužili. Avšak teraz viac než jeho osoba je dôležitá kniha, ktorú, milý čitateľ, držíš vo svojich rukách.

„Šimon Peter, sluha a apoštol Ježiša Krista, tým ktorí dostali s nami rovnocennú vieru v spravodlivosti nášho Boha a Spasiteľa Ježiša Krista...“ (2. list Petrov 1,1).

„... aby dokázanie sa vašej viery, o mnoho cennejšie nad zlato, ktoré hynie, ale sa ohňom skúša, bolo vám nájdené na chválu, na česť a na slávu pri zjavení Ježiša Krista, ktorého, keď ho aj neznáte podľa tela, milujete, a v ktorého, keď ho aj teraz nezriete, jednako veríte a tak plesáte radosťou nevysloviteľnou a oslávenou...“ (1. list Petrov 1,7-8).

Listy apoštola Petra sú mojimi obľúbenými časťami Biblie. Možno, každý kazateľ má v rezerve nejaký text Písma, z ktorého je kedykoľvek bez prípravy, aj na nečakanú výzvu pohotový poslúžiť. Pre mňa takými textami boli niektoré pasáže z oboch epištol apoštola Petra. Preto som sa s chuťou pustil do čítania prekladu tejto knižky a mal som dojem, že na mnohých miestach brat Wolfgang píše to, čo moja myseľ už dopredu paralelne diktuje. Akoby som v predstihu sekundy vedel, čo bude nasledovať.

Hlavnou témou listov apoštola Petra je názov knihy: Vzácna viera. Alebo ako prof. Jozef Roháček prekladá: drahocenná a s apoštolmi rovnocenná viera. Apoštol Peter svoje listy píše tým, ktorí dostali spolu s apoštolmi rovnocennú vieru. Teda (verím, že) aj nám. Aké je to privilégium, že aj my sme dostali s vierou apoštolov rovnocennú vzácnu vieru!

Aká je tá drahocenná viera? Je s vierou apoštolov rovnocenná, je to tá istá stará viera! Pre apoštolov, pre Petra a pre prvých kresťanov viera nebola lacný spotrebný tovar, ale výnimočná drahocennosť. Nemyslím si, že apoštolovia sa modlili, aby boli bohatí. *„Striebro a zlato nemáme...,* ale mali niečo navyše: *„To, čo máme, to ti dáme: Vstaň a choď!“* Ich viera túto vzácnu hodnotu nadobudla v ohni skúšok a v tomto ohni bola aj dokázaná ako zlato. Ich viera bola vzácnym pokladom, za ktorý boli ochotní dať svoje životy. Radšej išli na smrť, než by boli zapreli svojho Pána.

V dnešnom svete každý človek v niečo verí. Ľudia veria v duchovno, veria v poveru, okultizmus, horoskopy, ezoteriku. Mnohí veria vo východné náboženstvá. Ľudia sú poverčiví, dôverčiví a ľahkoverní. Veria vo všetko, čo nie je napísané v Biblii, alebo kým nezistia, že sa to nachádza v Biblii. Mnohí, ktorí sa považujú za kresťanov, vieru zamieňajú s náboženstvom a veria v to, čo ich cirkev učí, ale sami učenie Biblie nepoznajú.

Aká je tá drahocenná biblická viera? Tá drahocenná viera je predovšetkým spasiteľná viera. Samotná viera v existenciu Boha nie je spasiteľnou vierou. Spasiteľná viera je prijatie Ježiša Krista za svojho osobného Spasiteľa a Pána. Náboženskú vieru človek môže získať s pripojením sa k niektorému náboženskému spolku, ale k spasiteľnej viere je potrebné znovuzrodenie. Spasiteľná viera je skutkami dokázaná živá viera, nie mŕtva viera. Pretože viera bez skutkov je mŕtva. Je to činná viera, odhodlanie Boha poslúchať. Je to proces uverenia, presvedčenia, spoľahnutia sa (dôvery), poslušnosti, rastu a vernosti. Na vyššom stupni je to chodenie s Bohom a spoznanie, zjavenie toho, čo Pán chce konať, a jednanie v tejto viere.

Prečo potrebujeme túto drahocennú Božiu vieru?

Pretože *„...bez viery nie je možné ľúbiť sa Bohu. Lebo ten, kto prichádza k Bohu, musí veriť, že je, a že tým, ktorí ho snažne hľadajú, je odplatiteľom.“ (List Židom 11,6).*

Biblia hovorí, že spravodlivý bude žiť z viery (Hab 2,4; Žid 10,38). Biblickú vieru potrebujeme pre svoj osobný život, pre naše rodiny, ale aj pre spoločnosť a národ. Viera alebo nevera človeka ovplyvňuje, formuje a riadi jeho zmýšľanie, správanie, konanie a spôsob života. Keď verím, milujem Boha a chodím v Božej bázni, tak budem žiť inak než tí, ktorí v Boha neveria a žijú nemorálne. Preto nie je jedno, v čo veríme, čo považujeme za správne a pravdivé, lebo naša viera ovplyvňuje náš život a hlavne náš osud vo večnosti. Tam, kde nie je viera, je skaza, záhuba. Lebo tam, kde nie je viera, nie je ani Božia bázeň a pod zámienkou slobody nie sú žiadne morálne pravidlá. A tam, kde národ prepadne nemorálnosti, zákonite príde úpadok. Veľké svetové ríše, civilizácie zanikli pre rozmnoženie nemorálnosti.

Vieru potrebujeme k spaseniu. Vieru potrebujeme k prijatiu Božích darov a zasľúbení, aj k prijatiu krstu Svätým Duchom.

Vieru potrebujeme k prijatiu uzdravenia, ale aj k prijatiu skúšok a utrpení. *„keby aj nekvitol fik..., ja sa jednako budem veseliť v Hospodinovi, budem plesať v Bohu svojho spasenia“ (Hab 3,17-18).*

Vieru potrebujeme k dostaniu – aby sme od Boha niečo dostali: *„proste* – s vierou – *a bude vám dané“ (Mt 7,7),* aj k dávaniu: *„dávajte* – s vierou – *a bude vám dané“ (Lk 6,38).*

Vieru potrebujeme k víťazstvu nad hriechom, svetom, nad pokušeniami – *„a toto je to víťazstvo, ktoré zvíťazilo nad svetom - naša viera.“ (1. Jn 5,4-5).* Peter: *„sú nám darované preveľké a predrahé zasľúbenia, aby ste sa tým stali účastnými božskej prírody uniknúc porušeniu, ktoré je na svete v zlej žiadosti..“ (2Pt 1,3-4).* Táto drahocenná viera verí, že sú nám darované preveľké a predrahé zasľúbenia. Je nám darované všetko, čo je potrebné k životu a pobožnosti. Všetko, čo je potrebné k tomu, aby sme unikli porušeniu, ktoré je vo svete v zlých žiadostiach a unikli porušeniu, ktoré príde na tento svet.

Vieru potrebujeme k víťazstvu nad osobnými problémami, nad beznádejnosťou, nad strachom z budúcnosti a vôbec k prežitiu života na zemi. Mnoho ľudí nemá silu víťazne žiť život na zemi. My sme z Božej milosti ľuďmi viery. Ak niekto má právo byť optimistom, tak to sú ľudia, ktorí majú živú vieru v Ježišovi Kristovi. Biblická viera je vzácny poklad. Je to pevným základom pre ľudský život. Bez tohto základu sa ľudské životy skôr či neskôr zrútia.

Vieru potrebujeme aj k umieraniu. Na smrteľnej posteli nikto neoľutoval, že odovzdal svoj život Pánovi Ježišovi.

Nakoniec vieru potrebujeme k dosiahnutiu inak nemožných vecí. Skrz vieru ľudia vykonali veľké veci. Vždy rád čítam 11. kapitolu listu Židom o hrdinoch viery. Sú pre nás príkladmi viery, ktorých svedectvo nás ako oblak obkľučuje. Ich viera nespočívala predovšetkým v činení divov a zázrakov, ale v hrdinstvách, sebazapieraní a vo vernosti aj v utrpeniach. Pretože žili vo viere a vo svojom živote jednali vo viere Všemocného Boha.

Aké úžasné privilégium mať tú drahocennú a s apoštolmi rovnocennú vieru! Aké úžasné spasenie! Aké úžasné evanjelium! Proroci usilovne pátrali po tomto spasení a anjeli si žiadajú nazrieť do tajomstva evanjelia (1 Pt 1,10-12).

Prepáčte, že som sa tak rozpísal. Takmer som zabudol, že táto kniha nie je moja ☺, ale je kniha brata pastora Wegerta a ja som mal napísať len predslov. Prepáč mi aj Ty, brat Wolfgang!

Milý čitateľ! Prajem Ti požehnané čítanie. Čítaj každý riadok s modlitbou vo svojom srdci a objavíš v knihe drahocennú perlu. Možno, nebudú názory brata Wegerta vždy podľa Tvojho momentálneho názoru, ale snáď po niekoľkých rokoch, keď aj do Tvojho života prídu skúšky viery a bude sa Ti zdať, že si svoj život nebudoval na skale, ale na módne vlny, spomeň si a hľadaj pomoc u Pána. Popros Ho o tú vzácnu a s apoštolmi rovnocennú vieru, o ktorej aj brat Wegert v tejto knihe hovorí!

S láskou Váš brat v Kristu,

Jozef Tóth, emeritný pastor ACS, zbor Nesvady

V Nových Zámkoch, na Veľkú noc 2013

Poďakovanie

Ďakujeme za korektúru a spoluprácu pri preklade tejto knižky: Andrea Chuan Senesiová, Eva Simonsen, Helena Szabová, Ján a Božena Pluhároví, Jozef Tóth, Lea Meszarošová, Noema Gabovič, Peter Letko a Viera Fandliová.

Ďakujeme aj zboru ACS Nové Mesto nad Váhom, PIL (výboru pre misijnú literatúru) a zboru Smyrna Göteborg vo Švédsku za finančnú pomoc pri tlači.

Ján Belan, Bernt Simonsen, Titus Vogt

Vyvolenie – milosť alebo zodpovednosť?

„Peter, apoštol Ježiša Krista, vyvoleným, ktorí ako cudzinci žijú v diaspóre v Ponte, Galácii, Kapadócii, Ázii a Bitýnii, vyvolení, ktorých Boh Otec vopred poznal a Duchom posvätil, aby sa poslušne odovzdali Ježišovi Kristovi a boli pokropení jeho krvou: Milosť a pokoj v hojnej miere!“

(1. list Petrov 1,1-2; čítaj pre súvislosť verše 1-12)

Peter oslovuje príjemcov svojho listu ako ľudí, ktorí sú Bohom vyvolení. To je jadro týchto obidvoch veršov. Z toho vyplýva, že Biblia pozná učenie vyvolenia a učí ho.

Učenie vyvolenia v Biblii

„Vyvolenie“ nie je zriedkavo vyskytujúce sa, náhodné slovo v Biblii. Sväté Písmo uvádza na nápadne mnohých miestach deti Božie ako „vyvolených“. Ježiš často používa tento výraz. V Matúšovi 24 hovorí o čase konca a komentuje to vo verši 22: *„Ale kvôli vyvoleným sa tie dni skrátia“*. Vo verši 24 čítame*: „Lebo vystúpia falošní mesiáši (kristovia) a falošní proroci a budú robiť veľké znamenia a zázraky, aby zviedli – ak je to možné – aj vyvolených“*. Podobne vo verši 31 nájdeme tento pojem: *„On (Boh) pošle svojich anjelov s veľkou poľnicou a tí zhromaždia jeho vyvolených zo štyroch strán sveta, od jedného kraja nebies až po druhý“*. Teda trikrát použil Ježiš tento výraz v priebehu deviatich veršov.

Ale Pán Ježiš hovorí ešte viac o vyvolených. V Matúšovi 22, verš 14 čítame toto ťažké slovo: *„Lebo je veľa povolaných, ale málo **vyvolených**“*. Alebo Lukáš 18, verš 7: *„Či sa Boh nezastane svojich **vyvolených**, ktorí k nemu volajú dňom i nocou?“* Tiež Ján 15, verš 16 máme ťažko zrozumiteľné slovo: *„Nie vy ste si vyvolili mňa“* – ako si to často myslíme – *„ale ja som si vyvolil vás“*.

Na niektorých miestach to formuluje Ježiš inými slovami ale myslí to isté: *„Nikto nemôže prísť ku mne, ak ho **nepritiahne** Otec“ (Ján 6,44).* A Ježiš sa modlí: *„Prosím za nich. Neprosím za svet, ale **za tých**, **ktorých si mi dal**, lebo sú tvoji.“ (Ján 17,9)* Aj v Skutkoch 13, verši 48 čítame podobne: *„A uverili všetci, ktorí boli **určení** pre večný život.“* Pavol je tiež milovník učenia vyvolenia. V liste Kološanom 3, verši 12 píše napríklad: *„Ako **vyvolení** Boží, svätí a milovaní, vezmite na seba milosrdný súcit, dobrotivosť, pokoru, miernosť, trpezlivosť.“* Apoštol Ján pozná tiež tému. Hovorí o *„... vyvolenej Panej“ (2. list Ján 1,1)* a myslí tým zbor vykúpených.

Pre mnohých je ale toto slovo prekážkou. Podľa ich názoru Biblia nemôže použiť pojem „vyvolenie“ v doslovnom zmysle. Inými slovami tvrdia, že Ježiš skutočne nemyslel, čo povedal. Radšej veria, že Ježiš, Pavol, Ján a Peter ako aj pisatelia Starej Zmluvy skutočne nemysleli, čo povedali a písali. Počul som niektorých povedať: „Boh si vyvolil celý svet.“ Ale Ježiš hovorí v Jánovi 15, verši 19, že si nás *„vyvolil **zo** sveta“*. Ak sa ťa spýtam na tvoju snúbenicu alebo na tvoju manželku: „A ktorá je tvoja vyvolená?“ predsa mi neukážeš všetky ženy sveta, ale len tvoju vyvolenú. Taktiež Ježiš má jednu vyvolenú, jednu nevestu.

Môžeme si o tom myslieť, čo chceme, ale ak zaobchádzame s Bibliou objektívne a slušne, musíme konštatovať, že veľmi často hovorí o vyvolených deťoch Božích od založenia sveta. Ako napríklad tu: *„Veď ešte **pred stvorením** sveta si nás **vyvolil** [Boh], aby sme boli svätí a nepoškvrnení v láske. **Podľa svojej milostivej vôle** nás **predurčil**, aby sme boli skrze Ježiša Krista jeho synmi.“ (List Efezanom 1,4-5)* A presne takto začína Peter aj svoj list. *Existuje* teda učenie vyvolenia v Biblii.

Zaobchádzanie s učením vyvolenia

Teraz sa učíme z týchto dvoch vstupných veršov prvého listu Petrovho aj ako zaobchádzať s učením vyvolenia. Ako neskôr uvidíme, používa ho Peter ako silné potešenie pre deti Božie v diaspóre. Ale na mnohých pôsobí téma predurčenia tak, akoby Boh konal ľubovoľne. Často vzniká otázka: „A čo, keď vôbec nie som vyvolený?“ A už sa rozutekajú myšlienky týchto ľudí. „Teda“, povedia si, „keď všetko je už dávno určené, človek predsa nemôže nič pridať k tomu, aby sa stal zachránený alebo zahynul.“ Kto tomu verí, nevie si predstaviť, že dve pravdy vedľa seba môžu byť pravdivé – čiže pravda o ľudskej zodpovednosti a pravda o zvrchovanom Božom vyvolení. Preto si človek utvorí ihneď protiklad, ktorý chce okamžite riešiť. To sa stáva obyčajne tak, že človek ulomí obidvom pravdám ten „nemilý hrot“. Jednoducho spochybňuje biblické pravdy a tým si ich urobí intelektuálne prijateľnejšími.

Zoberme príklad takej dvojitej pravdy: osobu Ježiša Krista. On je pravdivý človek a je aj pravdivý Boh. Náš rozum samozrejme hovorí: Keď je celkom človek, nemôže byť súčasne aj celkom Boh. A keď je stopercentne Bohom, nemôže byť zároveň aj človekom.

Mnohí sledovali v tom svoju ľudskú logiku a urobili z Krista Poloboha. Zmiešanie dvoch právd doviedlo mnohých do jedného z najväčších bludných učení. Musíme nechať obidve Biblické pravdy oddelené jednu od druhej, teda pravdu o zodpovednosti človeka a o predurčení. Preto musíme na jednej strane kázať, že človek musí urobiť pokánie, ak chce byť zachránený, a na druhej strane aj to, že vyvolenie bolo príčinou, že človek urobil pokánie.

Obe tieto pravdy sa správajú podobne ako obe strany mince. Obe strany musíme nechať tak ako sú. Aj keď sa nezhodujú, tvoria obidve, oddelené jedna od druhej platnosť mince. Presne takto je to s obidvoma pravdami. Z jednej strany je človek zodpovedný za svoje spasenie a z druhej strany predsa len Boh na základe svojho voľného výberu určí, kto má dostať spasenie. Keď sa teda pozerám na jednu stranu „mince“, učím sa niečo o povinnosti človeka obrátiť sa; a keď pozerám na druhú stranu, učím sa niečo o zvrchovanej milosti Božej, ktorú podľa svojho voľného a nezávislého rozhodnutia dáva bez zásluh človeku. A túto stranu Peter ukazuje príjemcom svojho listu, ktorí sa ocitli v tiesni a pripomína im Pánovu veľkú dobrotu a milosrdenstvo.

Chcem pomocou biblického príkladu ukázať, ako sa najlepším spôsobom zaoberať učením vyvolenia. V Biblii nájdeme príbeh o kanaánskej žene. Mala ťažko posadnutú dcéru. A aj keď bola pohanka a – podľa pohľadu Starej zmluvy – nepatrila k vyvolenému židovskému ľudu, prišla napriek tomu k Ježišovi a kričala: *„Zmiluj sa nado mnou, Pane, Syn Dávidov! Moja dcéra je hrozne posadnutá démonom“ (Matúš 15,22).* A čo jej odpovedal Ježiš? Ani slovo jej neodpovedal, ale vysvetľoval učeníkom: *„Som poslaný iba k ovciam, ktoré sa stratili z domu Izraela“ (verš 24).* Žena ale *„prišla, klaňala sa mu a hovoria: Pane, pomôž mi! On jej však povedal: Nie je dobré vziať chlieb deťom a hodí ho šteňatám.“ (verše 25,26)* Rigoróznejšie ju nemohol odmietnuť. Ale ako reagovala? Nevzdala sa, aj keď podľa týchto slov nebola vyvolená, a preto aj bola vylúčená. Ani nekritizovala Ježiša, že On sa predsa musí zaoberať so všetkými ľuďmi rovnakým spôsobom, pretože inak by nebol spravodlivý. Neprotirečila Ježišovmu posolstvu vyvolenia, ale pokorne povedala: *„Áno, Pane, veď šteňatá sa živia odrobinami, ktoré padajú zo stola ich pánov!“ (verš 27).* Vtedy jej Ježiš odvetil: *„Žena, veľká je tvoja viera! Nech sa ti stane, ako si želáš!“ (verš 28).*

Nerob si ťažkú hlavu z učenia, ktoré tvoj rozum nevie pochopiť, ale dôveruj prosto Pánovi, ako to robila tamtá žena. Klaňaj sa Mu, aj keď všetko hovorí proti tomu, že by ťa On mohol prijať. Nehovor: „To učenie je falošné“, ale hovor: „Pane, Ty máš pravdu, ale zľutuj sa nado mnou!“ Uvidíš, že Ježiš ťa prijme a že si aj ty vyvolený!

Vyvolenie je silná útecha

Apoštol Peter nazýva príjemcov svojho listu „cudzincami v diaspóre“. A utešuje ich v ich zármutku biblickým učením vyvolenia: „Nezabudnite vo svojej núdzi: Ste vyvolení od založenia sveta.“ Pravdepodobne kresťania občas stratili svoju odvahu a pochybovali o láske svojho Pána a o Jeho vernosti. Nebolo to už tak aj s nami? Určite. Útecha, ktorú nám môže dať, je Petrovo potešenie: „Porozmýšľaj nad tým: Si vyvolený, predtým ako si sa narodil, áno, dokonca aj predtým ako boli anjeli stvorení. Keď Boh určil tvoju večnú spásu pred všetkými časmi, potom si aj ty smieš byť istý, že tvoj Spasiteľ nezabudne na teba. Bude celkom iste dodržiavať svoje večné rozhodnutie.“ Pamätaj si napríklad slová z Jeremiáša 31, veršu 3: *„Miloval som ťa večnou láskou“* To znamená: „Miloval som ťa od večnosti“, *„preto som ti zachoval priazeň.“*

Táto pravda sa mi osobne stala mocným potešením. Jedného dňa, keď som bol v hlbokom zúfalstve, zažil som zjavenie, ktoré ma premohlo. Bolo mi akoby Pán Boh hovoril ku mne asi týmito slovami: „Wolfgang, vidím tvoje pochybnosti. Ale tvoje spasenie nezávisí od tvojej premenlivej vôle alebo nevôle. Tvoje spasenie sa nezakladá na tvojich dobrých citoch, ktoré ťa všetky opustili, ale tvoje spasenie sa zakladá na mojom večnom rozhodnutí. Tvoja spása nezávisí od tvojho rozhodnutia, ale odo Mňa, od doby pred založením sveta.“ Padol som na tvár. Plakal som a zase som plakal – od radosti samozrejme. Keď som vstal, bol som iný človek. Boh mi objasnil, aké bolo moje spasenie isté a bezpečné. To mi vzalo všetky pochybnosti na seba samého a všetky starosti. Učil ma, keď som bol tvárou na zemi, že moja úzkostlivá duša spočíva vo večnom a v Jeho nemeniteľnom vyvolení a to, že sa nemusím viac báť.

To bola aj myšlienka, ktorá pohla Petra pre žijúcich v diaspóre. Áno, v učení vyvolenia leží naozaj silná útecha!

Podstata vyvolenia

Peter nám teraz vysvetlí podstatu vyvolenia. Hovorí totiž, že vyvolení sú tí, *„ktorých Boh Otec vopred poznal“*. To je u Petra dôležité. Lebo aj dnes si mnohí myslia, že „vopred poznal“ („prozreteľnosť“) znamená, „o ktorých Boh Otec vopred vedel“. Hovoria potom jednoducho: „Pretože Boh predvídal, že jedného dňa bude človek reagovať pozitívne a uverí evanjeliu, a preto ho Boh vyvolí.“ To by bolo vyvolenie ako odmena za pozitívne správanie, teda za dôkladné obrátenie sa. Ale Biblia učí od začiatku až do konca, že viera a obrátenie nie sú dielo, ktoré pochádza od človeka, ale pochádza od Boha. Lebo Ježiš je *„Pôvodca a završovateľ našej viery“ (List Hebrejom 12:2).*

Preto aj kazateľ prebudenia Spurgeon napísal: „Čo predvídal Boh vzhľadom na moju vieru? Predvídal, že by som mal vieru sám od seba? Nie, Kristus to nemohol tak predvídať, pretože žiaden kresťan nemôže povedať, že viera prichádza od neho.“[1] Vyvolenie sa nestane na základe predvídania Boha, čo sa týka toho, čo človek raz bude konať pre svoje spasenie, ale na základe predvídania toho, čo bude raz robiť *Boh sám* v človeku. Z toho hľadiska môžeme Božiu prozreteľnosť označiť ako poznanie vopred alebo predbežné vedomosti Božie. Ale vo svojom jadre zostane to isté: Boh jedná s človekom tak, ako od vekov raz rozhodol.

Toto bolo pre Petra dôležité. Chcel vyjasniť pravú podstatu biblického vyvolenia. Nevychádza sa z toho, čo chceme *my*, ale z toho, čo chce *Boh*. Preto hovorí aj Pavol: *„V ňom (Kristovi) sme sa stali aj dedičmi, predurčenými podľa rozhodnutia toho, ktorý koná všetko podľa zámeru a svojej vôle“ (List Efezanom 1,11).*

Božie prostriedky vyvolenia

Peter tiež vysvetlil, aké prostriedky Boh používa, aby uskutočnil vyvolenie človeka v čase: *„…vyvolení, ktorých Boh Otec vopred poznal a Duchom posvätil“ (1. list Petrov 1,2).* Posvätenie znamená oddelenie. To znamená posvätenie Duchom, konkrétne Božské povolanie človeka, ktorý bol od vekov vyvolený obrátením sa, pokáním a vierou.

[1]Charles H. Spurgeon. Alles zur Ehre Gottes (Všetko na slávu Božiu) – Autobiografia. Oncken-Verlag, Wuppertal, 1984. S. 99 (z kapitoly „Plaidoyer pre Kalvinizmus“)

A takto rozumiem aj mojej kazateľskej službe. Boh ma poslal, aby som povolával vyvolených Božích. Duch Svätý zaujme potom ich srdcia tak, že sa poddajú volaniu lásky Božej. To je posvätenie Duchom.

Jeden kresťan počas cesty vlakom dal Novú zmluvu oproti sediacemu neveriacemu. Keď potom vystúpil, ten neveriaci zlostne vyhodil Novú zmluvu von z idúceho vlaku tak, že padla pod nohy zúfalého človeka, ktorý mal v úmysle hodiť sa pod prechádzajúci vlak. Tento, celý udivený, zdvihol Novú zmluvu a jeho oči padli na slovo, ktoré ho zasiahlo hlboko do jeho beznádejnej duše. Odišiel odtiaľ preč, obrátil sa k Pánovi a žil. Aké sú cesty milosti vyvolenia tajuplné a predsa cieľovo presné! Tento príklad ukazuje, čo myslel Peter, keď povedal: *„vyvolení, ktorých Boh Otec vopred poznal a Duchom posvätil“*

Podobné boli aj prípady so žalárnikom, s Lýdiou alebo s Kornéliom, áno, so všetkými deťmi Božími. Jedného dňa zažili posvätenie Duchom Svätým na základe ich večného vyvolenia.

Môže sa stať, že ľudia odniekiaľ prídu na bohoslužbu do ARCHY (cirkvi autora v Hamburgu) a nevedia, že Pán na nich vykoná posvätenie Duchom, a oddelí ich k svojmu večnému vlastníctvu. Takto to Boh aj v tvojom živote uskutočnil, posvätil ťa Duchom, čo raz v nebi zo slobodnej milosti rozhodol za teba. Hneď si myslíš: „Obrátil som sa, uveril som, urobil som pokánie.“ Keď sa ale neskôr stretneš s učením vyvolenia v Biblii, zistíš, že síce si to všetko urobil, ale len na základe milostivého pôsobenia Ducha Svätého, ktorý premohol tvoje srdce a pohol ťa k obráteniu sa.

Cieľ vyvolenia

Peter nám ešte vysvetľuje v 2. verši 1. kapitoly, cieľ vyvolenia. Hovorí: „...vyvolení,… ktorých Boh Otec vopred poznal“, „a Duchom posvätil; ... aby sa poslušne odovzdali Ježišovi Kristovi a boli pokropení jeho krvou“. Vyvolenie Božie teda nikdy nevedie k letargii podľa hesla: „No dobre, som predurčený a vyvolený, teda žijem, ako chcem, nič sa mi nemôže stať.“ Kto takto hovorí, vôbec nemôže byť kresťanom. Protirečí Duchu Svätému, ktorý je Duchom posvätenia. A protirečí taktiež aj podstate vyvolenia. V ňom pôsobí posväcujúca moc, ktorá urobí ľudí poslušnými voči Bohu a Jeho Slovu.

A preto píše aj Pavol: *„Veď ešte pred stvorením sveta si nás vyvolil, aby sme boli pred ním svätí a nepoškvrnení v láske“ (List Efezanom 1,4).* Vyvolenie a posvätený život teda patria neoddeliteľne spolu. Vyvolení Boží milujú jeho prikázania, nie sú ľahostajní a svetsky naklonení, ale túžia po čistote. Majú poslušné srdce, pretože boli vyvolení k poslušnosti. Keď sa stretneš s človekom, ktorý miluje Ježiša, je hladný po Božom Slove a naliehavo by chcel konať Jeho vôľu, ktorý sa rád modlieva a má spoločenstvo s veriacimi, môžeš si byť istý, že máš pred sebou jedného z vyvolených Božích. Pretože v ňom býva Duch poslušnosti a posvätenia. A bez Neho neexistuje žiadne vyvolenie.

Je napísané: „Vyvolení na skropenie krvou Ježiša Krista.“ Poslušnosť a skropenie. Vyvolení Boží ešte stále nie sú dokonalí ľudia, robia chyby a sú schopní hrešiť. Ale žijú mocou vyliatej krvi Ježiša a z odpustenia. Ich poslušnosť, ku ktorej sú vyvolení, potrebuje toto odpustenie, lebo upadajú ešte stále do hriechu. Ale skrze krv Ježiša Krista žijú vyvolení v istote svojho spasenia. Drahá krv nášho Pána, ktorá bola vyliata na kríži na Golgote, je to, čo nám zaistí a zaručí večné spasenie, ktoré Boh pre nás predurčil od vekov. Sme od A po Z chránení v náručí nášho Pána.

Preto sa pýtam: Túžiš po svojom Bohu, máš hlad po Jeho Slove, máš rád poslušnosť a čistotu srdca? Chcel by si veriť v Ježiša, dôverovať Mu a vedieť, že celý tvoj život je v Jeho rukách? Potom ti môžem dať dobrú správu: Si Boží vyvolený! Všetky tieto pohnutia by si nemal, keby ich sám Boh nepoložil do tvojho srdca a keby ťa neposvätil Duchom.

Závisí od znovuzrodenia

„Požehnaný Boh a Otec nášho Pána Ježiša Krista, ktorý nás podľa svojho veľkého milosrdenstva vzkriesením Ježiša Krista z mŕtvych znovuzrodil pre živú nádej, pre nehynúce, nepoškrvnené a nevädnúce dedičstvo pripravené v nebesiach pre vás.“

(1. list Petrov 1,3-4; prečítaj ešte verše 1-12)

Apoštol Peter nám vo svojich prvých dvoch veršoch priblížil tému vyvolenia. V obidvoch nasledujúcich veršoch, 3 a 4, nám dáva nové kľúčové slovo, „byť znovuzrodený“. Našou prvou otázkou je:

Čo znamená biblické znovuzrodenie?

Ježiš hovorí veľmi jasné slovo v Jánovi 3 verši 3: *„Amen, amen, hovorím ti: Ak sa niekto nenarodí znova, nemôže uzrieť Božie kráľovstvo“*. Aj keď bol Nikodém teologický učiteľ v Izraeli, nevedel, čo si má pod týmito slovami predstaviť. Preto mu Ježiš vyčíta: *„Ty si učiteľ v Izraeli a toto nevieš?“ (verš 10).* „Byť znovuzrodený“ je pre Ježiša obzvlášť rozhodujúci moment, a určite neschvaľuje, že duchovný vodca ako Nikodém nevie, čo sa pod tým rozumie.

Obávam sa, že situácia v súčasnosti je presne taká istá. Kde sa ešte káže o téme znovuzrodenia? V Biblii hovorí o znovuzrodení Ježiš, Pavol, Peter, Ján a aj Jakub. A kto o tom hovorí dnes? Ak je pravda to, čo hovorí náš Pán Ježiš Kristus, že nikto nemôže uzrieť Božie kráľovstvo ak sa nenarodí znova, vtedy je predsa nevyhnutné o tej téme hovoriť! Alebo si myslíme, že slová nášho Pána Ježiša sú zbytočné? Ale ak veríme v autoritu Syna Božieho, máme povinnosť hovoriť aj o tejto téme, ktorá je rozhodujúca pre spasenie každého človeka. Preto Peter o tom hovoril, a aj ja chcem o tom hovoriť. Lebo od znovuzrodenia závisí, či uzrieme Božie kráľovstvo.

Neexistuje žiadna reinkarnácia, ako učia v ďalekovýchodných náboženstvách a inde: Si narodený, potom zomrieš, potom si znovu narodený a prídeš ako zviera alebo nejaká iná bytosť znovu na svet. Nie, Biblia takto nehovorí. Ježiš sa vyjadril nasledovne: *„Čo sa narodilo z tela, je telo, a čo sa narodilo z Ducha, je duch“ (Ján 3,6).* Ježiš tu hovorí o dvoch rôznych úrovniach života. Jedna je úroveň prirodzeného života a druhá je úroveň duchovného života. Prirodzený život sa narodí z „tela“, duchovný život sa však nenarodí z človeka, ale skrze Boha je splodený v človeku.

Proces plodenia a narodenia prirodzeného života poznáme. Ale čo sa stane, keď sa človek narodí pôsobením Ducha Svätého, a ako vyzerá tento proces? Boh zasadí časť svojho vlastného bytia do nášho vnútra. Grécke slovo, ktoré sa používa vo všetkých odsekoch, kde Biblia hovorí o znovuzrodení, znie „**gen**nao“. Odtiaľ pochádza nám dnes veľmi známe slovo „gén“. Sú to Božie gény, ktoré sú nám dané dovnútra. Boh plodí v človeku svoju Božskú povahu.

Peter hovorí, že tak má človek *„účasť na Božej prirodzenosti“ (2. list Petrov 1,4)*. Znovuzrodený kresťan zostane samozrejme človekom, ale dostane účasť na Božej povahe. Z toho vyplýva, že človek získava novú podstatu. Stvorí sa v ňom niečo nové a dostane celkom novú povahu. Tým sa zmenia samozrejme aj jeho zvyky, túžby a ciele.

Prirodzenosť človeka, ktorý nie je znovuzrodený, je založená na tom, že je zásadne odklonený od všetkého Božieho. Pavol hovorí v liste Rimanom 8, verši 7, že *„zmýšľanie tela vedie k smrti, zmýšľanie Ducha však vedie k životu a pokoju“*. To znamená, že každý človek, ktorý nie je duchovne obnovený**,** je postavený proti svojmu Stvoriteľovi a Vykupiteľovi. To môžeme vnímať už od detstva. Keď si moji kresťanskí rodičia robili stíšenie spolu so mnou, bol som vždy šťastný, keď sa čítanie z Biblie a modlitby skončili. „Amen“ bolo pre mňa najkrajšie slovo. Chcel som ísť znovu von hrať futbal. Mal som chuť robiť radšej niečo iné. Nechcel som byť nábožný a zbožný. Takto je to so všetkými ľuďmi, ktorí ešte nie sú znovuzrodení. Keď sa stane, že omylom prídu na bohoslužbu, je pre nich najkrajšou časťou koniec, ktorého sa nevedia dočkať. Tento postoj odzrkadľuje všeobecný sklon povahy človeka, ktorý prepadol hriechu. Nemiluje Bibliu a nechce počuť Božie prikázania, i keď je to inak príjemný a statočný človek.

Pri znovuzrodení prichádza Pán tajomným a zvrchovaným spôsobom k človeku a mení túto antibožskú dispozíciu. Raz som použil kompas ako ilustráciu. Nezáleží na tom, kde s kompasom si – na horách, v údoliach, na zemi, vo vzduchu, vo vode, alebo kedy: v lete alebo v zime, vo dne alebo v noci – vždy ukáže ten istý smer, vždy k severnému pólu. A presne tak je to s prirodzeným človekom. Jeho vnútorný kompas ukáže vždy ten istý smer, teda k hriechu.

Má k tomu sklony, smeruje tam automaticky. Ale keď príde Duch Svätý, „magnetická ihla“ je zmenená. Vnútorný sklon človeka dostane s Božím nadprirodzeným zásahom nový a protichodný smer. Keď sú ľudia znovuzrodení, milujú ihneď Božie prikázania a nenávidia priestupky. Nevedia sa nasýtiť Božieho Slova, a modlitba im je radosťou.

Preto nie je vhodné, keď niekto hovorí: „Prešiel som ku kresťanstvu.“ Nestaneš sa kresťanom prestupom, ale kresťanom sa staneš novým narodením. Preto hovorí Peter rozohnaným a trpiacim deťom Božím: „Utešujte sa, vy ste vyvolení a znovuzrodení pre živú nádej.“

Nie kvôli rozhodnutiu, ale na základe nového stvorenia sa staneš kresťanom. Nové narodenie sa je obnovením verného obrazu Božieho. Človek stratil pádom do hriechu veľkú časť svojej vernej podoby s Bohom. Keď sa pozeráme na padlého človeka v jeho hriešnosti, hrubosti, v jeho podvádzaní a v smilstve**,** nemôžeme viac paušálne povedať: „Pozri, tam je verný obraz Boží.“ Raz to tak bolo. Rád používam obraz ruiny. Na nej môžeš vidieť, čo raz bolo, ale súčasne aj to, že už nie je to, čo pôvodne malo byť. Preto nám Boh poslal Svojho Syna, platný obraz Otca. Znovuzrodením zasadí Boh zase do nás svoj verný obraz, totiž Kristovu podstatu, Jeho charakter, Jeho povahu. *„Oblečte si nového človeka, stvoreného podľa Božieho obrazu v spravodlivosti a svätosti pravdy“ (List Efezanom 4,24)*, tak doslovne píše Pavol.

Jedna kresťanka musela prežiť mnohé roky ťažkého manželstva s neveriacim mužom. On sa ako úspešný riaditeľ potuloval po hoteloch a pestoval striedavé vzťahy s inými ženami. Celkom otvorene o tom rozprával svojej manželke a s týmto cynickým spôsobom ju trápil. Bol presvedčený, že ako kresťanská manželka by sa nedala rozviesť. Počítal aj s jej prímluvnými modlitbami za neho. Ale po mnohých rokoch takéhoto ponižovania dal jedného dňa celkom nečakane svojej manželke túto otázku : „Zoberieš ma dnes so sebou do kresťanského zboru?“ „Čo sa stalo?“, pomyslela si kresťanka. Manžel sa doma začínal zaujímať o Bibliu, nenocoval už tak často v hoteloch, ale prichádzal oveľa častejšie domov. Potom dokonca žiadal svoju manželku, aby sa spolu s ním modlila. Vyznával svoje hriechy a prosil svoju manželku a aj Ježiša Krista o odpustenie. Odkiaľ prišla táto dramatická zmena? Žena povedala svojmu pastorovi jednoducho: „Verím, že sa môj manžel znovuzrodil.“ Áno, a tak to bolo.

Kde, kedy a akým spôsobom táto zmena začala, nikto nevie presne povedať. Zostane to Božím tajomstvom. Možno začínal s knihou, skúsenosťou, rozhovorom, alebo aj s obdivuhodnou láskou jeho manželky. Ani dátum jeho znovuzrodenia nie je známy, ale dôležité je, že duchovný život je viditeľný. Je dôkazom znovuzrodenia.

Prečo Boh dáva znovuzrodenie?

Peter nám taktiež rozpráva z akého dôvodu Boh poskytne znovuzrodenie. Hovorí: *„Požehnaný Boh a Otec nášho Pána Ježiša Krista, ktorý nás **podľa svojho veľkého milosrdenstva** vzkriesením Ježiša Krista z mŕtvych znovuzrodil“ (1. list Petrov 1,3).* Peter teda vyslovuje nádhernú chválu za to, že Boh nás znovuzrodil podľa svojho veľkého milosrdenstva. Mnohí obmedzujú Božie milosrdenstvo len na sociálnu oblasť. Keď sa Boh zľutuje napríklad nad chudobnými, volajú Ho milosrdný. Ale Peter tu hovorí o inom milosrdenstve, totiž o veľkom Božom milosrdenstve, ktoré sa vtedy zjavuje, keď sa človek stane znovuzrodeným.

Pravá a skutočná bieda človeka nespočíva v jeho sociálnych problémoch, ale v jeho hriešnosti. Jeho vrodená povaha ho núti k hriechu. Na základe jeho prirodzenosti dokonca hriech miluje. Aj krt miluje na základe jeho prirodzenosti hrabanie sa v tmavej pôde. Ako by sa mohol z toho oslobodiť? Nemôže vzlietnuť s vtákmi do výšky. Je chytený svojou prirodzenosťou v sebe samom, musí zostať tým, čím je. Presne takto je človek viazaný v sebe samom svojou hriešnou povahou. Iba ak ho Boh premení, je vyslobodený, čo vedie k novej orientácii. Veľké milosrdenstvo Božie sa prejaví v tom, že On svojou úplne slobodnou milosťou zasiahne do životného jadra človeka a tým ho vyberie z uväznenia v sebe samom.

Pavol píše: *„Ale Boh, bohatý na milosrdenstvo, …., keď sme boli pre poklesky mŕtvi, oživil nás s Kristom“ (List Efezanom 2,4-5).* Pavol tu opisuje znovuzrodenie ako vzkriesenie z mŕtvych. Čo môže mŕtvy urobiť, aby sa prebudil k životu? Nič! Potreboval by milosrdenstvo Mocného, ktorý vie oživiť aj mŕtvych. Takto musíme rozumieť veľkému milosrdenstvu Božiemu, ktoré je potrebné, aby vzkriesilo duchovne mŕtveho človeka do života s Bohom. Preto volá apoštol Pavol znovuzrodeným *„Nádoby milosrdenstva, ktoré pripravil [Boh] na slávu“ (List Rimanom 9,23).*

Dostávame sa k rozhodujúcej otázke: Si znovuzrodený pre živú nádej? Ak máš pochybnosti, volaj k Ježišovi, aby ti daroval život z Boha.

Aký je zámer znovuzrodenia?

Peter pokračuje a vysvetľuje, aký je zámer znovuzrodenia. Píše: Boh nás *„znovuzrodil **pre** živú nádej, **pre** nehynúce, nepoškvrnené a nevädnúce dedičstvo pripravené v nebesiach pre vás“ (1. list Petrov 1,3-4).* Znovuzrodenie má teda zámer, účel. Tak ako vták, ktorý je nato, aby lietal, kresťan je znovuzrodený pre nádej. Živá nádej je jeho nová povaha, jeho nový spôsob života. Mŕtva nádej je napríklad, keď sám chceš obstáť pred Bohom v nádeji, že iste bude spokojný so všetkým dobrom, čo si urobil. Touto nádejou však budeš sklamaný. Ale živá nádej nesklame, lebo sa nezakladá na tom, čo si konal, na tvojich dobrých skutkoch, tvojej statočnosti a slušnosti. Je založená, na spravodlivosti a dokonalom svätom živote, ktorý Kristus žil pred Otcom. Tento Svoj záslužný život daruje tebe, prenesie na teba vierou. V tom prípade máš živú nádej, lebo sa nespoliehaš viac na seba samého, ale na Ježiša Krista, ktorý sa stal tvojou spravodlivosťou pred Bohom. To je evanjelium, to je živá nádej. A nadanie pre túto nádej je vložené do kolísky tvojho nového narodenia sa. Bez neho nemáš schopnosť žiť túto živú nádej.

Peter uvádza ďalší zámer. Staneme sa znovuzrodenými pre nehynúce, nepoškvrnené a nevädnúce dedičstvo. To znamená, že cez znovuzrodenie sme dostali silu žiť Bohu príjemný život. To nás uschopní prijať naše dedičstvo uložené v nebi: *„Ale ak sme deti, sme aj dedičia, Boží dedičia a Kristovi spoludedičia“ (List Rimanom 8,17).* Takúto nádej a budúcnosť majú znovuzrodení ľudia!

Aký prostriedok používa Boh pri znovuzrodení?

Peter hovorí aj o prostriedku, ktorý Boh používa pri novom narodení sa človeka. Hovorí, že sa stane *„vzkriesením Ježiša Krista“ a* uskutoční sa mocou Ducha Svätého. Tým chce Peter povedať, že znovuzrodenie sa stane tou istou mocou, ktorou aj Ježiš vstal z mŕtvych. Na tom môžeme vidieť, aké mohutné dielo znovuzrodenie je. Porovnáva sa so vzkriesením Krista. Nové narodenie sa, je presne ako vzkriesenie Pána zo smrti do života.

Ale Peter pomenováva v tej istej kapitole ešte prostriedok, ktorý Boh používa pri znovuzrodení človeka: *„Veď ste znovuzrodení nie z porušiteľného, ale z neporušiteľného semena: živým a večným Božím slovom“ (1. list Petrov 1,23).* Oživujúci a život tvoriaci Duch Svätý použije teda živé Slovo. Spomeň si na prvé slová Písma Svätého: *„Boh povedal: Nech je svetlo. A bolo svetlo“ (1. kniha Mojžišova 1,3).* Stvorenie sa stalo jednoducho, ale mocne **Slovom Božím**. Pri Lazarovom hrobe máme podobnú situáciu. Ježiš volá: *„Lazár, poď von!“ (Ján 11,43).* A Lazár prišiel. Neprišiel na základe slobodného rozhodnutia, ale na základe **Slova** plného moci Božej.

A presne tak je to pri obrátení každého človeka. Uskutoční sa účinným, oživujúcim Slovom Krista. Stotník z Kafarnauma prišiel kvôli chorému sluhovi a povedal Mu: *„Pane, nie som hoden, aby si vošiel pod moju strechu. Ale povedz **iba slovo** a môj sluha ozdravie“ (Matúš 8,8).* Spomeňme si na nepodarený rybolov učeníkov. Vtedy im Ježiš poradil ešte raz zatiahnuť na hlbinu. Peter poslúchol Pána a povedal : *„... ale **na tvoje slovo** spustíme siete!“ (Lukáš 5,5).*

Ježiš hovorí o Svojom Slove zásadne: *„Slová, ktoré som vám povedal, sú Duch a život“ (Ján 6,63).* Slovo Božie je teda sila, ktorá pôsobí zázrak znovuzrodenia. Preto sa pýtam: Prečo kazatelia a pastori nepoukazujú na toto živé slovo? Prečo sa pozerajú ako sa zbory a kostoly vyprázdňujú a ľudia v zástupoch bežia preč? A pritom by bola potrebná len jedná vec, hlásať Slovo Božie vo vernosti a viere. Mohli by vynechať všetky moderné triky a metódy, s ktorými chcú ľudí v cirkvi kŕčovite podržať. Peter nám preto dáva radu, aby sme nezabudli nato, že znovuzrodenie sa realizuje prostredníctvom Slova Božieho, ktoré zostáva večne.

Aj Billy Graham vo svojich kázňach rád používa vety: „The Bible says“ – „Biblia hovorí!“ Jeho komentár k tomu: „Zdalo sa mi akoby som mal v ruke meč a mocou Slova Božieho zasiahol ľudí do ich svedomia a potom som ich viedol k odovzdaniu života Kristovi. (...) Videl som, že Biblia sa stala ohňom v mojich rukách. Tento oheň tavil nedôveru v srdciach ľudí a priviedol ich k rozhodnutiu pre Krista. Slovo sa stalo kladivom, ktoré zlomilo kamenné srdcia a pretvorilo ich do podoby Božej.“[2]

[2] Billy Graham. Das sagt die Bibel (Takto hovorí Biblia). Dynamis-Verlag: Baden (CH), 1977. Str. 50

Presne to hovorí aj Biblia. *„Veď Božie slovo je živé a účinné, ostrejšie ako akýkoľvek dvojsečný meč. Preniká až po oddelenie duše od ducha a kĺbov od špiku a rozsudzuje túžby a úmysly srdca“ (List Hebrejom 4,12).*

Mám podobné skúsenosti ako má Billy Graham. Často z mojej kázne zachytili moji poslucháči len jednotlivé slová z Biblie. Neskôr mi povedali: „Slovo nás tak chytilo!“ Náš Pán už vopred Svojím vyvoleným inštaloval druh magnetického disku do sŕdc. A keď potom Božie Slovo príde k nim, pôsobí ako kov, ktorý magnetický disk pritiahne. A tak držia slovo a srdce jedno na druhom – a znovuzrodenie sa uskutoční. Preto sa spolieham na Sväté Písmo. Dôverujem mu, slovu za slovom. Tak môžeme vidieť moc spasenia na mnohých ľuďoch. Pavol hovorí: *„Vezmite si meč Ducha, ktorým je Božie slovo“ (List Efezanom 6,17).* To chcem robiť. Rob to aj ty! V mene Ježiša.

Kresťan a smútok

„Radujte sa z toho, aj keď azda teraz máte ešte nakrátko prejsť zármutkom rozličných skúšok, aby vám vaša vyskúšaná viera oveľa cennejšia ako pominuteľné zlato, ktoré sa tiež preskúšava ohňom, bola na chválu, slávu a česť pri zjavení Ježiša Krista.“

(1. list Petrov 1,6-7; prečítaj pre súvislosť verše 1-12)

Peter hovorí v týchto dvoch veršoch o viere, ktorá je predmetom útokov. Ale ešte predtým, ako sa s tým bližšie zaoberá, objasňuje:

Radujte sa z viery

Peter začína obidva verše slovami: *„Radujte sa z toho“*. Hovoril adresátom svojho listu, žijúcim ako cudzinci: „Ste vyvolení!“ „Ste znovuzrodení!“ „Ste dedičia nevädnúceho dedičstva!“ „Božia moc vás chráni!“ A preto pokračuje: „Radujte sa z toho!“

Viera v Božie zasľúbenia urobí človeka radostným. Veriaci majú vždy dôvod radovať sa. Napríklad Dávid v Žalme 16 hovorí: *„Dávaš mi ... plnosť radosti v tvojej prítomnosti. Po tvojej pravici je večná blaženosť“ (verš 11).* Byť kresťanom teda neznamená sivú bezútešnosť, ale radosť, ktorá preteká, oslavu, jasot a šťastie. Podobne hovorí aj Ježiš: *„Toto som vám povedal, aby moja radosť bola vo vás a aby vaša radosť bola úplná“ (Ján 15,11).* Ježiš má teda nádhernú radosť, ktorú dal aj nám. Peter ju volá *„nevýslovnú radosť, plnú slávy“ (1. list Petrov 1,8).*

Preto moja rada znie: Chcel by si pravú a nepominuteľnú radosť? Staň sa kresťanom. Obráť sa! Ver v Pána Ježiša Krista, a budeš spasený, tvoje srdce sa naplní nevýslovnou radosťou, plnou slávy.

Aj viera sa dostane pod tlak

Peter totiž hovorí: *„Radujte sa z toho, aj keď azda teraz máte ešte nakrátko prejsť zármutkom rozličných skúšok.“* Aj keď sa radujú v nádeji, prídu aj na kresťanov skúšky a spolu s nimi i zármutok. Kto tvrdí, že kresťania nie sú nikdy smutní, nikdy sklesnutí a nikdy bez odvahy, nehovorí pravdu. Kresťania tak jednoducho neprechádzajú cez svoje skúšky viery. Nie sú ľadové, bezcitné roboty Božie, majúci vždy len dobrú náladu.

Ale ako sa to spája s radosťou? Peter hovorí: *„Radujte sa … , aj keď azda teraz máte ešte nakrátko prejsť zármutkom rozličných skúšok.“* Počul som, že v mori sa niekde nachádzajú protichodné prúdy. Vrchná vrstva vody ťahá jedným smerom a dolná presne opačným smerom. Verím tomu, že nie je paradox, keď kresťania sú vo „vrchnej“ alebo „vonkajšej“ vrstve ich bytosti hlboko smutní a skľúčení, zatiaľ čo hlavný prúd ich duše sa súčasne raduje v Duchu Svätom.

To vidíme napríklad aj u Ježiša. Keď bol Lazár už mŕtvy, píše sa v Biblii celkom otvorene o Ježišovom zármutku. Lebo stratil dobrého priateľa, ktorého mal tak rád. Preto *„zachvel sa v duchu“ (Ján 11,33).* Biblia tiež píše, že Ježiš *„zaplakal“ (verš 35).* Ale hlboko v srdci bola súčasne prítomná nádej. Vedel už, čo chce urobiť. Nevidel teda len ten aktuálny moment a nezostal v tom, ale videl celok, budúcnosť, vzkriesenie. A to spôsobilo aby sa napriek zármutku radoval.

Podobnú skúsenosť prežívajú aj kresťania, keď ich veriaci príbuzní zomrú. V momente smrti sú skľúčení a plní bolesti. Ale zároveň sa tešia na opätovné stretnutie v sláve. Tým sa tvorí rozdiel medzi našimi pohrebmi a pohrebmi neveriacich, beznádejných ľudí. Nie je to tak, že by kresťania nikdy neboli smutní. Utrpia bolesť, skúšky a sklamanie. Ale to je len jeden „prúd“. Hlbší, mocnejší „prúd“ je trvajúca, večná a podstatná radosť v Ježišovi Kristovi, v našom Pánovi.

Rozpomeňme sa na Getsemanskú záhradu. Tam povedal Ježiš svojím učeníkom: *„Moja duša je smutná až na smrť“ (Matúš 26,38).* Jeho duša bola skúšaná, a On sa ocitol v hlbokej úzkosti. A predsa uistenie Jeho nastávajúceho vzkriesenia prekrývalo Jeho bolesť. Stále a znova Ježiš hovoril o chráme, ktorý aj keď zbúraný po troch dňoch by bol zase vystavený. Podobne kresťania, ktorí prežívajú zármutok, nie sú mu vydaní, ale môžu sa radovať vo vedomí ich večného dedičstva.

Pán dáva nádherný obraz kresťanského zármutku: *„Keď žena rodí, je skľúčená, lebo prišla jej hodina. Len čo však porodí dieťa, nespomína viac na úzkosť pre radosť, že na svet prišiel človek“ (Ján 16,21).* Presne takto smieme zaradiť zármutok detí Božích. Preto: Neklesajte na mysli, ale uznajte, že smútok a bolesť patria ku kresťanskému životu. A to, že kresťanský zármutok je v protiklade k zármutku sveta – vždy má zmysel a cieľ.

Preskúšaná viera

Preto hovorí Peter: *„... aj keď azda teraz máte ešte nakrátko prejsť zármutkom rozličných skúšok, aby vám vaša **vyskúšaná viera** oveľa cennejšia ako pominuteľné zlato, ktoré sa tiež preskúšava ohňom, bola na chválu a česť pri zjavení Ježiša Krista.“* List Hebrejom nám dáva dôležité slovo k tejto téme. Hovorí: *„Pravda, nijaká prísna výchova v tejto chvíli sa nezdá radostná, ale trpká; neskôr však prináša ovocie pokoja a spravodlivosti **tým, ktorých vycvičila**“ (List Hebrejom 12,11).* Ide teda o **cvičenie**. Hovorí: *„**tým, ktorých vycvičila**.“* A keď myslím na vycvičenie, prichádza mi na um škola. Alebo aj športový zápas. Bol som v škole dobrý šprintér. Keď boli preteky medzi školami v Hamburgu, zobral ma učiteľ športu a aj niekoľkých iných dobrých bežcov a robil s nami špeciálne cvičenia. Zatiaľ čo iní žiaci už mali voľný čas a mohli jesť hranolky a kariovú salámu, my sme museli tvrdo trénovať. Ale potom, keď sme vyhrali a stáli na stupni víťazov, bola naša radosť obrovská a ostatní nám závideli.

Tu niečo vnímame! Nejde o utrpenie len pre utrpenie samo. Ale ide o cieľ, ide o medailu! Nejde o trápenie a zničenie sa, ale o to, aby sme mohli dosiahnuť víťazstvo. Občas zabudneme na tento dôležitý bod, zvlášť vtedy, keď sme zarazení v strede takého tréningu a prežívame to ako trýznivý tlak. Verím, že v takých časoch sa smieme modliť: *„Neuveď nás do pokušenia, ale zbav nás zlého“ (Matúš 6,13).* Inými slovami: „Uvoľni nás z tréningu a daruj nám prestávku.“

Mnohí majú problém s týmto veršom. Pýtajú sa: „Vedie nás teda Boh do pokušenia?“ Keby nie, Kristus by nás neučil modliť sa takým spôsobom. Ale určite musíme rozoznať: Boh sám nepokúša, ale **dovolí** pokúšať. **Vedie** do pokušenia. Modlitba neznie: „Nepokúšaj nás!“, ale znie: „**Neuveď** nás do okolností pokúšania.“ Lebo Jakub správne hovorí: *„Nikto nech v čase skúšky nehovorí: Boh ma pokúša! Veď Boha nemožno pokúšať na zlé a ani on sám nikoho nepokúša“ (List Jakobov 1,13).* Boh sám nikoho nepokúša. Ale uvedie do pokušenia. Najlepší príklad je Ježišove pokušenie: *„Nato Duch viedol Ježiša na púšť, aby ho tam diabol pokúšal“ (Matúš 4,1).* Diabol bol pokušiteľom, ale Duch Svätý bol ten, kto viedol do pokušenia, lebo Ježiš bol, ako to jasne píše autor listu Hebrejom 4, verš 15, *„vo všetkom skúšaný“*. Nebeský Otec postavil Duchom Svätým svojho milovaného Syna pod útok diabla, a síce na prípravu pre svoju budúcu službu.

Môžeme povedať, že aj diabol aj Boh chcú pokušenie. Ale sledujú pritom celkom opačný cieľ. Diabol chce zvádzať, zviesť, spôsobiť pád a poškodiť. Jeho cieľ je zničiť mňa aj teba. Avšak Pán chce, aby sme rástli pri pokúšaní, aby sme sa učili z neho, a aby sme v ňom obstáli. Nechce, aby sme padli, ale chce, aby sme triumfovali. Boh nás uvádza len do okolností pokúšania, aby nás vychoval, posvätil, upevnil a zdokonalil. Preto hovorí Peter: „Zlato sa musí preskúšavať ohňom“ (podľa 1. listu Petrov 1,7). Vzácne kovy sa čistia v horúčave tavením a tým stanú sa zušľachtenými.

Návštevník príde k striebrotepecovi, ktorý práve taví panvicu striebra nad horúcim ohňom. Pritom sa pozerá sústredne na povrch tekutej striebornej hmoty. Pýta sa návštevník: „Povedzte mi prosím, prečo pozeráte celý čas dovnútra do tej hmoty?“ Odpoveď: „V momente, keď rozoznám celkom jasne moju tvár v tekutom striebre, je práca hotová.“ Presne takto je to s nami. Staneme sa „tavenými“ ako striebro aj v páľave súženia. Ale ten proces nie je dokončený dovtedy, až kým Kristus v nás nespozná svoj vlastný obraz. Ako pravdivé je slovo Biblie, ktoré znie: *„Hľa, čistil som ťa, ale nie ako striebro, skúšal som ťa v peci biedy. Kvôli sebe, len kvôli sebe to urobím“ (Izaiáš 48,10-11).*

Čo sa týka útokov, prichádza teraz ďalšia dôležitá myšlienka:

Čas zarmútenia je krátky

Peter hovorí: *„Aj keď... máte ešte **nakrátko** prejsť zármutkom rozličných skúšok.“* To je nádherné zasľúbenie. Skúšobná doba netrvá večne. Každá skúška raz bude dokončená. A v porovnaní s nekonečnosťou večného života je súženie detí Božích skutočne krátke, tak *„že utrpenia terajšieho času sa nedajú ani porovnať s budúcou slávou, ktorá sa má na nás zjaviť“ (List Rimanom 8,18).* Porozmýšľaj nad dĺžkou skúšky v škole v porovnaní k desaťročiam zamestnania. Ešte to objasňuje aj slovo: *„Boh je však verný. On nedopustí, aby ste boli skúšaní **nad svoje sily**, ale skúškou **dá aj východisko**, aby ste ju vládali zniesť “ (1. list Korinťanom 10,13).* Boh limituje teda ťarchu útoku aj čas. Aká je to nádherná istota! Kresťania nebudú nikdy zničení ich zármutkom. Pre nich existuje **vždy** šťastný koniec. Boh nikdy nedovolí aby sme boli skúšaní **nad naše sily**.

Z toho môžeme vyvodiť: Boh sám je Pán skúšky a nie diabol. Len Boh určuje, čím a ako dlho ten zlý smie sa obšmietať okolo nás a či vôbec. Boh je absolútny Pán všetkých pokušení. Nikdy nie sme vydaní diablovi na zničenie. Sily zlého, ktoré nás majú testovať, sú dobre odmerané, kontrolované a určené od nášho Majstra, ktorý to s nami vždy myslí dobre. Nemusíme sa báť.

Preto, milé dieťa Božie trpiace pod útokom, nebojuj v tvojich pokušeniach a zármutkoch s diablom, ale dohovor sa o tvojich bojoch s Ježišom. Obráť sa, ako učí modlitba Otče náš, vždy na nebeského Otca a modli sa: *„Neuveď nás do pokušenia“ (Matúš 6,13).* Podobne sa modlil aj Ježiš v Getsemanskej záhrade, hovoriac: *„Otče môj, ak je možné, nech ma minie tento kalich!“ (Matúš 26,39).* Vlastne povedal: „Pane, ušetri ma toho konfliktu, ušetri ma toho trápenia a toho boja.“ Ale ihneď potom sa ďalej modlil podľa modlitby Otče náš: *„Ale nie ako ja chcem, ale ako ty“ (Matúš 26,39).* Lebo vzorná modlitba Krista znie podobným spôsobom: *„Buď vôľa tvoja“ (Matúš 6, 10).* To znamená: Keď útok a zármutok sú pred tebou, ochotne sa modli: „Pane, neuveď ma do toho pokušenia. Ale ak to musí byť, v poriadku. Lebo Tvoja vôľa sa má uskutočniť.“ Odovzdaj sa jednoducho do rúk svojho Spasiteľa, lebo *„Pán vie vytrhnúť nábožných z pokušenia“ (2. list Petrov 2,9).* To sa stane aj s tebou, lebo Pán má pre teba vždy myšlienky pokoja a nie utrpenia.

Rozličné skúšky

Teraz píše Peter aj o *„**rozličných** skúškach“ (1.list Petrov 1,6).* Tam je napríklad **skúška hriechu**. Boh nás uvedie aj do nej. Nezvádza nás k hriechu, ale prináša nás – ako Jeho milovaného Syna – smerom k nemu, aby sme ho prekonali. Diabol chcel nachytať Pána Ježiša Krista s hriechom chamtivosti a chuti moci, aj s hriechom modlárstva, to jest inému sa klaňať ako Otcovi v nebesiach. Z vysokého vrchu dolu ukázal satan Pánovi všetky kráľovstva sveta a ich slávu a povedal: *„Toto všetko ti dám, ak padneš predo mnou a budeš sa mi klaňať“ (Matúš 4,9).*

Naša spontánna otázka nato znie: Ako obstojí teraz viera nášho Pána v tejto skúške? Už poznáte odpoveď: S odvolaním sa na **Slovo Božie**. Hovorí: *„Odíď, satan! Lebo je napísané: »Pánovi, svojmu Bohu sa budeš klaňať a jedine jemu budeš slúžiť«“ (Matúš 4,10).*

To znamená: Pre toho, ktorý chce obstáť v skúške, musí mať srdce naplnené Slovom Božím. Vtedy nestačia hmlisté poznatky o Biblii. Nie, sväté Písmo sa musí zakotviť v srdci a mysli každodenným čítaním a modlitbou. Pavol hovorí: *„Vezmite si... meč Ducha, ktorým je Božie slovo“ (List Efezanom 6,17)*. To nemajú mnohí kresťania v pohotovosti. Z toho dôvodu padajú v pokušeniach, kde predsa mali víťaziť Slovom Božím.

Existuje aj **skúška požehnaním**, úspechom, pohodou. Medzi nimi sú najčastejšie zastihnutí kresťania blahobytu. Aj do toho nás vedie Boh. Napríklad Šalamún dostal bohatstvo a obdiv. Ale osvedčenie viery ostalo vonku, neprišlo. Jeho úspechy ho urobili namysleným a odvážnym. Jeho viera sa neosvedčila.

U Abraháma to bolo inak. Povedal jednoducho kráľovi zo Sodomy, keď mu tento z istých dôvodov chcel dať veľký majetok: *„Prísažne dvíham ruku k Hospodinovi, Najvyššiemu Bohu, Tvorcovi neba a zeme, že nevezmem ani len nitku, ani remienok z obuvi, vôbec nič z čohokoľvek, čo je tvoje, aby si nepovedal: Obohatil som Abráma.“ (1. Mojžišova 14,22-23)*. Abrahám sa nenechal zaslepiť peniazmi. Osvedčenie viery sa vyjadrilo tým, že ihneď našiel útočisko u svojho Boha. **Modlil sa**. Utiekal sa do náručia Boha. Aká nádherná cesta, obstáť v pokušení!

Preto maj vždy vnútornú vzdialenosť k tvojmu úspechu a k prežitému požehnaniu, aby ťa všetko to dobré neťahalo so sebou a nerobilo ťa hrdým. Zostaň vedome závislý od Boha, zostaň vďačný, považuj všetko ako nezaslúženú milosť. Nestaň sa velikášskym, ale dávaj ďalej a pomôž chudobným a prenasledovaným. Nestaneš sa chudobnejším, ale stále bohatším a osvedčenejším vo viere.

Tak isto sa môžu stať pokušením **duchovné požehnania**, zjavenia a dary milosti. Aj Pavlovi to bolo nebezpečenstvom. Povedal *„... a aj pre neobyčajnosť zjavení. Preto, aby som sa nepovyšoval, bol mi daný do tela osteň, satanov posol, aby ma udieral a tak aby som sa nepovyšoval“ (2. list Korinťanom 12,7)*. Počujete zvuk týchto slov? Pavol akceptoval zármutok ostňa a povedal si: „Potrebujem to.“ Trikrát za to sa modlil, ale rozoznal, že ho táto bolesť ochránila pred namyslenosťou. Aké osvedčenie viery!

K rôznym skúškam patrí samozrejme aj **všeobecné utrpenie** ako choroba, neúspech, nešťastie, ohováranie atď. Ako sa môže vaša viera v tomto dokázať? Odpoveď znie: **Trpezlivosťou**. Čítajme, čo píše Pavol: *„ No, nie len to, ale sa chválime aj súženiami vediac, že súženie pôsobí trpezlivosť* ***a trpezlivosť dokázanosť****“ (List Rimanom 5,3-4 Roh).* Dokázanosť vzniká teda trpezlivosťou. Mladý kresťan povedal staršiemu kresťanskému bratovi: „Bývam vždy tak hektický a netrpezlivý. Prosím ťa, brat, modli sa so mnou za trpezlivosť!“ Vtedy sa ten starší vrúcne modlil: „Daj môjmu mladému priateľovi súženie ráno, súženie napoludnie a súženie večer!“ Mladík ho zarazil a kričal: „Nemal si sa modliť za súženie, ale za trpezlivosť!“ Skúsený kresťan nato odpovedal: „Či nevieš, že súženie tvorí trpezlivosť?“

Ak chceme obstáť vo viere, žiadna cesta nevedie popri súžení. Tvorí najprv trpezlivosť a trpezlivosť zase dokázanosť. Jakub hovorí: *„Blahoslavený muž, ktorý odolá v skúške, lebo keď sa osvedčí, prijme veniec života“ (List Jakubov 1,12).* Nech ti ho Pán daruje svojou milosťou!

Dotýkanie sa Neviditeľného

„Nevideli ste ho [Ježiša], a predsa ho milujete. Ani teraz ho nevidíte, ale veríte v neho a radujete sa nevýslovnou radosťou, plnou slávy, že dosahujete cieľ svojej viery – spásu duší. Túto spásu úporne hľadali a neúnavne skúmali proroci, ktorí prorokovali o milosti pripravenej pre vás. Skúmali, na ktorý čas a na aké okolnosti poukazuje Kristov Duch, ktorý v nich prebýval, keď vopred svedčil o Kristových utrpeniach a o sláve, ktorá príde po nich. Im bolo zjavené, že tým neslúžili sebe, ale vám, ktorým teraz toto všetko ohlasujú tí, čo vám priniesli evanjelium v moci Ducha Svätého, zoslaného z neba. Na to všetko túžia hľadieť aj anjeli.“

(1. list Petrov 1,8-12)

Z týchto veršov poznávame, že existuje realita mimo našich piatich prirodzených zmyslov. „Milujete a veríte tomu, čo ste ešte nevideli“, hovorí Peter. Jestvuje teda božský svet, ktorý človek nemôže vidieť. Biblia nám rozpráva napríklad o anjeloch, o nebi a o všadeprítomnosti Božej, ktorú nemôžeme registrovať a vnímať našimi prirodzenými zmyslami. Je teda reálny duchovný svet, ktorý ale ľudské oko nemôže vidieť.

Dostať sa do kontaktu s neviditeľným svetom

Teraz vzniká samozrejme otázka: Ako sa môžeme dostať do kontaktu s neviditeľným svetom, keď našich päť zmyslov to neumožňuje? Keď pri hľadaní neviditeľného sveta nechceme skĺznuť do mystického alebo okultného rozmeru, musíme ísť cestou cez Ježiša a nie cestou duchov, alebo svätcov. Peter hovorí o Ježišovi, keď píše: *„Milujete **ho**, veríte **v neho**.“* Mnohí sa chcú dostať do sféry neviditeľného, ale bez Krista. A takto sa dostávajú pod vplyv povier. Ale Ježiš sám nám hovorí: *„Nik nepríde k Otcovi, ak nejde cezo mňa“ (Ján 14,6).*

Vzniká samozrejme otázka: Ako sa môžeme dostať do kontaktu s neviditeľným Pánom? Ako Ho môžeme zažiť, bez toho, aby sme Ho videli? Občas sa hovorí: „Ach, keby som len mohol vidieť Ježiša, ako jeho učeníci, keby som Ho mohol cítiť, ako Ján na hrudi Ježiša, keby som aj ja zažil Jeho znamenia a zázraky. Áno, vtedy by som bol presvedčený o Jeho realite.“

Ale počujte, čo Ježiš rozpráva o svete na druhej strane: Bohatý muž v mukách chcel varovať svojich piatich ešte živých bratov a prosil Abraháma: *„Prosím ťa, otče, pošli ho [Lazára] do domu môjho otca. … Nech im vydá svedectvo aby sa nedostali aj oni na toto miesto múk“ (Lukáš 16,27-28).* Ale Abrahám dal celkom jasnú odpoveď: *„Ak neposlúchajú Mojžiša a prorokov, nedajú sa presvedčiť, ani keby niekto vstal z mŕtvych“ (verš 31).* Tento výrok objasňuje, že nadprirodzené, viditeľné zázraky nepomôžu viere, ale znamenia a zázraky skôr podporujú senzačné pocity, ale nie vieru. Teda nie je pravda, že viera vznikne videním. Preto Peter hovorí: „Nevidíte Ho, ale Ho milujete a veríte v Neho.“

Pozrite sa, koľkí z ľudí, ktorí videli Ježiša a spolu zažili Jeho zázraky a znamenia, konečne uverili a robili pokánie. V zbore, v ktorom boli veľké a mohutné znamenia, nakoniec zostala len malá skupinka kresťanov. Raz sa pýtal Ježiš svojich učeníkov: *„Aj vy chcete odísť?“ (Ján 6,67). Znamenia a zázraky* ani vtedy nezaručovali vieru a sám Ježiš zažil ako ubúda z množstva Jeho nasledovníkov. Dav, ktorý bol nedávno nadšený Jeho zázrakmi, neveril, ale kričal: *„Ukrižuj ho! Ukrižuj ho!“ (Marek 15,13-14).*

Keby malo Slovensko Ježiša stelesneného medzi sebou, a urobil by počas troch rokov v Bratislave, Košiciach alebo v Novom Meste nad Váhom tie isté znamenia ako vtedy v Izraeli, bolo by Slovensko uverilo? Nie, koniec života Ježiša by bol ten istý ako pred dvetisíc rokmi: Zavraždili by Ho. Teda to, že vidíme, nevyvoláva vieru.

Preto sa musíme zaoberať s tým, čo je skutočne viera. Keď Ježiš videl, že napriek viditeľným dielam moci, mnohí sa mu obrátili chrbtom, povedal v Jánovi 6, verš 63: *„Duch oživuje, telo nič neosoží!“* To znamená, keď ľudia hľadajú Boha prirodzenými zmyslami vnímania, vtedy Ho nenájdu. Oči, uši, cit, čuch a chuť neosožia, prirodzený človek neosoží. Ale Duch Svätý je ten, čo oživuje a vyvoláva vieru.

To platí aj pre výroky ako tento: *„Mnohí uverili v jeho meno, lebo videli znamenia, ktoré robil“ (Ján 2,23).* Z pohľadu týchto ľudí vznikla ich viera iste v súvislosti so zázrakmi, ktoré videli. Ale z pohľadu Božieho zostane pevná tá zásada, že len Duch Svätý oživuje a tvorí vieru v srdci človeka. Pritom použije aj zázraky a znamenia, ale mohol by to konať aj bez nich.

Kto sa nedostáva von zo sféry zmyslov a verí len tomu čo vidí, ten nemôže Krista skutočne prežiť, ani vtedy nie, keby Ho očami videl. Peter videl Pána každodenne tri roky. Boli tieto silné zážitky dôvodom jeho viery? Nie. Keď sa Ježiš raz opýtal svojich učeníkov: *„A vy ma za koho pokladáte?“ (Matúš 16,15),* odpovedal Peter: *„Ty si Kristus, Syn živého Boha !“ (verš 16).*

Odkiaľ to vedel? Zjavili mu to jeho oči alebo uši? Zjavili mu to jeho prirodzené zmysly? Ježiš dáva odpoveď na to, odkiaľ to Peter poznal: *„Lebo ti to nezjavilo telo a krv, ale môj Otec, ktorý je v nebesiach“ (verš 17).* Keď niekto dosvedčí Ježiša Krista ako svojho Záchrancu, nepozná to svojimi zmyslami, ale len zjavením. Preto hovorí Peter: „Nevideli ste Ho, ale Ho milujete, a veríte v Neho“ (podľa 1. listu Petra 1,8).

Teda nie pocitom, ochutnávaním, čuchom, počúvaním alebo zrakom, ale len vierou môžeme sa dostať do kontaktu s Ježišom Kristom. Blahoslavený je ten človek, ktorému je daná táto vzácna a drahá viera. Váž si ju aj ty, ako tvoje najvyššie nadanie, ako najväčšie bohatstvo tvojho života. Lebo len touto darovanou vierou môžeš prísť k Bohu. Viera je zrakovou schopnosťou duchovných vecí. Preto hovorí Pavol: Modlím sa, aby Boh *„osvietil oči vášho srdca“ (List Efezanom 1,18).*

Pavol hovorí o očiach srdca a myslí tým ľudí, ktorí vidia Ježiša vierou. Neveriacich ľudí označuje Biblia ako slepých, majú slepé oči srdca. Keď má človek živú vieru a nasleduje Ježiša srdcom a láskou, pochádza to z toho, že Boh sa mu zjavil, že otvoril oči jeho srdca. Predsa *„V nich boh tohto veku zatemnil mysle neveriacich, aby nevideli svetlo evanjelia o sláve Krista“ (2. list Korinťanom 4,4).* Ale nám veriacim Boh *„zažiaril v našich srdciach“ (verš 6).*

Nevideli sme Ježiša a Jeho znamenia, ktoré vtedy konal. Ale to nevadí. Lebo sme Ho vierou videli oveľa lepšie a vrúcnejšie. Viera privedie Ježiša k nám. Peter dokonca písal, že Ho milujeme bez toho, aby sme Ho videli. Lebo oko tvojho srdca spozná Ježiša a Jeho dielo vykúpenia pre teba a budeš Ho aj ty milovať. Takto vzniká túžba ako túžba ženícha po neveste a vzniká nádherný vzťah s Ním.

Neveriaci by povedali: „Pobožní si vymyslia a milujú niekoho, koho nikdy nevideli.“ Je to jasné, že tomu nemôžu rozumieť. Láska Ducha Svätého im je cudzia. Nemajú duchovné oko, nemajú vieru a preto ani lásku. Ty ale veríš v Ježiša a miluješ Ho bez toho, aby si Ho videl. Aká je tá milosť veľká!

Do tohto tajomstva by sa chceli pozrieť aj anjeli, ako píše Peter na konci prvej kapitoly: Aj oni *„túžia“*, hľadieť na toto tajomstvo“ (1. list Petrov 1,12).

Túžba prorokov

Ale predtým ako apoštol Peter spomína túžbu anjelov, píše o túžbe prorokov. Úporne a neúnavne *„hľadali a skúmali“ (verš 10).* Boli dychtiví zistiť, kedy mal Kristus prísť, trpieť a osláviť sa. Už vedeli, že bude evanjeliom záchrany a milosti, ktoré sa otvorí aj pohanským národom. To všetko nám ukazujú verše 11 a 12 v texte, ktorý tvorí základ našej úvahy.

Aj keď spasiteľné dielo Krista na kríži sa historicky ešte neuskutočnilo, proroci starej Zmluvy žili už vierou v neho a boli spasení. Ale túžili po tom, aby táto záchrana bola historicky zjavná a aby sme my ako pohania toto aj mohli prežiť. Mnohí tvrdia, že keby existovala v Starej Zmluve iná cesta k spaseniu ako v Novej Zmluve, tak by bolo možné v Starej Zmluve dostať sa do neba bez Krista, cez všeobecný bohabojný život. Ale platí večné pravidlo: *„A v nikom inom niet spásy, lebo pod nebom niet iného mena, daného ľuďom, v ktorom by sme mali byť spasení!“(Skutky 4,12).* A druhé pravidlo znie: *„Ja som cesta, pravda i život. Nik nepríde k Otcovi, ak nejde cezo mňa “ (Ján 14,6).*

To platí bez výnimky pre všetky pokolenia a všetky národy. Aj ľudia Starej Zmluvy boli zachránení len vierou v Ježiša Krista. Teraz počujem niektorých hovoriť: „Ale veď vtedy Ježiš ešte vôbec nebol medzi nimi.“ Ale predsa tam už bol. Keď Pavol podal správu o chodení ľudu Izraela cez púšť, píše: *„a všetci pili ten istý duchovný nápoj, lebo pili z duchovnej skaly, ktorá ich sprevádzala, a tou skalou bol Kristus“ (1. list Korinťanom 10,4).* Ježiš teda bol s nimi na ceste. Aj Abrahám oslávil novozmluvnú večeru Pánovu s Kristom v podobe kňaza Melchisedeka, a to s chlebom a vínom (pozri 1. Mojžišovu knihu 14,18-20). A o Mojžišovi je napísané: *„Kristovu potupu pokladal za väčšie bohatstvo ako poklady Egypta“ (List Hebrejom 11,26).*

Ako môže niekto pokladať Kristovu potupu za väčšie bohatstvo ako poklady Egypta, ak by nevedel niečo o Ježišovi alebo ani nepočul niečo o Jeho potupe?

Vidíme, že takzvaní hrdinovia viery v liste Hebrejom 11 verili v Ježiša a v evanjelium. To potvrdí aj list Galaťanom 3, verš 8: *„Keďže sa v Písme predvídalo, že Boh z viery ospravedlňuje pohanov, už Abrahám dostal prísľub: V tebe budú požehnané všetky národy“*. Teda vopred bolo Abrahámovi zvestované evanjelium. Preto ho volajú aj „otcom všetkých veriacich“. Stal sa spravodlivým tým istým spôsobom ako my, totiž vierou. Aká je to viera? Je to viera v Ježiša Krista, a len ňou Boh ospravedlňuje človeka.

To znamená: Keď sa niekto dnes stane zachráneným, stane sa to na tom istom základe, ktorý mal aj Abrahám. Naše ospravedlnenie vierou je to isté ako jeho. To musíme pochopiť, inak blúdime dookola v Starej a Novej Zmluve a nespoznáme ich jasnú súvislosť. V obidvoch zmluvách sa píše to isté o Ježišovi a o evanjeliu. V Starej Zmluve to bolo zjavené len malej skupinke, zatiaľ čo od Ledníc sa to hlása celému svetu. A po tomto túžili proroci.

Anjeli túžia po evanjeliu

Nie len proroci, ale aj anjeli túžili po evanjeliu. Nemôžu však vôbec hľadieť na evanjelium ako proroci a ako hriešnici, ktorí budú zachránení. Prečo? Také evanjelium pre nich nejestvuje. Nemajú potrebu na spasenie, lebo nehrešili. Hovorím o anjeloch, ktorí nepadli a sú po tom, ako aj predtým v sláve u Boha vo svojich službách. Nachádzajú sa asi v tom istom stave ako boli Adam a Eva predtým než padli do hriechu.

Je ďaleko odo mňa velebiť pád do hriechu. Je prekliatím pre celé ľudstvo. Ale takto to muselo byť. Lebo bez páchania hriechu by nebolo vykúpenie potrebné. Bez skazenosti človeka by nebolo spasenie nevyhnutné – a spasenie by ani nejestvovalo. Keby sme neboli padli, nemohli by sme zažiť, aké nádherné je vykúpenie v Ježišovi Kristovi. Kto nebol chorý, skutočne nevie, aké vzácne je uzdravenie a zdravie. Kto už bol blízko smrti a len tesne jej mohol uniknúť, ten vie, čo znamená život.

Anjeli teda nemôžu rozumieť hĺbke priepasti, z ktorej sú hriešnici zachránení. A preto nemôžu pochopiť radosť hriešnika zo svojej záchrany. Nasledujúci verš piesne presne zachycuje ten fakt: „Anjeli nechajú klesnúť krídla, lebo nikdy necítili, čo sa dotkne úbohého hriešnika, ktorého Ježiš vedie domov.“[3] Preto majú anjeli túžbu hľadieť do vnútra tohto tajomstva. Chceli by niečomu rozumieť, ale sami to nemôžu zažiť.

Ale je aj iný druh anjelov. Sú to tí, ktorí padli. Ako je to s nimi? Boh nám skryl prečo tvoril spasenie padlým ľuďom, ale nie padlým anjelom. Boh sa stal len človekom, ale nie anjelom. Tu sme zase pri zvrchovanosti Božej. Mnohí si dajú zase otázku, či nie je Boh nespravodlivý, keď ľuďom pripravil vykúpenie, ale nie anjelom, ktorí predsa boli blízko pri tróne Božom, v nebi ako sväté bytosti, dlhý čas predtým ako nejaký človek bol stvorený. Biblia hovorí v liste Hebrejom 2, verši 16 celkom jasne, ako to je: *„Veď sa neujíma anjelov, ale Abrahámovho potomstva.“*

Ešte tajuplnejšie je pre anjelov evanjelium, ktoré platí pre ľudí. Preto Peter píše *„Na to všetko túžia hľadieť aj anjeli“ (1. list Petrov 1,12).* Túžili po tom, rozumieť tajomstvu evanjelia. Chceli prísť bližšie k tomu, čo vníma hriešnik, keď sa milosťou Božou dostane k pokániu a obráteniu. Aj keď anjeli nikdy nevedia pomenovať tento zázrak záchrany, zaujímajú sa silne kvôli nám o evanjelium. A z toho dôvodu je *„taká radosť aj medzi Božími anjelmi nad jedným hriešnikom, ktorý robil pokánie“ (Lukáš 15,10).*

Nemusíme sa ako ľudia hanbiť? Anjeli, ktorých sa to netýka, majú túžbu po evanjeliu a túžia poznať Jeho slávu. A nám, v ktorých prospech to bolo dané, je to akoby jedno. To je hanba pre celé ľudstvo. Ale aj nám kresťanom je to hanba. Tisíc vecí nás veľmi zaujíma, ale nie Slovo Božie. Ak by mal niekto naozaj chuť naliehavo a doživotne študovať evanjelium, vtedy je to kresťan. Lebo sme vyvolení, prioritní, ktorí smieme prežiť toto spasenie. „Ó Pane, odpusť nám našu ľahostajnosť!“

[3] Z refrénu piesne „Holy, holy is what the angels sing / Droben gibt’s ein sel’ges Singen (Hore bude slávny spev)“ Text: Oatman Jr Johnson Pfingstjubel Nr. 205

Anjeli sa zaujímajú samozrejme aj preto o evanjelium, lebo nám majú pomôcť k spaseniu. Sú *„služobnými duchmi“*, hovorí list Hebrejom 1, verš 14, *„poslanými slúžiť tým, čo majú zdediť spásu“*. Myslíme na Kornelia ktorý mal zdediť spasenie. Najskôr mu Boh posiela anjela, ktorý ho vedie na ceste k Petrovi. Anjel nehlása Korneliovi posolstvo o spasení. To musí urobiť človek, Peter. Ale anjeli k tomu často pripravujú cestu.

Spomínam si na istú matku, ktorej dieťa spalo v detskej postieľke vo vedľajšej izbe. Náhle to malé dievčatko zakričalo cez otvorené dvere: „Mama, mama! Anjel je v obývačke! Hovorí, že máš prísť sem.“ Matka odpovedala: „Dieťa, ty snívaš.“ Po chvíli zase volá dievčatko: „Mama, zase je tu! Máš prísť.“ „Dieťatko, upokoj sa!“ vraví matka. Keď sa to stalo tretíkrát, povedala si: „Najlepšie bude, keď ju odtiaľ vezmem preč. Vzala ju do obývačky a nevidela žiadneho anjela. Sotva to však urobila, nastal ohromný rachot. Zrútila sa stará, až do stropu vysoká kachľová pec, a trosky sa zosypali práve na detskú postieľku. Matka celkom šokovaná povedala: „Predsa to musel byť anjel!“ Táto služba anjela spôsobila, že matka horlivo hľadala živého Boha a aj Ho našla.

Anjeli teda milujú evanjelium kvôli nám. Tým viacej ho chceme my milovať, učiť sa a žiť.

Prečo? Preto!

„Preto si opášte bedrá svojej mysle, buďte triezvi, úplne dúfajte v milosť.“

(1. list Petrov 1,13; pre súvislosť prečítajte verše 13-25)

Preto

Petrove posolstvo v celom odseku čítania Biblie znie asi takto: „Preto si opášte svoje bedrá. Buďte triezvi, ako poslušné deti nepripodobňujte sa tomuto svetu. Buďte svätí vo všetkom vašom konaní.“ Apoštolovi teda ide o posvätený život. A prečo máme takto žiť? Pretože sa máme namáhať a dodržovať Božie prikázania? Pretože inak by sme stratili našu spásu?

Odôvodnenie Petra je ale niečo celkom iné. Hovorí: „Preto“ so zreteľom na to, čo bolo predtým povedané. Predtým (vo veršoch 1-12) totiž písal: „Ste vyvolení, ste znovuzrodení, dostali ste nevädnúce dedičstvo, chránení ste Božou mocou, vaša viera nájde osvedčenie, a budete sa radovať nevýslovnou a nádhernou radosťou, takou, že aj anjeli si budú žiadať hľadieť na vašu spásu.“ To všetko má byť pravým základom pre kresťanov, chcieť viesť poslušný a posvätený život. Pretože Pán tak veľa pre nás urobil a tak veľa nám daroval, **preto** nám má byť radosť viesť Bohu príjemný život.

Peter v tejto reťazi božských milostí spomína tiež aj znovuzrodenie. Chce teda povedať: „**Pretože** ste znovuzrodení, **pretože** ste dostali nový život, **preto** vás môžem napomínať žiť zodpovedne.“ Objasníme to ešte raz obrazom krta a orla. Krt, ktorý vždy ryje pôdu v temnote, je obrazom padlého hriešnika. Orol je ale stvorenie, ktoré Boh stvoril, aby žilo vo vzduchu. Ak by som povedal krtovi: „Krt, lietaj!“ - má to zmysel? Nemá to zmysel! Ak by sme povedali neobrátenému, neznovuzrodenému človekovi: „Veď svätý život!“, bol by to nezmysel. Presne tak ako krt nie je schopný lietať, presne tak prirodzený človek nie je schopný viesť božský život. Ale ak sa z krta vyvinie nové stvorenie, teda orol, vtedy by to už vyzeralo celkom inak. V tom prípade môžem hneď hovoriť bývalému krtovi: „Teraz, lietaj a vzlietni do výšky!“ Bezbožnému nemôžem povedať, aby viedol božský život. Môžem mu kázať tak veľa ako chcem, ale nefunguje to. „Poučovaním“ sa nikto nikdy nestane dobrým kresťanom. Nie, človek sa najprv musí stať novým stvorením, musí znovuzrodenie prežiť, a potom má zmysel ho napomínať, aby viedol svätý život.

Evanjelium nespočíva v tom, že napomíname neveriacich, alebo ich prosíme, aby boli lepšími ľuďmi. To má taký istý efekt ako výčitka krtovi, že nemôže lietať. Nie, evanjelium hlása: „Prijmi znovuzrodenie a ver v Pána Ježiša Krista.“ Lebo *„Ak je niekto v Kristovi, je novým stvorením“ (2. list Korinťanom 5,17).* Keď sme už znovuzrodenými a Duch Krista prebýva v našich srdciach a dostali sme nový vnútorný sklon, vtedy má zmysel napomínať: „Si posvätený, tak buď svätý! Si znovuzrodený, preto ži aj podľa tvojej novej povahy!“

Preto nehlása Petrovo posolstvo: „Buď svätý, aby si sa stal kresťanom.“ Alebo: „Veď pobožný život, aby si sa nedostal do pekla!“ Ale učí: „Pretože ste vyvolenými, preto žite zmenený život!“ Môžeš len vtákovi povedať, aby lietal, hadovi, aby liezol a rybe, aby plávala. Môžeš len znovuzrodenému kresťanovi povedať, že má žiť sväto. Má to robiť, pretože to zodpovedá jeho povahe. Len keď sa z tvojho prirodzeného človeka stal duchovný človek, potom máš silu aj vlastnosť viesť posvätený život.

Možno sa teraz pýtaš, či je vôbec potrebné ešte niekoho viac napomínať, keď svätý život je prirodzeným následkom znovuzrodenia. Predsa áno. Aj keď je vtákovi dar lietania vrodený, môže byť v tom lenivý. Tak isto môže kresťan byť lenivý, aj keď mu bolo od kolísky vložené nadanie kresťanského spôsobu života. A preto apoštol Peter napomína svojich kresťanských čitateľov listu povediac: „Buďte poslušní, svätí, plní lásky, lebo v protiklade k neveriacim vy to dokážete. Ste deti Božie a dedičia večného života, preto aj podľa toho žite.“

Nemáme sa teda namáhať o posvätenie, pretože sa chceme stať svätými, ale preto, že sme už svätí. Nemáme sa usilovať o spravodlivosť, pretože sa tým chceme stať spravodlivými, ale preto, že už sme v Kristovi spravodliví. Ani sa nemáme namáhať, aby sme sa stali niečím, ale žiť v tom, čo už sme. Petrove napomínanie môžeme zhrnúť v týchto vetách: Ste duchovní, **preto** buďte aj duchovní. Ste spravodliví, **preto** buďte aj spravodliví. Ste Božie deti, **preto** žite ako Božie deti! Nie je to slovo „**preto**“ pekné v tomto kontexte? Iste, áno!

Stále znovu apoštoli používajú tieto slová: Preto a lebo. Mali pevnú a dôvodnú súvislosť medzi učeniami o slobodnej milosti a z toho nutne vyplývajúci svätý život. Pozrime sa aj do druhého listu Petrovho: *„Jeho božská moc nám darovala všetko potrebné pre život a nábožnosť “ (2. list Petrov 1,3) „... Práve preto sa všemožne usilujte a pridávajte k viere cnosť, ... sebaovládanie, ... vytrvalosť, ... nábožnosť , ...bratskú oddanosť , ... lásku“ (verše 5-7).*

Máme tu zase slovo „preto“. Božská moc nám všetko darovala, preto žite v sebaovládaní, vytrvalosti, pobožnosti, bratskej oddanosti a láske. Skrze nový život z Boha máme základ pre kresťanský život. Preto hovorí aj apoštol Ján: *„Jeho prikázania nie sú ťažké“ (1. list Jána 5,3).* Človekovi, ktorý nie je znovuzrodený, sú prikázania tak ťažké, že ich nemôže dodržiavať. Ale znovuzrodenému nie sú ťažké, pretože žije Duchom Svätým. Preto sú mu dokonca rozkošou.

Obrátime sa aj na 2. list Petrov 3, verš 13: *„Podľa jeho prisľúbenia očakávame nové nebo a novú zem, v ktorých prebýva spravodlivosť“*. To je základ. A súčasne hovorí apoštol ešte raz: *„**Preto**, milovaní, keďže očakávate takéto veci, usilujte sa, aby vás Pán našiel nepoškvrnených a bezúhonných v pokoji“ (2. list Petrov 3,14).* Aj tu platí: Nie preto, že chceme v prvom rade niečo dosiahnuť, usilujeme o biblické správanie sa, ale z vďačnosti za to, že Boh pre nás docielil nebo.

Aj ostatní apoštoli poznajú slová, „preto“ a „lebo“. Čítame to napríklad u Jakuba: *„Zo svojej vôle nás splodil slovom pravdy, aby sme boli ako prvotina jeho stvorenia“ (List Jakuba 1,18).* A vo verši 21 Jakub pokračuje: *„**Preto** odhoďte všetku nečistotu a nánosy zloby a v tichosti prijímajte zasiate slovo, ktoré má moc spasiť vaše duše“*. Teda aj tu sa stretávame s výrokom: Pretože Boh urobil vo vás dielo znovuzrodenia a stali ste sa Božími deťmi, preto žite podľa toho.

Vezmem teraz aj slávne slovo z listu Filipanom 2, verš 12: *„S bázňou a chvením pracujte na svojej spáse.“* Neznamená to predsa, že sa musíme usilovať, aby sme boli svätými a spasenými? Pozor, text pokračuje so slovom „veď“: *„Veď Boh pôsobí vo vás, že chcete i konáte, čo sa jemu páči“ (List Filipanom 2,13).* Božie chcenie tvorí v nás postoj úsilia a dokonca chcenia. Keď sa niekto vážne usiluje o svoju záchranu, nedosiahne to kvôli svojmu chceniu, ale jeho chcenie je dôkaz toho, že Boh v ňom už spôsobil spasenie. To pekné pri Božích napomenutiach pre svoje deti je, že nezostanú ponechané vlastnému ľudskému úsiliu, aby stroskotali, ale Boh sám spôsobí to, že chcú a dokonca konajú to, čo sa Bohu páči. Preto výsledok tohto učenia má byť: „Pane, pretože si tak veľa pre mňa urobil a dal si mi neodvolateľne spásu bez môjho pričinenia, chcem sa usilovať sledovať Ťa a zo srdca poslúchať Tvoje Slovo!“ To je správna motivácia pre posvätenie: Nemusíš si už viac nič nadobudnúť, **lebo** všetko si už v Kristovi získal.

Opášte si bedrá svojej mysle

Ale náš verš pokračuje. *„Preto si opášte bedrá svojej mysle“ (1. list Petrov 1,13).* Čo znamená: *„opášte si bedrá svojej mysle“*? Možno preto Peter spomínal na tento výraz , lebo mu raz Ježiš povedal: *„Kým si bol mladší, opásal si sa sám a chodil si, kde si chcel. Ale keď zostarneš, vystrieš ruky a iný ťa opáše a bude viesť kam nechceš.“ (Ján 21,18).* Možno Peter pamätal tiež na veľkonočné jedlo. Ako viete, keď mal Izrael vyjsť z Egypta, museli predtým Izraeliti jesť veľkonočného baránka (Passah) a síce v presne určenom spôsobe: *„Budete to jesť takto: Budete mať opásané bedrá, sandále na nohách a palicu v ruke. Budete ho jesť narýchlo, lebo je to Hospodinov pesach.“ (2. Mojžišova kniha 12,11).*

Tieto slová opisujú vnútorný postoj, ktorý máme mať v tomto svete akoby „ponáhľajúc sa preč“. Žiaľ chováme sa ako kresťania, ktorí by tu mali zostať večne. A keď potom príde volanie Pána odísť odtiaľto, On musí trhať tie putá a spôsobuje to strašné bolesti. V takom prípade nie sme opásaní, to znamená: Nie sme pripravení, nie sme vybavení a nie hotoví odcestovať. To je to, čo chcel Peter povedať adresátom jeho listu: „Milí spolukresťania, ste vyvolení, ste posvätení, ste oddelení, ste zachovávaní, ste znovuzrodení. A teraz dovoľte, aby táto prežitá milosť vyvolala vo vás aj nové myslenie.“

Pozeráme sa vždy radi na viditeľné a dočasné problémy; tieto ovládajú naše myšlienky. A pri tom zabúdame, koho Ducha deti sme. Mali by sme myslieť v iných dimenziách ako svet. Obyčajne predtým ako stihneme reagovať, sme vnášaní do zvykov myslenia sveta. Preto vám radím, znovuzrodeným, vyvoleným Pána: Rozmýšľajte, čo naplní vaše mysle a myšlienky, kam idete a aké máte spoločenstvo.

Medzi mladými vznikla v poslednom čase otázka: Nesmiem ja ako kresťan chodiť na diskotéky? Ale veď v zábavných strediskách je kupliarstvo, prostitúcia, ako aj obchod s drogami, každý druh kriminality a alkoholizmu. Sotva jestvujú tmavšie brlohy pre zvrhlý život ako tieto diskotéky. Preto mám len dve odpovede na otázku, či aj kresťania tam môžu chodiť: Buď nie sú znovuzrodení, alebo musia mať pritom neuveriteľne rozdelený pocit. Som totiž pevne presvedčený o tom, že znovuzrodený človek nikdy nemôže byť šťastný v „močaristých jamách“ sveta. Duch Svätý, ktorý býva v jeho srdci, ho bude hlboko znepokojovať a trestať jeho svedomie. Len bezbožný človek sa cíti dobre v hriechu, znovuzrodený človek tam ale nemôže dlho vydržať.

Preto moja naliehavá výzva ku všetkým kresťanom, ktorí veria, že môžu dať na jednu úroveň nasledovanie Krista a lásku k svetu znie: Neničte vašu kvalitu života, nedajte sa do tohto stresu, do tohto nepokoja, do tohto napätia! Bezbožný človek pritom nemá napätie, je to jeho život a jeho skaza. Ale ty si predsa vyvolený, si znovuzrodený. Preto si opáš bedrá svojej mysle! To znamená, pokry svoje myšlienky. Preskúmaj svoju potrebu televízie, preskúmaj svoje videá. Preskúmaj, kde žiješ a kam ideš, čo počúvaš a s kým sa schádzaš. Preskúmaj, čo chce ovplyvňovať tvoje myslenie. Preto čítaj vždy a zase Bibliu, hľadaj Krista v modlitbe, „neopúšťajte vaše zhromaždenia a stôl večere Pánovej“. Milí kresťania, je to veľký omyl a kazíte si radosť z viery a vašu pozíciu ako deti Božie, ak čítate Bibliu len občas a sem tam vrhnete vzdych smerom do neba a nazývate to modlitbou. Dovoľte, aby Biblia a obecenstvo s Bohom bolo vašim životom! Ste znovuzrodení, preto držte novú myseľ, ktorú ste dostali, čerstvú a čistú. Tak sa stanú vaše srdcia šťastnými.

Buďte triezvi

Mať bedrá mysle opásané znamená aj: *„**Buďte triezvi**, úplne dúfajte v milosť“ (1. list Petrov 1,13).* Inými slovami: Nepadnite do stavov opojenia, napríklad tým, že chcete vlastnou námahou sebe samému zaslúžiť si nebo. Nepolož svoju dôveru na seba samého a svoje námahy, ale ju polož na milosť, a nebuď telesný, extrémny a fanatický. Niektorí ľudia sa občas chceli stať našimi členmi, pretože boli veľmi nadšení modlitebňou ARCHE (koráb). Chválili kresťanský zbor až do siedmeho neba. Ale po veľmi krátkom čase zase zmizli. Neboli triezvi, keď prišli, ani keď odišli. Zostaň triezvy aj ohľadne tvojich osobných vecí. Ak dostaneš chválu a máš úspech, nevznášaj sa, ale vždy zostaň na zemi. Keď si neúspešný, a iní ľudia ťa kritizujú a si z nich sklamaný, vtedy neklesaj svojimi pocitmi do pivníc, ale buď aj v tejto situácii triezvy. Lebo striedavé stavy od nedotyčne plesajúceho až po smrť zarmúteného robia tvoju dušu chorú.

Keď Duch Svätý býva v nás a sme opásaní v mysli a v myslení, stávame sa triezvymi ľuďmi. Samozrejme zostávame ľuďmi radosti, ale nie sme tak nadšení, že by naša radosť bola detinská. Nedostaň sa do extázy, keď ťa ľudia chvália. Ale ani neupadni do depresií, keď ťa kritizujú. Nemiluj prosím extrémy, ale čítaj Bibliu so všetkými pravdami a vypros si od Boha, aby zachoval tvoju myseľ a tvoje myšlienky, aby si bol opásaný v myslení a duchovne zdravý. Potom môžeš viesť posvätený život, lebo si znovuzrodený.

Opášte si bedrá svojej mysle

„Preto si opášte bedrá svojej mysle, buďte triezvi, bezvýhradne dúfajte v milosť, ktorá vám bude daná pri zjavení Ježiša Krista.“

(1. list Petrov 1,13; pozri aj 14-25)

V antickej dobe boli ľudia zvyknutí, vyhrnúť-podpásať si svoje rúcho, keď sa ponáhľali, pracovali alebo museli bojovať. Dlhé, rozviate rúcho im prekážalo a preto si ho podpásali. Odstávajúce voľné cípy rúcha, si ľudia zastrkovali za opasok. Tento zvyk zrejme Peter použil aj v *13. verši* ako ilustráciu. V tomto verši vyzýva Božie deti, aby si opásali bedrá svojej mysle. To znamená, že ako veriaci ľudia máme mať pod kontrolou voľné cípy našej fantázie a našich vrtkavých myšlienok. Musíme byť triezvi a celkom sústredení, spoľahnutí na Božiu milosť. Peter tu teda zdôrazňuje, aby kresťania mali svoj myšlienkový svet v poriadku. Lebo:

Pádom do hriechu je myseľ človeka poškvrnená

To, že človek vie myslieť, stavia ho nad všetky ostatné bytosti. Schopnosť myslieť je nádherný dar Stvoriteľa. Je to ľudský rozum, ktorý uschopňuje lekárov a vedcov bádať, pátrať a dosahovať blahodarné výdobytky pre ľudstvo. Vzdelanie je niečo vznešené. Existuje na základe schopnosti človeka myslieť, ktorú mu dal Boh.

Pád do hriechu však nakazil myslenie ľudí. Prvá zlá myšlienka človeka spôsobila jeho oddelenie od Boha a Jeho prikázaní. Stavajúc na tomto základe, vymyslel človek bez Boha skazonosný systém hodnôt – ničiace spôsoby myslenia, prevrátené pravidlá a zásady. To ho rýchlo doviedlo k prvej vražde, ktorá sa stala medzi ľuďmi. Z toho sa následne vyvíjali systémy utláčania a vzájomného vykorisťovania. Silou svojho myslenia vynašiel človek nakoniec až zbrane hromadného ničenia, ktoré sú schopné zabiť milióny ľudí jediným úderom. Zloba ľudského myslenia spôsobila to, že Boh sa rozhodol potopou vyhubiť ľudstvo pre jeho hriechy. Lebo: *„Všetko zmýšľanie ich srdca bolo ustavične zlé“ (1. Mojžišova 6,5).* Ježiš neskôr na túto tému učil: *„Zo srdca pochádzajú zlé myšlienky, vraždy, cudzoložstvá, smilstvá, krádeže …“ (Matúš 15,19).* Tento zlý, hriešny systém myslenia padlého ľudstva charakterizuje *„vek tohto sveta“ (List Efezanom 2,2).*

Preto je napísané: *„Nepripodobňujte sa tomuto svetu“ (List Rimanom 12,2),* teda neprispôsobujte sa veku tohto sveta a jeho spôsobu myslenia. Pavol píše, že *„Boh tohto veku zatemnil mysle neveriacich“ (2. list Korinťanom 4,4).* Pod vplyvom takýchto myšlienok sa ľudia stávajú chorými a to ich vedie až k smrti.

Premena myslenia

Ale potom prišiel Ježiš. Daroval nám evanjelium, ktoré spôsobuje “premenu myslenia”. To je iný výraz pre „byť vykúpený“. Pretože obnovenie našej mysle rovná sa znovuzrodeniu: *„Nepripodobňujte sa tomuto svetu, ale premeňte sa obnovením zmýšľania, aby ste vedeli rozoznať, čo je Božia vôľa“ (List Rimanom 12,2).* Byť kresťanom teda znamená, mať iné zmýšľanie ako svet. Kresťania už viac neinklinujú k mysleniu tohto sveta. Sú premenení v ich premýšľaní i úsilí. Nasťahovalo sa k nim nové myslenie, totiž *„zmýšľanie Ducha“* v protiklade k *„zmýšľaniu tela[sveta]“ (List Rimanom 8,6).* A preto platí:

Obnovené myslenie sa musí pestovať

Presne k tomu smeruje Peter, keď píše: *„Preto si opášte bedrá svojej mysle.“* To znamená: Držte si svoje nové obnovené myslenie! Zachovajte si ho a zotrvajte v ňom! Občas sa pristihnem pri tom, ako som strhnutý – bez toho, že to vnímam – do rôznych spôsobov svetského myslenia. Len vtedy, keď sa držím evanjelia a uvedomujem si jeho obsah denným čítaním Písma Svätého, odhalím svoje myšlienkové odchýlky. Petrove napomenutie môžeme tlmočiť takto: „Dávajte pozor na svoju hlavu, opášte si bedrá svojej mysle tak, aby vaše myslenie ovplyvňovala **budúcnosť** v nebi a nie prítomnosť, v ktorej žijete. Buďte bdelí a triezvi, aby vaše myslenie nebolo určované týmto svetom, ale zhora cez evanjelium milosti.“ Pavol píše: *„Obnovte sa vo svojom duchu a myslení“ (List Efezanom 4,23).* Inými slovami je to to isté, čo pripomína Peter, keď opakuje túto myšlienku v *1. liste Petra v 4. kapitole verš 1*. Ešte raz upozorňuje: *„Aj vy sa vyzbrojte takým istým zmýšľaním [ako Kristus]“*. Vyzbrojte sa tými istými myšlienkami, tým istým zmýšľaním ako Kristus. Posolstvo znie jasne a jednoznačne: Opášte sa a vyzbrojte sa, aby vaše myslenie nebolo svetské, ale Božie.

Ako to vyzerá prakticky?

Ako to prakticky môže fungovať, chcem vysvetliť na niekoľkých príkladoch. Ako je to s naším svetom myšlienok? Nechodí nám po mysli často "piate cez deviate"? Kto sa neprichytil pri "nejakom" hĺbaní? Dosť často mudrujeme a fantazírujeme. Ako rýchlo sa môže človek stratiť v žiarlivých myšlienkach, alebo si namýšľame, že niekto má niečo proti nám. Aj prelud urazenej cti straší v mnohých hlavách, preto sa potom človek hrá na urazeného. Taktiež myšlienky škodoradosti, nereálnej fantázie alebo nečistých sexuálnych predstáv, necudnosti trápia naše myslenie.

Zvláštny druh svetského myslenia je tzv. "robiť si starosti". V podobenstve o rozsievačovi hovorí Ježiš: *„Do tŕnia bolo zrno zasiate u toho, kto slovo počúva, ale **denné starosti** (EP **starosti sveta**) a omámenie bohatstvom udusia slovo" (Matúš 13,22)*. Tu to máme: Svet je ustarostený. Lebo „starosti sveta" pramenia zo svetského systému myslenia. Je to bludná predstava akejsi prevencie. Je to aj vyjadrenie neexistujúcej dôvery v Boha - teda nedôvery. Deti sveta neveria v Božiu starostlivosť a prozreteľnosť. Nevedia dôverovať dobrému predurčeniu a dobrému Božiemu plánu pre život človeka. Preto sú ustarostení, hrabiví a mysliaci viac-menej len na seba a to ich ruinuje.

Avšak aj deti Božie nezriedka upadajú do podobných starostí, do strachu o blízku aj ďalekú budúcnosť. Čo sa s nami deje v takýchto prípadoch? Upadli sme späť do vzoru myslenia tohto sveta a zase sa mu prispôsobujeme. Máme teda rovnaké zmýšľanie ako tento svet, a naša duša sa dostáva do "zásobovacieho zhonu". Potrebujeme predsa ešte viac peňazí, ešte viac majetku pre "každý prípad" – a preto musíme samozrejme ešte viac pracovať. A ten, kto pracuje tvrdo, potrebuje pravdaže luxusnú dovolenku, na túto treba príslušné oblečenie atď. Takýmito starosťami sa stále viac a viac naháňame. A keď si to všetko človek starostlivo nazhromaždí, trápi ho zase strach z možnosti, že by niekedy mohol stratiť takúto životnú úroveň. Aby sa to nestalo, špirála starostí sa opakuje. Áno, zhromažďujeme body za našu dobrú povesť, a bojujeme za našu česť z obavy, že by sa naša vážnosť a úcta pominula. Mnohí ľudia zhromažďujú neobyčajne veľa poznatkov o zdravej výžive a študujú najnovšie výsledky vedeckého bádania ohľadne cholesterolu, lebo sa chcú dožiť 120 rokov.

O takýchto putách starostí hovoril už Ježiš v reči na vrchu: *„Nehovorte teda ustarostene: Čo budeme jesť? Čo budeme piť? Čo si oblečieme? Veď toto všetko zháňajú pohania“ (Matúš 6,31-32)*. Kto to zháňa? Pohania. Pretože svetský systém myslenia nad nimi panuje. Počúvajme Ježiša: *„Váš nebeský Otec predsa vie, že to všetko potrebujete“ (verš 32)*. Pohania nemajú nebeského Otca. Preto sú sami sebe bohom. Nemajú Spasiteľa, v ktorého ruke sa Božie dieťa môže upokojiť. Z tohto dôvodu sa neustále niekde ženú a snažia sa držať krok s časom. Ježiš nás napomína, aby sme oddelili svoje myslenie od toho pohanského; dôverovali Božiemu zabezpečeniu a odpočinuli si v Jeho milosti. Samozrejme, že kresťania majú konať spravodlivo, radi chodiť do práce a pripravovať sa na starobu. Ale nemajú byť naplnení duchom ustarostenosti, ktorý ich drží v strachu. Najlepšie je, keď Božie deti urobia to, čo je v ich moci, ale mimo toho, odovzdajú svoj život do Božích rúk, zveriac Mu svoju budúcnosť.

Učeníkom, ktorí sa starali o svoj život, hovoril Ježiš: *„Vy maloverní“ (verš 30)*. Som tak rád, že nepovedal: „Vy neveriaci.“ Neboli neveriaci, boli predsa zachránení a boli Jeho učeníci. Povedal: *„Vy maloverní“*. Vtedy sme maloverní, keď sa myslenie sveta odrazí na našom živote. V takomto prípade nedôverujeme celkom Božej milosti, ale spoliehame sa na samých seba. Takáto malovernosť nám zoberie pokoj, istotu a miernosť. Okráda nás ako kresťanov o životnú kvalitu, a znova upadáme do nešťastného sťažovania sa a škriepivosti. Stáva sa to vtedy, keď si neopášeme bedrá našej mysle evanjeliom. Skúšame naše ciele dosiahnuť tak, že bojujeme, zápasíme, zodierame sa, ženieme sa, zúrime a naháňame sa. A pritom by nám mal byť Boh “sluhom”. Keď však vieme, že Boh je ten, ktorý nás zabezpečuje vo všetkých otázkach života, môžeme Mu dôverovať aj vtedy, keď vývoj vecí nie je taký, ako by sme chceli.

Ak chceš bezpodmienečne presadiť svoje vlastné želania, urobí ťa to chorým. Tajomstvo najväčšieho šťastia je v celkovom odovzdaní života Pánovi. To ťa uvoľní a zdravo bude pôsobiť na tvoju myseľ. Preto opáš si bedrá svojej mysle tým, že Bohu zveríš všetko. Takto vyzbrojíš svoju hlavu proti myšlienkam negatívnej ustarostenosti.

Aj iný príklad z Kristovej reči na vrchu nám ukazuje, ako myslenie Božích detí stojí v totálnom protiklade k mysleniu sveta. Ježiš hovorí k učeníkom: *„Blahoslavení ste, keď vás budú pre mňa haniť, prenasledovať a všetko zlé na vás lživo hovoriť“ (Matúš 5,11).* Nehovorí: „Buďte urazení, súďte sa a bojujte za svoju česť.“ Nie! Takto hovorí myslenie sveta. Kristus nás povzbudzuje pri utrpení a urážkach zo strany ľudí: *„Radujte sa a veseľte sa, lebo v nebesiach máte veľkú odmenu. Veď takto prenasledovali prorokov, ktorí boli pred vami“ (verš 12).* Nie je to nádherné, že smieme mať údel požehnaných prorokov? Ak chceme byť podobní prorokom, zdieľajme aj ich utrpenia a pohanenia. Poníženie a utrpenie bolo tiež údelom nášho Pána. Ako si môžeme myslieť, že to s nami, Jeho nasledovníkmi bude inak? Ježiš hovorí: *„Sluha nie je väčší ako jeho pán. Ak mňa prenasledovali, budú prenasledovať aj vás“ (Ján 15,20).* Považuj to za veľkú radosť, keď ľudia tebou pohŕdajú pre tvoje kresťanské vyznanie. To vlastne ukazuje, že ťa porovnávajú s Kristom. Musí ti to urobiť radosť, keď si stotožňovaný s Kristom.

Avšak dokonca aj kresťanom sa môžu stať zlé veci. To sa deje v prípade – vo svete je to bežné – keď sa naše myšlienky nasmerujú na protiopatrenia a odplatu. Ježiš nám káže myslieť iným spôsobom: *„Milujte svojich nepriateľov a modlite sa za tých, ktorí vás prenasledujú“ (Matúš 5,44).* Opáš bedrá svojej mysle Ježišovými slovami a nenasleduj svetské myslenie.

Poznám kresťanov, ktorí dostanú ihneď depresie a nervove sa zrútia, pretože niekto urazil ich česť alebo ich ohováral. Kto je však naplnený Božím myslením, neplače, lež hovorí: „Ďakujem ti, Pane Ježišu, že si ma uznal za hodného spolu s Tebou byť ponížený a zneuctený!“ Ľudia, ktorí s nami zle zaobchádzajú, ponižujú nás a zneucťujú, sú predsa od Boha daní do nášho života. Je to On, ktorý im dovolil, takto sa voči nám správať a hovoriť. Myslenie evanjelia berie každého človeka z Božej ruky. A preto sa nevysporadúvajme s našimi protivníkmi, ale hovorme o nich s Bohom a vyprosujme si vysvetlenie od Neho. K čomu má tento zlý človek prispieť v mojom živote? Keď vaša myseľ začne sledovať túto stopu, okamžite pocítite, ako si vaša duša oddýchne a uvoľní sa.

V živote kresťana neexistuje skutočne nič bez vôle Otca. Ani vlas na našej hlave nepadne bez vedomia Boha na zem (porovnaj Matúš 10,29-30). O koľko menej je náhodou, keď nejaký človek vstúpi do nášho života a zle s nami jedná. Neveríme v náhody, ani v nejaký neosobný osud, ale v múdrosť nášho nebeského Otca, ktorý vie, čo je pre nás dobré.

Diabol nás chce odvrátiť od požehnaného spôsobu myslenia a preto strieľa na náš mozog ohnivé šípy svetského myslenia. Pavol píše o tom, čo máme robiť: *„Zbrane nášho boja nie sú telesné, ale od Boha majú moc zboriť hradby. Nimi* ***rúcame ľudské výmysly*** *a každú povýšenosť, čo sa dvíha proti poznávaniu Boha, a nimi viažeme* ***každú myšlienku*** *na poslušnosť Kristovi“ (2. list Korinťanom 10,4-5).* Pavol vedie vec k bodu porozumenia, že Božie a svetské myslenie sú rozličné ako svetlo a tma, ako pravda a lož. Božím poznaním a Božím myslením premôžeme pevnosti ľudských myšlienkových pochodov a výmyslov. V mene Ježiša.

Ide o utrpenie

Nakoniec ešte tretí príklad, ktorý nám ukáže kontrast medzi duchovným a telesným myslením. Zdravie a blahobyt sú najväčšie dobrodenia sveta. Platí to aj pre kresťanov? Niekedy žiaľ áno. Ako sa na to pozerá Biblia? *„Keď teda Kristus prešiel utrpením v tele, aj vy sa vyzbrojte takým istým zmýšľaním“ (1. list Petrov 4,1).* Zmýšľanie Krista bolo, že bol pripravený trpieť. Kto z nás je ochotný trpieť? Len málokto. Sme rezervovaní, pretože myslenie sveta sa nasťahovalo aj do nás. Zdravie vyzerá byť tým najväčším dobrom aj u kresťanov.

Peter hovorí o tom, že nás poznačila Kristova odovzdanosť v utrpení. Ak to Boh pre nás určil, vtedy hovorte „áno“ utrpeniu, hovorte „áno“ obdobiu choroby, hovorte „áno“ chudobe, hovorte „áno“ životu bez manželstva, hovorte „áno“ bolestiam, hovorte „áno“ ostňu v tele, ktorý mal aj Pavol, a hovorte „áno“ utrpeniu. Hovorte „nie“ svetskému mysleniu a falošnému učeniu. Podľa takéhoto učenia je choroba vždy z diabla alebo výrazom nedostatočnej viery. Nemajte účasť na takom myslení. Pretože, keď nie sme ochotní strpieť bôľ a bolesť, ako vtedy môže byť Kristova myseľ v nás?

Iný aspekt zaznieva v tom istom verši: *„Kto prešiel utrpením v tele, skoncoval s hriechom, aby čas, ktorý má ešte prežiť v tele, nežil už podľa ľudských žiadostí, ale podľa Božej vôle“ (1. list Petrov 4,1-2).* Peter tu objasňuje požehnanie posvätenia, ktoré leží skryté v utrpení. Či sme to isté aj sami nezažili? Čas choroby často prináša značný posun v procese posvätenia. Či práve v časoch utrpenia nehľadáme tvár Pánovu viac, ako predtým a nespoliehame sa oveľa viac na Neho ako v inom období života? Celkom iste áno. V našej slabosti sa zreteľne zmenšuje naša náklonnosť k hriechu, lebo sa zaoberáme viac ako inokedy nebeskými záležitosťami. To najhoršie, čo sa môže stať svetskému človeku je to, že zomrie. Toto svetské najhoršie je najlepšie pre kresťana. Pavol hovorí: *„**Pre mňa** žiť je Kristus a **umrieť je zisk**“ (List Filipanom 1,21).* Vnímate ten ohromný rozpor medzi svetským a kresťanským myslením? Ak sú naše myšlienky nasmerované len k tomu, ako byť zdravým, nemyslíme inak ako svet.

Je teda veľmi dôležité, aby sme si opásali bedrá svojej mysle! Vtedy si uvedomíme, že smrť nie je ničím iným, ako vchodom do Božej slávy, a že stratila svoju hrôzu vzkriesením Krista. Znovuzrodení ľudia žijú vo vedomí, že smrť je pohltená vo víťazstve Ježiša Krista. Preto stratila pre nich smrť svoj osteň. Svet je plný strachu zo smrti, a kŕčovite robí všetko, aby ju mohol obísť. Ale pre nás kresťanov je zomieranie vstupom do večného života. Takéto myslenie nám dáva životnú kvalitu. Čokoľvek by sa nám stalo, a aj samotná smrť, slúžia k nášmu najlepšiemu. Vidíme teda, ako myslenie evanjelia neutralizuje strach zo smrti v našom živote. Tu nachádzame múdrosť kríža, ktorá je svetu bláznovstvom, nám však je Božou mocou.

Milí kresťania, nemyslite ako svet. Nestrácajte sa vo svojich starostiach. Tešte sa, keď vás ľudia hania a s vďakou zoberte všetko z Božej dobrej ruky, aj utrpenie a zomieranie. Lebo bez smrti nejestvuje zmŕtvychvstanie a bez utrpenia žiadna sláva. Preto si opášte bedrá svojej mysle, vyzbrojte sa Kristovým myslením, buďte triezvi, bezvýhradne dúfajte v milosť.

Oslobodení novým narodením

„Veď ste znovuzrodení nie z porušiteľného, ale z neporušiteľného semena: živým a večným Božím slovom, lebo »všetci ľudia sú ako tráva a celá ich sláva ako kvet v tráve. Tráva uschne, kvet opadne«.“

(1. list Petrov 1,23-24)

V predchádzajúcich veršoch apoštol Peter vyzýva veriacich, aby poslúchali Boha, aby sa neprispôsobovali žiadostiam sveta, ale aby boli svätí ako aj Boh je svätý. K tomu dodáva odôvodnenie takéhoto posväteného života.

Základ posväteného života

Peter zdôvodňuje posvätený život takto: *„Veď ste znovuzrodení.“* Preto môžu kresťania viesť posvätený spôsob života, žiť v bratskej láske a nie na úrovni svetských žiadostí. Dôvod takéhoto života nie je vo výchove v detstve. Nie! Petrovo zdôvodnenie znie: *„Veď ste znovuzrodení.“* Nejedná sa o náboženskú drezúru alebo silu vôle, ale o moc znovuzrodenia, v ktorom Boh dáva do srdca človeka niečo zo svojej Božskej prirodzenosti. Teda: Znovuzrodenie je veľkým Božím oslobodením človeka od jeho nízkych vášní, poviazaností, zvrhlostí a hriešnosti. Kľúč k posvätenému životu je premenený život – nové stvorenie skrze znovuzrodenie.

Uveďme si ako príklad „bratskú oddanosť“. Petrove posolstvo znie: Majte bratskú oddanosť. Znovuzrodenie vás uschopňuje k takejto oddanosti. Niektorí ľudia hovoria: „Neviem milovať tohto alebo tamtoho človeka, spôsobil mi príliš veľa zlého. Neviem mu odpustiť.“ Tento výrok je mimoriadne problematický. Vieš prečo? Lebo apoštol Ján spolu s apoštolom Petrom prišli k takémuto záveru: „Ten, kto nevie milovať a odpúšťať, nie je znovuzrodený.“ Ján hovorí *v 1. liste Jánovom v 4. kapitole verši 7: „Každý, kto miluje, narodil sa z Boha“*. Podľa tohto textu vzniká znovuzrodením schopnosť človeka milovať a odpúšťať. A Ján pokračuje vo *verši 8*: *„Ten, kto nemiluje, nepozná Boha, pretože Boh je láska“*. Pre skutočných kresťanov platí výzva: „Usilujte sa o bratskú oddanosť! Je to možné preto, lebo ste znovuzrodení.“

Človek, ktorý nemiluje, neodpúšťa, je pomstychtivý, ťažko zabúda na zlo, nosí horkosť atď. Ten podľa Božieho svedectva nie je znovuzrodený. Keby bol znovuzrodený, mal by v sebe život z Boha a mal by účasť na Božej prirodzenosti. Aká je Božia prirodzenosť? Boh je láska. Kresťanská viera teda nie je prázdnym náboženstvom, nie je dogmou, ktorú sa máme naučiť naspamäť. Nie! Základom kresťanskej viery je znovuzrodenie – nové stvorenie.

Neláskaví ľudia sú zamotaní v sieti svojej starej hriešnej prirodzenosti, a nepomôže im ani to, ak by sme ich vycvičili v Božej láske. Výchova sama o sebe nie je zlá. Možno bude pri niekom aj istý čas fungovať milovanie a odpúšťanie, napriek vlastnej hriešnej prirodzenosti, ale skôr či neskôr sa stará neláskavosť vráti späť. Výchova podľa Božích prikázaní skrotí hriešne výstrelky človeka[4], ale nezmení ho.

Vo svojom 2. liste opisuje Peter tento jav veľmi drasticky. *„Umyté prasa váľa sa v blate zasa“ (2. list Petrov 2,22).* Prasa môžeš drezúrovať, vyumývať, priviazať mu červenú mašličku a skúsiť ho dať do obývačky. Chvíľu počkaj, a uvidíš, čo sa stane z tvojej obývačky. Zakrátko sa prasa prejaví ako prasa. Ľudová tradícia hovorí - sviňa v nás, musí byť premenená. Tu drezúra nepomôže.

A toto je podľa mňa aj problém dobre mienenej psychoterapie. Nedokáže napríklad liečiť páchateľov sexuálnych zločinov. Takto poviazaní ľudia aj “verili a dúfali”, ale onedlho padli zase naspäť do svojich zločinov. Ľudská spoločnosť je potom zdesená a rozhorčená, že opäť bolo niekde zneužité a zavraždené dieťa. To isté platí o každom jednom hriechu. Napríklad zúrivosti, perverznosti, klamstve, chamtivosti, pýche a neláskavosti. Podľa Písma sa hriech nedá liečiť. Prečo nie? Pretože je súčasťou padnutej ľudskej prirodzenosti.

Nedokážeš vycvičiť líšku, aby skončila so zbojníctvom. Je predsa líška. Môžeš naučiť slona v cirkuse sedieť na zadku ako človek, ale zostáva napriek tomu štvornožcom. Tieto prirovnania sú samozrejme obmedzené, ale podobne hriešnik je od prirodzenosti hriešnikom. Aj keď človek skúša potláčať svoje hriešne sklony, jeho povaha zostáva tá istá. Preto ešte raz opakujem: Výchova je dôležitá, ale nerieši náš problém hriechu. Je to podobné, ako u istej úbohej ženy, ktorá kvôli svojej obezite vyskúšala mnohé terapie, diétne kúry a občas s celkom dobrým výsledkom. Ale keď “to” znovu na ňu prišlo, naplnila si žalúdok jedlom – stará pažravosť sa opäť objavila. A ona horko zaplakala.

[4] V teológii sa tu hovorí o „prvom použití zákona“

Samozrejme som vďačný za každého lekára, terapeuta, ktorý hľadá spôsoby ako pomôcť závislým ľuďom. Obéznym, chudým, zlostným, necudným, chamtivým, tým, že ich vedie k miernemu zaobchádzaniu so sebou samým. Biblia nám však ukazuje cestu ku skutočnej slobode. A tou je zmenená prirodzenosť, premenená povaha, znovuzrodenie. To je Božia cesta k slobode od neresti, k slobode od hriechu. Počul som o ženatom mužovi, ktorý sa snažil zvládnuť svoje úlety za inými ženami. Pornografia však stále strašila v jeho hlave. A bolo len otázkou času, kedy zase išiel za inou ženou.

Bezpochyby utlmovanie a odvykacia liečba sú vždy lepšie, ako nechať hriechu voľný priebeh. Ale nezrovnateľne lepšia je nová prirodzenosť, ktorá je podobná Kristovej povahe. Znovuzrodením človek získava novú náklonnosť k tomu, čo je nepoškvrnené a Božie. Znovuzrodenie je teda vnútorná premena, metamorfóza, oslobodenie k láske, k pravde, k svätosti. Toto jadro evanjelia sme stratili z očí, a preto robíme rôzne pokusy a liečime príznaky, ale nie korene. Vráťme sa späť k Petrovmu posolstvu: Buďte svätí, znovuzrodení.

Opis znovuzrodenia

Apoštol Peter opisuje znovuzrodenie tak, že ho prirovnáva k prirodzenému narodeniu dieťaťa. Hovorí: *„Ste znovuzrodení nie z porušiteľného, ale z neporušiteľného semena“ (1. list Petrov 1,23).* Jestvuje istá podobnosť medzi prirodzeným a duchovným životom. V obidvoch prípadoch je narodenie príležitosťou k životu. Ak sa niekto nenarodí telesne, nemôže vidieť okolitý svet. A podobne, v súvislosti so znovuzrodením Ježiš povedal: *„Ak sa niekto nenarodí znova, nemôže uzrieť Božie kráľovstvo“ (Ján 3,3).* Nikto nemôže žiť, ak sa predtým nenarodil. To platí aj o duchovnom živote. Pri mnohých podobnostiach medzi prvým a druhým narodením - znovuzrodením, je tu však jeden rozhodujúci rozdiel. Každý normálny človek sa narodil, aby zomrel. Toto narodenie Peter nazýva *„z porušiteľného semena“*. Neporušiteľné semeno, skrze ktoré človek zažije znovuzrodenie, je narodenie pre Boží a nesmrteľný život.

Peter opisuje život z porušiteľného semena tak, že ho prirovnáva ku kvetom v tráve: *„Lebo všetci ľudia sú ako tráva a celá ich sláva ako kvet v tráve. Tráva uschne, kvet opadne“ (1. list Petrov 1,24).*

Kvet v tráve

Ako je to s tým *„kvetom v tráve“*? Tento kvet je slávou trávy. Na jar to všetci zažívame. Najprv vyklíči na suchej lúke niečo zelené. V máji sa pridajú kvety. Aké sú vtedy lúky nádherné, keď na nich kvitne more kvetov! Peter má pravdu, keď píše, že kvet je slávou trávy. Ale je to len na chvíľu, pretože kvety po čase zvädnú. Zostane len tráva, ktorá tiež nakoniec uschne.

Podobne má aj naša ľudská prirodzenosť svoju slávu. Najprv príde na svet dieťa, ktoré postupne získava plnú krásu dospelého ľudského tela. Keď sa konečne táto krása dostaví, zistíme, že nemá dlhého trvania. Skoro je tento krásny telesný kvet zase preč. Krása umrie najprv a potom celé telo. Podobne aj ľudská sila je ako kvet v tráve. Keď sa narodí dieťa, nie je veľmi silné. V dvadsiatych rokoch môže byť z neho športovec, napríklad atlét. Ale sila a výkon postupne začnú ubúdať. S rastúcim vekom zvädne aj táto telesná nádhera. Podobne je to aj so silou rozumu. Ako novonarodené dieťa nemáme veľkú schopnosť myslenia. Pomerne rýchlo sa náš mozog rozvinie do netušenej veľkosti. Naučíme sa čítať, písať, počítať a myslieť. Ale aj tento kvet pominuteľného tela pomaly stráca svoju sviežosť, naša pamäť sa stáva stále slabšou a slabšou.

Práve tento obraz má Peter pred očami, keď píše: *„Každé telo je ako tráva a celá jeho sláva ako kvet trávy. Tráva uschla a kvet opadol“ (1. list Petrov 1,24).* Pozrite sa na človeka položeného v rakve, a ihneď spoznáte charakter pominuteľného semena. Všetka jeho sláva zmizla. Už Kórachovci spievali v *Žalme 49, verši 13*: *„Človek si v blahobyte ani neodpočinie, je ako zviera, ktoré hynie.“* (ROH: *Ale človek nezotrvá vo svojej sláve; je podobný hovädám, ktoré hynú.*) To je porušiteľné semeno. To je narodenie z tela.

Prirodzenosť nového života je nesmrteľná

S druhým narodením – znovuzrodením je to inak. Nevzniká z porušiteľného semena. Prirodzenosť nového života je nesmrteľná, lebo pochádza z Boha. “Druhý pôrod” sa uskutočňuje prostredníctvom neporušiteľného semena, a to Božím Slovom, ktoré zostáva naveky. Nie je to bieda, že sa zaoberáme tak veľa vecami z porušiteľného semena? Počujte: Slovo Božie je neporušiteľné semeno. Preto by mala byť Biblia naším každodenným chlebom, ktorý jeme, a evanjelium vodou, ktorú pijeme.

Nový život, ktorý nasleduje po znovuzrodení, nie je ako tráva a jej kvet – nikdy nekončí. Ježiš povedal pri vzkriesení Lazára: *„Nik neumrie naveky, kto žije a verí vo mňa“ (Ján 11,26).* Inak to ani nemôže byť. Prirodzenosť znovuzrodeného života je od Boha a preto je nezničiteľná.

Existuje viacero dôvodov, prečo nový život v znovuzrodenej duši nikdy nemôže zomrieť. Ako sme už povedali: Kvôli osobitosti jeho prirodzenosti. **Je neporušiteľný**. Ježiš hovorí: *„Kto verí v Syna, má večný život“ (Ján 3,36).* Ako napriek tomu môže niekto tvrdiť, že večný život by sa mohol skončiť? Smrteľný život sa skončí, ale ten večný určite nie. Ak niekto tvrdí, že večný život už raz mal a teraz nie, v skutočnosti nikdy večný život nemal. Ak by mal večný život, nemohol by umrieť. To by bolo protirečenie. Ak sa niekto znovuzrodil z viery, vtedy má večný život, ktorý nikdy neskončí. Berme Sväté Písmo vážne. Adam (človek) plodí smrteľný život, ale Duch Svätý plodí nesmrteľný život.

Ďalší dôvod, prečo duchovný život v človeku nemôže zomrieť, je tento: **Duch Svätý neustále udržuje tento život v tebe**. Predovšetkým Duch Svätý vdýchol tento nesmrteľný život do teba pri znovuzrodení. Ale tým neskončilo jeho dielo. Neustále zabezpečuje pre teba plnosť nového života. Tým, že Kristus prebýva v tebe, je v tebe ukrytá i jednota s večným Otcom. Ty a Boh už nie ste dvaja, ale ste zjednotení. Si súčasťou a členom Jeho tela. Jeho nesmrteľný udržujúci život prúdi cez teba. A keď by tento život bol v nebezpečenstve a mohol by zhasnúť ako tlejúci knôt, vtedy ho Boh zase rozdúcha. On zasľúbil: *„... tlejúci knôt nedohasí“ (Matúš 12,20).*

Občas, kvôli našej neposlušnosti, to u nás kresťanov dymí a smrdí, podobne ako pri sfúknutej sviečke. Vtedy to môže vyzerať tak, akoby nový život zhasol. Pán Boh však poslednú iskru ochráni v každom zo svojich znovuzrodených detí a to tak, že oheň nového života sa zase môže rozhorieť. Ježiš sľúbil ohľadne Ducha Svätého: *„... zostáva pri vás a bude vo vás“ (Ján 14,17).* Peter to potvrdzuje: *„... vás, ktorých Božia moc prostredníctvom viery chráni pre spásu ...“ (1.list Petrov 1,5).*

Ak by si po takomto uistení povedal: „V tom prípade môžem relaxovať a nemusím už robiť nič.“ Obávam sa, že nie si znovuzrodený, lebo Boží spôsob života nezodpovedá tvojmu vyjadreniu. Ak si skutočne dostal nový život od Boha, bude ťa práve tento život viesť k horlivému a poslušnému kresťanskému životu. Nemôžeme také niečo požadovať od ľudí zo sveta, ale nám znovuzrodeným kresťanom je to vrodené.

Tretí dôvod, prečo duchovný život v znovuzrodenom človeku nemôže umrieť je tento: **Pretože Boh nám to sľúbil**. Ježiš povedal: *„… a nezahynú naveky, nik mi ich nevytrhne z ruky“ (Ján 10,28).* A: *„Ten, čo vo vás začal dobré dielo, ho aj dokončí“ (List Filipanom 1,6).* Haleluja!

Vráťme sa v závere k obrazu o kvete. Nielen telesný život je ako kvet, ale aj ten duchovný. Sláva znovuzrodeného života však nie je pominuteľná ako kvet v tráve. Sám Ježiš je slávou znovuzrodeného života. On je tá ruža Saronská a ľalia v údolí. Je to ten najkrajší kvet. Ježiš, nikdy nezvädne. Je našou okrasou, ktorá zostáva na veky. Keď sa pozriem do tvári Božích detí, niektoré sú už značne zvráskavené. Vidím vaše hrubé okuliare, vaše slúchadlá, vaše šedivé vlasy a vaše zlaté zuby a aj vašu ťažkú chôdzu. Vonkajší človek sa rozpadá. Jeho kvet vädne.

Ale vidím aj niečo iné v Božích deťoch: Vidím v nich Ježiša. A to ich robí krásnymi! Vaša čistota, vaša láska, vaša trpezlivosť, vaša miernosť a vaša viera vás robia prekrásnymi. Je to Ježišov charakter, ktorý z vás vyžaruje. Máte v sebe slávu, ktorá nikdy nepominie. Lebo vnútorný človek sa obnovuje zo dňa na deň. Krása Ježiša je nepominuteľná. Haleluja!

Keď sa tak pozerám po našej bohoslužobnej miestnosti, nevidím viac vrásky alebo plešiny, ale ľudí plných slávy a nepominuteľnej krásy. Vidím vo vás Ježiša, nevädnúci kvet vášho života. Či nie je to pekne napísané v Biblii? *„Kristus vo vás – nádej slávy“ (List Kolosanom 1,27).* Preto Pavol zvolal: *„Pre mňa žiť je Kristus a umrieť zisk“ (List Filipanom 1,21).* Kristus bol jeho kvetom, jeho láskou, jeho radosťou a jeho potešením. Tak isto to má byť aj u nás.

Kristus náš osud

„Hľa, kladiem na Sione kameň, uholný, vyvolený, vzácny; kto verí v neho nebude zahanbený. “

(1. list Petrov 2,6)

Apoštol Peter tu hovorí v kontexte viacerých textov Starej Zmluvy o kameni, o uholnom kameni. Týmto kameňom je podobenstvo týkajúce sa Pána Ježiša Krista. Aj Pavol hovorí o Kristovi ako o kameni, totiž skale, ktorá sprevádzala Izrael cez púšť: *„Všetci pili ten istý duchovný nápoj, lebo pili z duchovnej skaly, ktorá ich sprevádzala, a tou skalou bol Kristus“ (1. list Korinťanom 10,4).* Čo hovorí náš odsek textu o Kristovi?

Boh Ho vyvolil

„Hľa, kladiem na Sione kameň, uholný, vyvolený, vzácny.“ Božím uholným kameňom nie je teda nikto iný ako Ježiš Kristus. Je vyvolený Otcom a vyhliadnutý ešte pred stvorením sveta (1. list Petra 1,20). Pri budovaní základov domu takýmto uholným kameňom bol veľký kameň, ktorý bol položený na mieste, kde sa spájali dva múry. Tento základný uholný kameň mal pre statiku celej budovy najväčší význam. A preto niekoľko prekladateľov použilo výraz „základný kameň“. Iné preklady, ako napríklad v konkordancii píšu „svorník“. V starovekej architektúre musel svorník držať spolu oblúky a klenby a teda bol vsadený do klenbového tunela ešte predtým, ako bolo možné odstrániť lešenie. Tento kameň bol práve ten, ktorý držal mohutnú konštrukciu pohromade. A tak môžeme Krista nazvať rohovým kameňom, základným kameňom alebo dokonca aj svorníkom. Boh hovorí: Môj Syn sa podobá takému kameňu. Lebo Kristus je *„... Alfa i Omega, prvý a posledný, počiatok i koniec“ (Zjavenie 22,13).*

To znamená, Ježiš Kristus je všetko vo všetkom. *„Veď Boh chcel, aby v ňom prebývala všetka plnosť“ (List Kološanom 1,19). „Veď v ňom bolo stvorené všetko... všetko je stvorené skrze neho a pre neho. A on je pred všetkým a všetko pretrváva v ňom“ (verše 16-17).* Biblia hovorí o Ježišovi aj ako o živom kameni. Boh urobil svojho Syna nositeľom a udržiavateľom celého vesmíru. Celé stvorenstvo nejestvuje pôsobením akýchsi anonymných náhodných prírodných síl, ako sa všeobecne predpokladá. Nie. Vesmír jestvuje skrze Ježiša Krista, vyvolený, vzácny, uholný kameň, a to isté platí aj pre vykúpený zbor a pre celú záchranu tohto sveta.

Ježiš je stredobodom všetkého života, je slnkom všetkým národom, hlavou a korunou svojej cirkvi. Túto pozíciu Mu dal Boh. Lebo o Ňom svedčí: *„Toto je môj milovaný Syn, v ktorom som našiel zaľúbenie“ (Matúš 3,17).* Tento uholný kameň nie je len silný a nosný, ale aj čistý, vzácny a drahocenný. Preto sa píše v Zjavení: *„A hľa, na nebi stál trón a na tróne niekto sedel. Podobal sa jaspisu a karneolu“ (Zjavenie 4,2-3).* A tento Svätý a Čistý *„ponížil sa a stal sa poslušným až na smrť, a to smrť na kríži. Preto ho Boh nad všetko povýšil a dal mu meno nad každé meno“ (List Filipanom 2,8-9).* A pretože meno Ježiša je nad každé meno, Peter zvestuje: *„A v nikom inom niet spásy, lebo pod nebom niet iného mena, daného ľuďom, v ktorom by sme mali byť spasení“ (Skutky 4,12).* Vidíme, že: Ježiš Kristus je veľký, nádherný, o všetkom rozhodujúci uholný kameň, ktorý Boh položil na Sione. S Ním stojí alebo padá náš život, ako to Simeon povedal: *„Hľa, tento je určený mnohým v Izraeli na pád a na povstanie i na znamenie“ (Lukáš 2,34).* Boh Otec urobil Ježiša nám a aj celému svetu doslovne „osudným“. Lebo, kto nie je za Neho, je proti Nemu. Takáto je Božia vôľa. Preto Boh hovorí: *„Hľa, kladiem na Sione kameň, uholný, vyvolený, vzácny.“*

Človek Ho odmieta

Ale čo my ľudia robíme s týmto kameňom? Tragédia: človek Ho odmieta. Podobne ako murár, ktorý má v ruke dobrý vhodný kameň ku stavbe, avšak posúdi ho ako nevyhovujúci a odhodí ho stranou. Neskôr tento kameň vyhodia do odpadu. Podobne naložili ľudia s Ježišom. Je to však zvláštne, že presne ten istý kameň, ktorý stavitelia zavrhli, stal sa uholným kameňom. Aj keď Ho svet odmietol, Boh sa naďalej pridŕžal svojho úmyslu a urobil Svojho milovaného Syna uholným kameňom. Ľudia odmietli Ježiša najmä skutkom ukrižovania. Tým, že Ho zavrhli, vlastne napomohli, aby sa Kristus stal Vykupiteľom sveta. *„Do svojho vlastného prišiel, ale jeho vlastní ho neprijali“ (Ján 1,11).* Lebo hovorili: *„Nechceme, aby tento človek nad nami kraľoval“ (Lukáš 19,14).* Preto Peter píše slová hodné zamyslenia: *„... kameňom úrazu i skalou pohoršenia. Oni sa oň potkýnajú, lebo nepočúvajú slovo - na to boli aj určení“ (1. list Petrov 2,8).* To znamená, že Kristus musel byť ukrižovaný. Dodnes sa ľudia pohoršujú nad Ním, aby sa prorocké slovo o Ňom naplnilo a Kristus zjavil Svoju moc a slávu, aj napriek svojim protivníkom.

Nad čím sa vlastne ľudia pohoršujú, a na čo sa hnevajú? Tŕňom v oku im je Kristovo Božstvo a aj panenské narodenie sa. Podobným problémom je aj Kristov nárok na to, že je jediným prostredníkom medzi človekom a Bohom. Ako môže tvrdiť, že je cesta, pravda a život? A pritom ešte dodáva: *„Nik nepríde k Otcovi, ak nejde cezo mňa“ (Ján 14,6).* Ach, aký dôvod na pohoršenie!

Ľudí veľmi rozrušuje aj to, že Boh v Kristu koná podľa rozhodnutia Svojej vôle. Osvietenecký človek sa chce dostať k slovu a preto hovorí: Boh to predsa nemohol tak jednoducho určiť. Aj my chceme spolurozhodovať, alebo aspoň diskutovať, veď sme slobodné bytosti. Taktiež Kristovo posolstvo o súde a zatratení vedie ľudí až do zúrivosti. Boh napriek tomu urobil Ježiša uholným kameňom. Protirečenie, nevera a nenávisť ľudí nič nezmení na absolútnom Kristovom panstve. Matúš varuje: *„Kto padne na ten kameň, doláme sa, a na koho padne on, toho rozmliaždi“ (Matúš 21,44).*

Preto neodmietaj Božieho Syna! To naozaj nemá zmysel. On je a zostane uholným kameňom, bez ohľadu na to, aký je tvoj postoj voči Nemu. Jedinú vec, ktorú ti tvoje odmietnutie Krista prinesie, je to, že prehráš večnosť. Ale *„kto verí v neho, nebude zahanbený“ (1. list Petrov 2,6).* Preto polož svoju celú dôveru na Toho, ktorého Boh aj pre teba urobil uholným kameňom a budeš žiť.

Duchovný dom

Ak niekto hľadá pevný základ pre svoj život, nájde túto oporu a istotu len v Kristu Ježišovi. *„Lebo nik nemôže položiť iný základ než ten, ktorý je už položený, a tým je Ježiš Kristus.“ (1. list Korinťanom 3,11).* A Ježiš ukončil svoju reč na vrchu slovami: *„A tak každý, kto počúva tieto moje slová a plní ich, bude sa podobať múdremu mužovi, ktorý si postavil dom na skale“ (Matúš 7,24).* Pri daždi a povodni sa takýto dom nezrúti. Teda, nestavaj svoj život na piesku, nestavaj na rozumnosti ľudí, ale postav svoj život na vyvolený a vzácny uholný kameň, ktorý Boh položil aj pre teba. K tomu nás vyzýva Peter, keď píše: *„A aj vy ako živé kamene, budujte sa ako duchovný dom, aby ste sa stali svätým kňazstvom, ktoré bude prinášať duchovné obete.“ (1.list Petrov 2,5).*

Na čom má byť postavený duchovný dom? Pravdepodobne sa Peter rozpamätal na skúsenosť, ktorú mal raz s Ježišom. Vtedy vznikla medzi ľuďmi a učeníkmi otázka: Kým je tento Ježiš? Pán Ježiš sa vtedy učeníkov spýtal: „Za koho pokladajú ľudia Syna človeka?“ Odpovedali: „Niektorí hovoria: “Je prorokom alebo krstiteľom“, iní vravia: „Možno je Eliáš.“ Dnes by sme povedali: Bol dobrým človekom, možno bol socialista alebo humanista. Potom sa spýtal Ježiš učeníkov, čo si oni myslia o Ňom. A vtedy prišla známa odpoveď od Petra: *„Ty si Kristus, Syn živého Boha“ (Matúš 16,16).* Tým bol položený základ viery vyjadrený slovami Pána Ježiša: *„Blahoslavený si Šimon, syn Jonášov, lebo ti to nezjavilo telo a krv, ale môj Otec, ktorý je v nebesiach“ (verš 17).* To, že bol Ježiš socialista, alebo učiteľ lásky k blížnemu, by nám mohla vnuknúť naša hlava, možno aj naše brucho. Ale to, že Kristus je Boží Syn, nepochádza z mozgu, ale z Ducha Svätého. To je zjavenie. A na tej pravde, ktorá bola zjavená Petrovi, Ježiš buduje svoju cirkev. Kristus, Syn Boží, je teda uholný kameň cirkvi.

Ján je v súlade s Ježišom: *„Každý duch, ktorý vyznáva, že Ježiš Kristus prišiel v tele, je z Boha. Žiaden duch, ktorý nevyznáva Ježiša, nie je z Boha. Je to duch antikristov“ (1. list Jánov 4,2-3).* Prečo? *„Antikrist je ten, kto popiera Otca i Syna. Každý, kto popiera Syna, nemá ani Otca“ (1. list Jánov 2,22-23).* Stretli sme sa s ľuďmi, ktorí povedali: „Verím v Boha, ale načo by som potreboval aj Ježiša?“ Mnohí tvrdia: „Všetky náboženstvá majú toho istého Boha.“ To by bolo možné vtedy, keby všetci vyznávali: „Ježiš Kristus je Syn Boha, v ktorého verím.“ Vtedy by sme mali toho istého Boha.

Chcel by som poukázať na základ cirkvi pomocou Apoštolského vyznania viery. Znie takto:

„Verím v Boha, Otca všemohúceho, Stvoriteľa neba i zeme, i v Ježiša Krista, jeho jediného Syna, nášho Pána, ktorý sa počal z Ducha Svätého, narodil sa z Márie Panny, trpel za vlády Poncia Piláta, bol ukrižovaný, umrel a bol pochovaný. Zostúpil k tým, čo sú v podsvetí (slov. liturgická forma: k zosnulým), tretieho dňa vstal z mŕtvych, vystúpil na nebesia, sedí po pravici Boha Otca všemohúceho, odtiaľ príde súdiť živých i mŕtvych.

Verím v Ducha Svätého, v svätú cirkev všeobecnú v spoločenstvo svätých, v odpustenie hriechov, vo vzkriesenie tela a v život večný. Amen.“[5]

Aj keď Apoštolské vyznanie viery nie je citátom z Biblie, je to zhrnutie toho, kým je Ježiš Kristus, čo je základom kresťanskej viery a čo je duchovný dom, ktorý na tom základe stojí. To je cirkev, ktorá sa tiež volá nevestou Ježiša Krista.

Prečo stvoril Boh nebo, zem a vesmír? Pre svoju nevestu. Niekto raz povedal: „Najúchvatnejšia ľúbostná romanca vesmíru je Ježiš Kristus a Jeho cirkev.“ Pavol píše: *„Toto tajomstvo je veľké, no hovorím to vzhľadom na Krista a Cirkev“ (List Efezanom 5,32).* Ďalej nás apoštol učí, že Božia myšlienka s cirkvou bola pre ľudí tajomstvom od dávna. Jedného dňa dostal apoštol Pavol presne také zjavenie, aké sa dostalo aj Petrovi, týkajúce sa Božieho synovstva Ježiša. Pavol dostal zjavenie o charaktere cirkvi ako o celosvetovom Božom dome.

Duchovná stavba pre všetky národy

Zem ako svet národov a náboženstiev je rozdelená až do dnešných čias. Základné delenie spočíva v rozdelení na Židov a pohanov. Dnes to môžeme vidieť aj v spore medzi Židmi a Palestínčanmi. Toto nepriateľstvo zasahuje všetky národy. Židovstvo je doslovne nazývané priťažkým kameňom (pozri Zachariáš 12, 3), na ktorom sa ostatné národy doráňajú, zrania. Avšak aj pohania sú sami medzi sebou rozdelení – hinduisti, budhisti, moslimovia, komunisti a kapitalisti. A taktiež tu máme veľký zápas vlád, filozofov a bádateľov mieru o to, kam nasmerovať rozdelené ľudstvo, aby svet nezahynul v krviprelievaní a biede. Ich liekom je dialóg, dohoda, kompromis a tolerancia. Týmito prostriedkami chcú stavať vo svete dom mieru. Vkladajú svoju nádej do ekumény všetkých svetových náboženstiev. Poprední diplomati sveta sú v tomto smere tiež dobrej vôle. Avšak spoločný dom, ktorý stávajú, nie je duchovným domom. A preto sa tento dom zrúti. Napriek možno úprimnej snahe zostáva svet v zúfalstve.

[5]Apoštolské vyznanie viery (krátko Apostolicum) sa rozvinulo zo starorímskeho vyznania viery (Romanum) z konca 2. stor. po Kristovi. Dnes bežne citovaný text je daný od polovice 8. stor. Je to praktické vyznanie viery všetkých západných cirkví, teda aj katolíckej cirkvi, evanjelickej cirkvi a aj evanjelikálnych cirkví.
http://www.sk.wikibooks.org/wiki/Dogmatika:Magistérium:_Vyznania_viery

Do tohto zápasu vstupuje cirkev, keď zjavuje evanjelium, ktoré je posolstvom o duchovnom dome. Spomeňte si na sviatok Letníc. Vtedy nastal medzinárodný začiatok stavby duchovného domu na základe Krista. Z celého vtedajšieho sveta prišli ľudia do Jeruzalema. Zastupovali mnohé národné skupiny a jazyky. Dnes by sme povedali, že sa tam zhromaždili moslimovia, hinduisti, budhisti, Rusi, Arabi, Američania, Číňania i Kórejčania – mnohé národy. A čo sa vtedy vlastne stalo? Ohromný zázrak. Ľudia porozumeli kázňam apoštolov vo vlastných jazykoch (Skutky 2,4-11), a oslavovali večného Boha a Pána Ježiša ako uholný kameň, vzácny a vyvolený. Toto viedlo ľudí k pokoju, k zmiereniu, v jedinečnom mene Ježiša Krista, a to bez teroru a násilia. Vyliatím Ducha Svätého do ich srdc, stali sa títo kultúrne rozliční ľudia jedným srdcom a jednou dušou. 3000 ľudí bolo vtedy pokrstených. Tak sa začala stavba duchovného domu, tak sa začala cirkev, ktorá je po celom svete. Cirkev bude žiť, až pokým jej slávne pôsobenie bude jedného dňa ukončené.

Úloha Božej cirkvi

Toto tajomstvo cirkvi skryté pred večnými časmi pomenoval Pavol ako preveľkú múdrosť Božiu. Počúvajte ako apoštol Pavol opisuje toto tajomstvo: *„Veď on (Kristus) je náš pokoj, keď oboch (židov a nežidov) spojil v jedno a svojím telom zbúral rozdeľujúci múr nepriateľstva, keď zbavil platnosti zákon prikázaní s jeho nariadeniami, aby v sebe z dvoch stvoril jedného nového človeka a nastolil pokoj. Oboch zmieril s Bohom v jednom tele, na kríži usmrtil ich nepriateľstvo. A keď prišiel, ohlasoval pokoj, vám, čo ste boli ďaleko a pokoj tým, čo boli blízko. Veď skrze neho máme v jednom Duchu obaja prístup k Otcovi. A tak teda už nie ste cudzinci a prišelci, ale ste spoluobčania svätých a členovia Božej rodiny.* ***Ste vybudovaní*** *na základe apoštolov a prorokov, pričom uholným kameňom je Ježiš Kristus. V ňom celá stavba pevne pospájaná rastie vo svätý chrám v Pánovi; v ňom ste aj vy spoločne budovaní na Boží príbytok v Duchu.“ (List Efezanom 2,14-22).*

Modlime sa za našich politikov, ktorí možno úprimne chcú viesť svet k zmiereniu. Nedokážu to však ani prostredníctvom diplomacie, ani so zbraňami. Túžbu ľudí po mieri vie naplniť len Ježiš a to skrze duchovný dom. Tento dom je otvorený pre všetky národy, jazyky a rasy.

V duchovnom dome kresťanskej cirkvi sa nenachádza žiaden rasizmus. Kresťanské zbory nemávajú problémy takéhoto druhu. Aj keď stále sme ako ľudia Židia, Gréci, Američania, Arabi, Číňania, Slováci alebo Nemci. Z duchovného pohľadu – a to je vlastne rozhodujúca skutočnosť – sme všetci jedno v Ježišovi Kristovi. Haleluja! To je ten pravý základ, na ktorom Ježiš stavia Svoju cirkev. V tom je naša nádej. Náboženské stanovy, ktoré existujú v jednotlivých náboženstvách, rozdeľujú ľudí. Ježiš ich „zbúral“, a tak nám umožnil naše duchovné budovanie skrze evanjelium milosti a nezaslúženého Božieho milosrdenstva. Toto je posolstvo Božej milosti pre všetkých ľudí.

Tento duchovný dom je Božím večným rozhodnutím, *„podľa odvekého ustanovenia, ktoré uskutočnil v Ježišovi Kristovi, našom Pánovi“ (List Efezanom 3,11).* A toto ustanovenie je nezmeniteľné. Tento dom, táto Božia cirkev nikdy nebude zbúraná. Ježiš Petrovi povedal: *„Pekelné brány ju nepremôžu“ (Matúš 16, 18).* Aj keď vo svete existuje prenasledovanie kresťanov, pri ktorom sú pálené ich zborové domy, Cirkev ako Boží duchovný dom, nikdy nezahynie!

Chcel by som zavolať na všetkých bojazlivých pastorov, ktorí sa zaoberajú osobnými zápasmi a sklamaniami v ich službe. Nestarajte sa o svoj zdanlivý neúspech! To, čo u vás vyzerá ako neúspech, zďaleka nie je neúspechom u Boha. Pretože, keď slúžite svojmu Bohu, aj napriek slabosti a zdanlivým porážkam a zlyhaniam, vedzte, že Cirkev bude žiť a všetko prekoná. Niektorí kresťania sú ustarostení otázkou, či islam môže poraziť kresťanstvo. Možno sa to dotýka sekulárneho kresťanstva. Ale kresťanstvo založené na Bohu je duchovným domom, a takýto kresťanský zbor, nie je na ústupe, ale na pochode vpred. Ani smrť, ani diabol, ani démoni nemôžu zadržať jeho víťazstvo. Budúcnosť sveta sa volá jednoducho: Cirkev Ježiša Krista.

Preto aj ty, polož svoju nádej len a len na Ježiša, a daj sa zabudovať, ako živý kameň, do stavby Jeho cirkvi. Tým získaš istú budúcnosť a večný život.

Znaky dobrého života

„Vaše správanie medzi pohanmi nech je vzorné, aby tí, čo vás teraz osočujú ako zločincov, videli vaše dobré skutky a v deň navštívenia za to oslavovali Boha. S ohľadom na Pána sa podriaďte každému ľudskému zriadeniu, či už kráľovi ako najvyššiemu vládcovi alebo vladárom.“

(1. list Petrov 2,12-14a; prečítaj 11-25)

Cudzinec

Čo bolo hlavným Petrovým dôvodom, aby vyzval svojich čitateľov k dobrému správaniu sa medzi pohanmi? Pripomenul im, že sú cudzinci, a pozdravil veriacich v diaspóre v rôznych oblastiach. (1. list Petrov 1,1; 2,11). Vtedy panovalo prenasledovanie kresťanov, ktorí boli rozptýlení všade v dôsledku násilných represálií a nátlaku zo strany vlády voči nim. A teraz im hovorí: Milé sestry a bratia vo viere, musím vám povedať, ako máte žiť v tejto cudzine, ako sa máte správať, pretože ste „cudzincami a pútnikmi“ (1. list Petrov 2,11*)*. To znamená: Ako kresťania sme aj cudzinci v tomto svete, a ohľadom Božieho kráľovstva a našej budúcnosti sme akoby bez občianskeho práva v tomto svete. Samozrejme máme pozemský pas, ale nemáme tu vlastne žiadne duchovné občianske právo. Veriaci v Biblii *„vyznávali, že sú na zemi cudzincami a pútnikmi“ (List Hebrejom 11,13). „Naša vlasť je v nebesiach, odkiaľ očakávame aj Spasiteľa, Pána Ježiša Krista“ (List Filipanom 3,20).* Namiesto *„naša vlasť“* Roháčkov preklad udáva*: “naše občianstvo“ (ROH).*

Profesor teológie Helmut Thielicke z Hamburgu dal nadpis jednej zo svojich kníh: „Ako hosť na peknej hviezde“[6]. Samozrejme mienil každého pozemšťana, pretože tu nikto nemôže zostať naveky. Ale obzvlášť kresťania sú hostia medzi ostatnými ľuďmi. Ako takí sme cudzincami a pútnikmi. Chvíľu žijeme tu na zemi, ale naša vlasť nie je tu. Teraz vzniká otázka: Ako sa správajú hostia v cudzej krajine? Ako sa správajú kresťania ako pútnici v tomto svete? Správajú sa dobre – hovorí Peter.

[6]Hoffmann a Campe: Hamburg, 1984[1], 1986[7], Piper: München, 1997 vreckové vydanie

Podriadenie

Podriadenie je rozhodujúca povahová črta dobrého správania sa. Lebo Peter píše: *„S ohľadom na Pána sa podriaďte každému ľudskému zriadeniu“ (1. list Petrov 2,13).* Podriadenie sa nie je obľúbené slovo v emancipovanej spoločnosti. Ale ako kresťania sme dostali toto usmernenie. Skutočne je prirodzené prijať pravidlá a zákony hostiteľskej krajiny. Ak napríklad pôjdeš do Anglicka a budeš tam jazdiť autom po uliciach, musíš dodržiavať tam ustanovené zákony a neriadiš auto na pravej strane ulice. Ak by si to urobil, musel by si prísť pred anglický súd. Povedali by ti, že si v Anglicku a tu musíš rešpektovať práva a nariadenia hostiteľskej krajiny.

Z ľudského pohľadu by Peter mohol porozumieť kresťanom, ak by sa vzopreli mocnárom. Lebo kresťania boli od začiatku prenasledovaní. Ľudia ich olúpili o pozemskú vlasť, vzali im domy a poli a. Prenasledovali ich každým možným aj skrytým spôsobom. Mal by Peter v takom prípade písať: „Počúvajte, stala sa vám krivda. Pozdvihnite svoju hlavu! Vezmite si právo do vlastných rúk! Protestujte!“ Nie, takto to nerobil. Ale píše: „Podriaďte sa im, tým že robíte dobré a máte v úcte vládnucich, tým že ste vernými a dobrými hosťami v cudzej krajine. Konajte vaše povinnosti, dbajúc na predpisy krajiny, kde žijete.“ Povahová črta biblického správania sa teda nie je civilná neposlušnosť voči ľudskému poriadku, ale rešpekt, dobrá vôľa, áno, aj poslušnosť. A to aj v časoch represálií.

Odôvodnenie podriadenia sa

Peter nám dáva tiež odôvodnenie podriadenia sa. *„S ohľadom na Pána sa podriaďte každému ľudskému zriadeniu“ (1. list Petrov 2,13).* Podriadenie sa nemá uskutočniť na základe nespravodlivého spravovania, alebo zlej vlády, ani nie kvôli ľuďom, ale náš kresťanský život kotví v Ježišovi Kristovi. Tak nám napísal Pavol (List Kološanom 3,17+23), a tak nám písal aj Peter. V podstate je to hlavná myšlienka celého Písma Svätého: Urobte všetko na slávu Božiu! Celkom iste dodržiavanie štátneho poriadku má v sebe aj vplyv na mier v krajine. Občas je však štátna nespravodlivosť tak veľká, že nie je možné, aby ju kresťania mohli znášať, to je celkom jasné (porovnajte Skutky 5, 29). K tomu budem neskôr viac hovoriť. Preto naše podriadenie sa má uskutočniť nie kvôli dobrým alebo zlým úradom, ale kvôli Ježišovi.

Peter rozšíril tému aj smerom k domovu a rodine. Ukazuje na príklade ako kresťanskí zamestnanci domáceho majú myslieť a konať. *„Sluhovia, vo všetkej bázni sa podriaďujte svojím pánom, nie len dobrým a miernym, ale aj hrubým!“* alebo *„čudesným“*, ako prekladá Luther (1. list Petrov 2,18; preklad z roku 1912). Mohli by sme aj povedať: „Podriaďujte sa zlému, nesprávnemu šéfovi, nesprávnej vláde, nesprávnemu vodcovi zboru, nesprávnemu otcovi, nesprávnemu učiteľovi.“

To znie tvrdo v našich ušiach. Sme pokúšaní povedať: „Žijeme v liberálnom spoločenstve. Takto to predsa nemôže byť.“ Ale Božie Slovo je záväzné pre cirkev Ježiša Krista. Peter dokonca hovorí: *„Veď je to milosť, ak niekto, pretože sa riadi vo svedomí podľa Boha, znáša protivenstvá a nevinne trpí. Veď aká je to sláva, keď budete trpezlivo znášať rany za to, že hrešíte? Ale ak dobre robíte a vydržíte v utrpení, to je Bohu milé“ (1. list Petrov 2,19-20).* Žijeme skutočne v milosti, ak náš kresťanský spôsob života uzná autoritu aj vtedy, keď pre nás znamená nevýhodu a nezaobchádza s nami správne.

Pamätajme na Ježiša. Ako nespravodlivo a kruto s ním zaobchádzali vrchnosti! A napriek tomu rozkázal svojim platiť daň cisárovi. Nevyzval na daňový bojkot – aj keď celý systém bol nesprávny. Rimania okupovali krajinu Izrael a uvalili svoju vládu na Židov. A predsa hovorí: *„Odovzdávajte teda cisárovi, čo je cisárovo (Matúš 22,21).* Ctite ho.“

Keď súdy nechali zatknúť Ježiša, chcel Peter klásť odpor. Ale Ježiš povedal: *„Vráť svoj meč na jeho miesto“ (Matúš 26,52).* Miesto toho, aby hrozil a nadával, Ježiš sa radšej modlil za svojich vrahov. Samozrejme Ježiš zaujal stanovisko voči nespravodlivosti. Keď žoldnier počas vypočúvania udrel Ježiša po tvári, nenechal to bez komentára, ale povedal: *„Ak som zle povedal, vydaj svedectvo o zlom, ale ak dobre, prečo ma biješ?“ (Ján 18,23).* Podriadenie teda neznamená nutne mlčať pri nespravodlivosti, ale iste znamená pretrpieť ju v spornom prípade – kvôli Pánovi.

Aj v tomto je nám Ježiš veľkým predobrazom, ako to píše Peter: *„Veď na to ste boli povolaní; pretože aj Kristus trpel za vás a zanechal vám príklad“* – tým že vydržal nespravodlivosť – , *„aby ste kráčali v jeho šľapajach. »On sa hriechu nedopustil, ani lesť nebola v jeho ústach.« Keď mu zlorečili, on nezlorečil, keď trpel, nevyhrážal sa, ale všetko odovzdal tomu, čo spravodlivo súdi“ (1. list Petrov 2,21-23).*

Iste je nám to veľkou výzvou. Súčasne je to vlastne česť, keď kvôli našej viere v Ježiša sme vystavení nespravodlivostiam. A vieme, že *„účasť na jeho utrpeniach“* aj znamená *„moc jeho zmŕtvychvstania“ (List Filipanom 3,10).*

Ale existuje ešte jeden dôvod, prečo sa máme podriadiť: Boh sám ustanovil každú vrchnosť. Zvlášť Pavol nás to učí v liste Rimanom 13: *„Každý nech sa podriadi vrchnosti. Lebo niet vrchnosti, ak len nie od Boha, a tie, ktoré sú, ustanovil Boh.“ (List Rimanom 13,1)*. Tu máme zase z ľudského hľadiska ťažko zrozumiteľné učenie o Božej zvrchovanosti a prozreteľnosti, práve keď sa jedná o diktátorské vlády a nespravodlivé systémy. Ako môžeme vtedy ešte povedať: „To je z Boha“? Ale Biblia nám vysvetľuje: Boh je zvrchovaný. A nesmieme rozlišovať, aká vrchnosť je od Boha a aká nie je. Radšej počúvajme slová: „Každá vrchnosť je od Boha. Neexistuje vrchnosť, ktorá nie je od Boha.“ To je jasné tvrdenie Písma Svätého.

V ďalšom verši ide Pavol dokonca ešte ďalej a hovorí: *„Kto sa stavia proti vrchnosti, protiví sa Božiemu ustanoveniu“ (List Rimanom 13,2).* Všemohúci delegoval časť svojej moci tu na zemi vrchnosti a preniesol na ňu zastupujúcu autoritu. Preto je aj napísané, že *„nie nadarmo nosí meč“* – a presne to robí ako *„Božím služobníkom“(List Rimanom 13,4).* Vrchnosť má od Boha mandát na riadenie. Toto je aj úsek v Biblii, ktorý zdôvodňuje monopol násilia štátu. Vrchnosť má meč a nosí ho ako Boží služobník, ale nie na slávu vládnucich. Preto je každý vládca zodpovedný voči Bohu – aj ten, ktorý sa zriekol prísažnej formuly „tak pravdivo ako mi pomôže Boh“.

Účel vrchnosti

V 1. liste Petrovom 2,14 čítame veľmi jasne, že Boh dal vrchnosti úlohu, zlo zahatať a dobré podporiť, *„trestať tých, čo robia zle, a chváliť tých, čo konajú dobro“*. Teda je dobré, keď napríklad udelí vyznamenanie a tým dáva občanom slávu, ktorí si zaslúžili česť, ktorí sa starali o všeobecné blaho. A zase tí, ktorí robia zle, majú byť potrestaní. Mdlý a vo falošnom význame liberálny štát nepodporí slobodu, ale chaos a nezákonnosť. Jeho úloha však aj tak zostáva: zlému čeliť, na požehnanie všetkým ľuďom.

Môžeme byť Bohu zo srdca vďační, že už dlhý čas smieme v našej krajine žiť v požehnanom demokratickom poriadku (autor žije v Nemecku, *poznámka prekladateľa)*. Chceli by sme nasledovať výzvu apoštola Pavla tým, že sa modlíme za našu vrchnosť. (1. list Timotejovi 2,1-4). Lebo kde vládne poriadok, mier a spravodlivosť, tam je pokoj a aj priestor pre požehnanú zbožnosť. Preto postavme sa pozitívne a úctivo voči našej vláde a zo srdca sa jej podriaďujme.

Boh má ďalšiu úlohu pre vrchnosť: Aj ňou riadi Boh svoje svetové a spásonosné dejiny. To sa týka napríklad otázky vojny a mieru. U Daniela je napísané o Pánovi, našom Bohu: *„Zosadzuje a ustanovuje kráľov“ (Daniel 2,21).* Predsedovia vlády sa môžu dostať k moci cez demokratické voľby alebo cez revolúciu, môžu ju zase stratiť odvolaním, prirodzenou smrťou alebo aj vojnou – pritom zastávame názor, že to všetko by sa malo stať len kvôli ľudskému konaniu. Áno, ale to je len druhý a podriadený dôvod. Prvý a pravý dôvod na to, že panovníci dostanú moc a zase ju stratia, je Boží zámer, ktorý má so všetkými majiteľmi moci, týkajúci sa svetových a spásonosných dejín. Sú služobníci Boží. Biblia hovorí: *„Srdce kráľa je ako prúd vody v Hospodinovej ruke, odvedie ho, kamkoľvek chce“ (Príslovia 21,1).*

Toto platí aj v dnešnej, v aktuálnej svetovej politike. Občas sme náchylní zabudnúť na túto pravdu v každodennej politike. V tom prípade by sme sa mali znovu učiť: Boh riadi tento svet. To neznamená, že sa chceme vyhnúť zodpovednosti, čo sa týka spolužitia národov, ľudí a aj spoločenstva. Ale smieme vždy nájsť potešenie v tom, že náš Pán je Kráľ všetkých kráľov a stojí nad nimi. Vie vo svojej zvrchovanosti dosiahnuť cieľ Svojich plánov dokonca aj pri ľudskej nespravodlivosti.

Vidíme to aj u Jozefa: Bratia predali Jozefa do Egypta. Ale všemohúci Boh vo Svojej nesmiernej múdrosti nakoniec formoval niečo dobré z konania zlomyseľných ľudí. Aj Ježiša zavraždila, zabila brutálna banda vrahov na príkaz vrchnosti. Bolo to celkom zlé! A napriek tomu vedel Boh zmeniť toto hrozné konanie ľudí na spasenie pre milióny ľudí.

To je tajomstvom zvrchovanosti Božej. Tak riadi Boh na zemi cez stáročia postavenia moci a politické pomery síl a pripraví zem na to, aby sa Ježiš Kristus vrátil a postavil Svoje kráľovstvo. To je konečný bod svetových a spásonosných dejín. Potom bude pokoj bez hraníc – vskutku a navždy.

Hranice podriadenia sa

Mnohí nastolia teraz otázku: Má byť podriadenie sa absolútne a bezvýhradné, alebo existujú hranice? Čo platí, keď vrchnosť alebo vedúci niečo odo mňa žiada, čo je proti Božiemu zákazu? Smie sa kresťan vtedy vzoprieť? Nepozná Biblia aj právo odporu? Áno pozná, a chcel by som toto objasniť niekoľkými príkladmi:

Pred vysokou radou sa museli zodpovedať apoštolovia. Rozsudok bol zákaz kázania. Peter odpovedal: „Oh, aká nádherná vrchnosť!“? Nie, odpovedal: *„Boha treba poslúchať viac ako ľudí“ (Skutky 5,29)*. Tam, kde zakazujú modlitbu, Bibliu, bohoslužbu a vyznanie, vrchnosť zneužíva svoju autoritu – lebo má ju použiť pod Božím poriadkom – a koniec koncov ju stratila. Božie prikázanie a rozkaz pre svoju cirkev, svoj zbor, stojí nad príkazmi ľudí.

Aj v Starej zmluve sú príklady, ako ľudia odmietali poslušnosť kvôli svedomiu. Egyptský kráľ žiadal pôrodné babice, keď pomáhali pri pôrode, aby všetkých chlapcov zabili. Ale takto sa píše o tých pôrodných babiciach, ktoré verili v Boha: *„Pôrodné babice sa však báli Boha, nerobili, ako im rozkázal egyptský kráľ, a nechávali chlapcov nažive“ (2. Mojžišova 1,17)*. O pár veršov ďalej čítame Božiu odpoveď: *„Boh preukazoval babiciam dobrodenie“ (2. Mojžišova 1,20)*. Nechávali deti žiť! Aj ja dnes hovorím: Nechávajte deti žiť! Prial by som si, aby taká bohabojnosť bola aj počas našich dní vo veci potratu.

Traja muži v ohnivej peci vyznali Nebúkadnecarovi: *„Ak nás Boh, ktorého uctievame, chce zachrániť z ohňom rozpálenej pece a z tvojej moci, kráľ, vyslobodí nás. Ak aj nie, vedz kráľ, že tvojich bohov si nebudeme uctievať a zlatej soche, ktorú si dal postaviť, nebudeme sa klaňať!“ (Daniel 3,17-18)*. To bol odpor bez násilia z hĺbky svedomia viazaného na večného Boha, na Jeho prikázania, na Jeho vôľu. Daniel sa modlil aj napriek zákazu, v tejto veci sa nepodriadil, a tak bol za to zhodený do jamy levov.

Keď palicovali Pavla kvôli jeho kázaniu, nenechal sa biť k smrti, ale odvolával sa na svoje právo ako rímsky občan, na základe ktorého nebolo dovolené bičovať Rimana bez rozsudku (Skutky 16,37).

Preto platí: Keď sa vládna moc postaví nad Božie Slovo a prikázania a dokonca spácha zločin, učí nás Biblia, že smieme a aj máme pomenovať túto neprávosť a nemáme ju konať sami, aj keď to vrchnosť od nás žiada. V tejto súvislosti je skutočne prikázané právo na odpor, tiché alebo aj hlasné, tým že silno zdvihneme hlas. Štát si nemôže osobovať, ustanoviť svoju etiku a nebyť viazaný na Boží zákon, určiť, čo je dobré a čo zlé. Boží zákon je záväzný pre všetky vrchnosti a aj pre všetky časy. Lebo podľa tejto miery bude raz Boh súdiť všetkých.

Zhrniem teda na záver: Kresťania sú hostia. Preto sa správame slušne. Znamená to aj to, že sa podriaďujeme vrchnosti – kvôli Pánovi, pretože Pán ju ustanovil a svoje celosvetové spasiteľské a svetodejinné ciele sleduje v neposlednej rade aj vrchnosťou. Preto chceme dbať na zákony a dodržiavať ich, – aj daňové a poplatkové nariadenia. Ale súčasne je tento text aj na potešenie veriacich bratov a sestier, ktorí sú utláčaní – buď zo strany štátu, alebo v domoch a rodinách. Lebo, keď trpíme pre spravodlivosť, je to milosť pred Bohom. Nech nám ju Boh daruje!

Genialita Evanjelia

„... ale Pána, Krista posväcujte vo svojich srdciach. Buďte vždy pripravení dať odpoveď každému, kto by vás žiadal o zdôvodnenie nádeje, ktorá je vo vás, ale v tichosti a s bázňou.“

(1. list Petrov 3:15)

V 1. liste Petrovom v 3. kapitole podáva Peter najprv smernice zvlášť pre manželský život, pre vzťah medzi manželkami a manželmi, a vyzýva nás na vzájomný rešpekt a vzájomnú úctu vo všetkých oblastiach. Potom ide v texte o duchovný postoj uprostred úzkostí a prenasledovaní od nekresťanov. Takto ukazuje veriacim, ako svoju vieru obrániť, vysvetliť a ako ju aj rozvinúť.

Peter, v hore uvedenom texte, vyzýva svojich čitateľov, aby boli vždy hotoví a teda pripravení dať odpoveď každému na otázky týkajúce sa evanjelia. Majú vedieť vysvetliť pýtajúcim sa a kritikom to, čo nádej evanjelia obsahuje, a čo znamená pre kresťana. Treba vedieť vysvetliť svoju vieru zrozumiteľne. Kresťanom teda myslenie nie je zakázané. Ľudia sú často voči kresťanom príliš uštipační: „Kresťania sú vraj trochu hlúpi, len niečo citujú, ale nerozmýšľajú. Ak by rozmýšľali, prijali by napríklad učenie evolúcie.“ Hovorím proti tomu: „Práve tí, ktorí veria v evolúciu, sú tí, ktorí by mali mať dôvod na rozmýšľanie.“ Ale dôležité je, že evanjelium je niečo, o čom môžeme a máme rozmýšľať a niečo, o čom sa aj dá rozmýšľať.

Pavol sa vždy znovu usiluje konkrétne prezentovať evanjelium, a tiež ho argumentačne obhajovať (porovnaj Skutky Apoštolov kap. 9 verš 22; kap.18 verše 4 a 28; kap. 28 verš 20). Dobre vie, že sa to nedá bez moci Ducha Svätého. Ale tiež treba osvietený rozum, osvietené porozumenie. Evanjelium nepísali krokodílom alebo žabám, ale ľuďom obdarovaným rozumom. A preto hovorí apoštol o sebe samom: *„…som tu na obranu evanjelia“ (List Filipanom 1,16).* Často diskutuje s ľuďmi a usiluje sa im evanjelium objasniť. Z toho vyplýva:

Evanjelium je jasne definované

Je to niečo s celkom jasnými kontúrami. Nie je to čokoľvek, niečo všeobecné, niečo ľubovoľné, niečo zmiešané, niečo zahmlené, niečo tradičné, niečo kultúrne, niečo emocionálne, čo síce voláme evanjelium, ale o čom vlastne presne nevieme, čo to je.

Evanjelium je ohraničené. Jedným to je, a druhým to nie je. Nemôže byť inak vykladané ani obhajované. Musí byť deliaca čiara, kde evanjelium ešte je, a kde už viac evanjelium nie je. Inak by sme nemohli dať zdôvodnenie našej nádeje – našej viery, ako to Peter žiada od kresťanov.

Dnes sa často prezentuje kresťanská viera ako „hmla". Nedá sa nič správne rozoznať a nič sa nedá správne opísať. Evanjelium je všetko a nič. Niektorí vidia evanjelium tam, kde sa vyskytujú zázraky a dejú sa uzdravenia – ale to existuje aj mimo kresťanskej oblasti. Iným je evanjelium to, keď sa ľudia vydávajú za chudobných a slabých – ale lásku k blížnemu preukazuje aj Červený kríž, či dobrovoľné požiarnictvo. Zase iným je kresťanská viera podobná pacifizmu: „Keď si kresťan, tak si samozrejme proti vojne.". Opäť iní tvrdia, že aj tolerancia by mohla byť niečo kresťanské – to by sme museli schváliť napríklad tiež homosexualitu, pretože by to zodpovedalo kresťanskej láske. Alebo: „Musia dávať dôraz na ľudskú dôstojnosť – to by bolo podľa evanjelia". Sú aj takí, ktorí si pomyslia: „Keď by sme porovnali všetky náboženstvá a naďalej by sme nerobili rozdiely, boli by sme zmierliví a kresťanskí.". „Evanjelium a kresťanstvo sú zvonenie zvonov, orgánová hudba, pochody, procesie, vianočná zvonkohra, vianočný stromček a dedo Mráz", takto myslia zase iní. Peter ale hovorí: *„Buďte vždy pripravení dať odpoveď každému, kto by vás žiadal o zdôvodnenie nádeje."* Aký má vaša viera význam? Čo obsahuje? Čo neobsahuje? Dajte jasnú odpoveď! To je pre kresťanov výzvou! To je naša povinnosť voči ostatným.

Apoštoli veľmi oceňovali, keď kresťania mohli presne definovať, čo znamená evanjelium. Pavol ide ešte ďalej, keď píše: *„Ale keby sme hlásali aj my, alebo čo aj anjel z neba, iné evanjelium miesto toho, ktoré sme vám hlásali – nech je prekliaty!" (List Galaťanom 1,8[-9]).* Tu máme pocit, že Pavol ide príliš ďaleko. Ale aj to je napísané pod inšpiráciou Ducha Svätého. Pretože to je tak dôležité, napomína druhý raz: *„Dávaj pozor na seba a na učenie" (1. list Timotejovi 4,16).*

Je Pavol úzkoprsý? Je Peter úzkoprsý, keď píše, že evanjelium je len niečo určité, ohraničené, a to, čo ide kúsok ďalej, to už evanjelium nie je? Možno si niekto pomyslí: „Nemáme už dosť sporov medzi kresťanmi?". Príkladom chcem objasniť, ako to súvisí s úzkoprsosťou. Je to ako s falošnými peniazmi. Niekto ti je dlžný 500 EUR a dá ti bankovku, o ktorej vieš, že nie je pravá, predsa nebudeš úzkoprsý, však?

Budeš veľkodušne reagovať a povieš: „No áno, to je iste falzifikát, teda nie je pravá – ale aspoň je na nej napísané *500 €*. A v skutočnosti vyzerá skoro ako pravá.“ Rozumiete, čo tým chcem povedať?

Dnes sa hovorí: Všetko je kresťanské. Hlavná vec je, že je tam napísané „Ježiš“, a že sa tam vyskytuje „Boh a láska Božia“. Nezávisí to presne od toho, čo je vlastne vo vnútri, hlavná vec, že je na tom napísané *500 €*. Či je to správne, falošné, pravé alebo nepravé, či je to plagiát alebo kópia, na tom nezáleží. Nie, takto by sme nereagovali. Keď sa tomu vzpierame, nemá to vôbec nič spoločné s neznášanlivosťou a úzkoprsosťou, ale ide o pravdu a lož. Čo nie je pravdivé, nemôže byť pravdou. Čo je lož, nemôže byť súčasne aj pravdou.

Karikatúra nepomôže, nemá žiadnu silu. Len pravdivé a pravé, zdravé evanjelium dáva duchovné a duševné zdravie. A preto Pavol pomenoval evanjelium *„zdravé učenie“ (List Títovi 2,1)*, aby kresťania, ako sa na inom mieste vyjadril, *„ozdraveli vo viere“ (List Títovi 1,13).* Falšované evanjelium urobí ľudí psychicky chorými – mal som to možnosť už vidieť. Môže spôsobiť u nábožných ľudí tlak a stavy strachu. Zanecháva to zlé svedomie, nie zriedkavo pôsobí aj náboženský sebaklam, a to až tak, že neurológovia sa musia zaoberať s ľuďmi, ktorí psychicky ochoreli pôsobením falošného evanjelia. Je to ako s liekom: Keď zoberieš ten správny, môžeš sa vyliečiť. Keď zoberieš podobný, ale nesprávny liek, môžeš pritom zomrieť.

Preto to Peter pokladal za veľmi dôležité, aby sme mali jasno za čím stojíme, čo reprezentujeme. Preto máme byť vždy pripravení vysvetliť toto evanjelium, obhájiť ho a presne ho zdôvodniť.

Evanjelium a poznanie

Pretože evanjelium je niečo určité, čo sa dá rozlíšiť, má to niečo spoločné s poznaním. Evanjelium sa neprejavuje pocitmi, obradmi (liturgiou), ani nie kultom alebo rituálmi, ale poznaním. Keď sa človek stane Božím dieťaťom, vtedy príde, ako hovorí Biblia, *„k poznaniu pravdy“*. Svetoznáma veta preto znie: *„[Boh] chce, aby všetci ľudia boli spasení a* ***prišli k poznaniu pravdy****“ (1. list Timotejovi 2,4).* Spasenie teda znamená prísť k poznaniu evanjelia. V protiklade k tomu sú podľa Pavla ľudia: *„ktorí sa síce stále učia, ale nikdy nemôžu dôjsť k poznaniu pravdy“ (2. list Timotejovi 3,7).* Ešte dnes nájdeme dosť takých.

Evanjelium je teda pravda, ktorá sa dá konkrétne poznať. Biblia označuje evanjelium Ježiša Krista aj ako *„Božiu múdrosť“ (1. list Korinťanom 1,24)*, ktorá vyžaduje rozum a porozumenie, rozmýšľanie a úvahu. Emauzskí učeníci nerozumeli tomu, čo sa vlastne dialo po vzkriesení. Keď Ježiš išiel s nimi a nepoznali ho, stalo sa im to isté ako neskôr všetkým učeníkom. Doslovné znenie: *„vtedy [Ježiš] im otvoril myseľ, aby chápali Písma (Lukáš 24,45).* Takže je to výzva aj pre náš rozum. Písmo sväté chce, aby sme mu rozumeli, pretože Písmo je múdrosť, inteligencia a genialita.

Niektorí si myslia, že Biblia nie je súvislý celok, nie je systematická, ale je len miešanina najrôznejších a dokonca protirečivých porekadiel, básní, formulácií a próz – samé náboženské predstavivosti, ktoré niekto zmiešal. To je dôvod, prečo si mnohí myslia, že môžu zakaždým vytiahnuť časť Biblie ako podporu ich vlastného učenia a tvrdenia, a to ostatné nechať ležať bokom. Takí ľudia triedia Bibliu podľa toho, ako sa im subjektívne páči. Kto takto zaobchádza so Slovom Božím, dokazuje, že ešte nepochopil, že Písmo je sväté, Stará a Nová zmluva tvoria spolu inteligentný, zrozumiteľný celok. Je súvislé, do seba zapadajúce, dôsledné posolstvo. Kto ale považuje Bibliu za nesúvislú a svojvoľne ju roztrhá, nerozumie jej.

Tu sa prejavuje veľmi veľký a smutný omyl: Vedia o Biblii, poznajú niekoľko jej tém, niektoré sa im páčia, iné nie. Ale neuchopia ich pravé jadro. Keď správca Etiópskych pokladov čítal proroka Izaiáša, Filip, s ktorým sa stretol, sa ho spýtal: *„Či rozumieš tomu, čo čítaš?“ (Skutky 8,30).* Dopytovaný odpovedal bezradne: *„Ako by som mohol?“ (verš 31).* Rozum samozrejme musíš použiť, ale tiež si to musíš uvedomiť. Osvietený rozum môžeš dostať len skrze Ducha Svätého, pretože táto kniha je zjavenie Božej dimenzie. Predsa je nevyhnutné jej porozumieť. A Petrovi na tom záleží.

Ani mnohí kresťania nerozumejú. Čítajú Bibliu len výberovo a používajú ju ako koláč, z ktorého len vyzobávajú hrozienka, ktoré potom pomenujú ako „ich zasľúbenia“. Nemám nič proti knihám s heslami. Ale k poznaniu pravdy neprídeš, a pochopíš len málo z celého Božieho konceptu, keď stále vyhľadávaš len „sladké cukríky“. Zober si predsa aj „uhorku v korenenom náleve“! Božie slovo to všetko obsahuje. Lebo *„každé Bohom vnuknuté Písmo je aj užitočné na učenie...“ (2. list Timotejovi 3,16).* Preto hovoril už prorok Ozeáš v úlohe Božej: *„Môj ľud je zničený pre nevedomosť“ (Ozeáš 4,6).*

Základné myšlienky o Bohu

Tu je niekoľko základných myšlienok o Bohu: Je inteligentná (chápavá) bytosť. Je génius. Pozrime sa na Jeho stvorenie. Všetko podlieha zákonom. Matematika, fyzika, človek nevytvoril žiadne odvetvia vedy. Ale stretáva sa so zákonitosťami, systematikou, ktoré ho nechávajú plného údivu. Človek môže matematiku a chémiu iba objaviť. Tým objaví aj Božiu genialitu. A či nemal Boh aj naďalej inteligentne postupovať v novom stvorení, založenom a manifestovanom na evanjeliu? Mal by len ľubovoľne napísať zopár viet sem a tam? Nie, ak sa Boh v prirodzenom stvorení a tvorstve zjavuje ako rozumný, múdry, inteligentný Stvoriteľ, ako matematik, ako architekt, ktorého myšlienky sú usporiadané logicky, dôsledne, systematicky a postupne, odkiaľ nám potom napadá veriť, že v evanjeliu je všetko ako „roztrasený puding“? Nie, evanjelium podlieha presne tejto istej inteligencii. Evanjelium je presne také, áno, je ešte geniálnejšie ako sú zákonitosti stvorenia.

Preto hovoríme aj o pláne vykúpenia. Spurgeon zmysluplne povedal: „Pravda nie je veta, ale pravda je systém, ktorého os a stredový bod je osoba Ježiša Krista.“ To môžeme uznať a tešiť sa z toho. Z tohto dôvodu by sme mali Sväté Písmo milovať, študovať a prijímať. Malo by byť stredom všetkého kresťanského života, všetkého cirkevného učenia. Lebo je od nás žiadané vydať počet z viery, ktorú sme milosťou dostali od Boha.

Sám porozumieť evanjeliu

Je potrebné, aby kresťan sám porozumel evanjeliu, inak nie je pripravený dať odpoveď tomu, kto by ho žiadal o zdôvodnenie nádeje, ktorá je v ňom. Teda je to nedostatok poznania, ktorý paralyzuje Boží ľud. Rozprávame o hudbe a emóciách, o pekných bohoslužbách, o dobrom prostredí. To je iste všetko pekné a má aj svoje opodstatnenie, ale to, čo je dôležité je, aby sme evanjeliu skutočne porozumeli. Zoberme si napríklad zmysel milosti v Biblii. Kto nepozná, čo evanjelium mieni pod milosťou, nepochopí ani celú Bibliu, ani osnovu spásy. Mnohí majú názor, že dosiahnutie milosti Božej je viazané na určité podmienky, ktoré musia byť splnené. Napríklad by sme museli urobiť pokánie, aby sme dostali milosť.

Človek musí „chcieť“, povie iný, inak milosť neprijíma. A ak človek snáď nájde citát z Biblie, ktorý tieto myšlienky podporuje, potom učí: Milosť je výsledkom vhodného ľudského správania sa. „Chcem mať milosť a keďže tak veľmi chcem, preto ju dostanem.“ A iný, ktorý ju tak veľmi nechce, tak ju nedostane. To je ako vzájomný obchod. Ale to nie je koncept biblickej milosti. Kto takto myslí a mnohokrát možno aj prehlási, zvrátil evanjelium slobodnej milosti a urobil z toho evanjelium zaslúženej milosti. Pavol to opísal takto: *„vychádzal nie z viery, ale akoby zo skutkov“ (List Rimanom 9,32).*

Vtedy sa duša náhle dostane do úzkosti, pretože niečo nebolo správne pochopené. A tieto duševné starosti prídu možno počas života, v krízach a problémoch, ale aj na konci života, keď sa blíži smrť: „Konal som dosť podľa Božieho Slova? Žil som dosť kresťansky? Prispel som, v rámci svojich možností, dosť k tomu, aby som mohol prijať milosť a spasenie a tak nájsť prijatie v nebi?“ Boh splnil svoju účasť - o tom už nepochybuješ. Ale o sebe budeš vždy pochybovať, pretože koniec koncov poznáš seba samého najlepšie. Preto, že sme ako ľudia slabí a hriešni, nikdy by sme nemohli splniť náš diel. Museli by sme byť v zúfalstve nad našimi vlastnými životmi. Tento malý odtieň toho inak prezentovaného evanjelia nedovolí mnohým kresťanom, aby sa radovali nad svojim spasením. Majú strach zo zatratenia, a radosť zo spasenia nemôže prísť. V tomto môžem Pavlovi rozumieť, keď hovorí: *„Ak vám niekto hlásal iné evanjelium miesto toho, ktoré ste prijali – nech je prekliaty!“ (List Galaťanom 1,9).* Lebo týmto zvráteným evanjeliom sa žiaden človek nemôže radovať nad svojím spasením a požehnaním. A niektorí ľudia ochorejú touto falošnou vierou.

Milosť ale zahŕňa ešte viac. Ide hlbšie, zahŕňa všetko. Takto začne vplývať milosť na srdce prijímateľa a robí ho ochotného hovoriť svoje „áno“. *„Veď Boh pôsobí vo vás, aby ste aj chceli, aj konali“ (List Filipanom 2,13).* Moje pokánie je milosť, moje prijatie je milosť, moja modlitba je milosť, moje rozhodnutie je milosť, moje chcenie je milosť – všetko je milosť, ako píše Ján: *„Veď z jeho plnosti sme my všetci prijali, a to milosť za milosťou“ (Ján 1,16).* Bez milosti by nebolo nič z toho všetkého možné, lebo *„človek si nič nemôže vziať sám, ak mu to nebolo dané z neba“ (Ján 3,27).*

Teda musíme pojem „milosť“ podľa Biblie chápať oveľa širšie. Nie je to len dar, ktorý prijímam alebo odmietam. Ako sú prirodzenému človekovi dané oči, uši, orgány zo slobodnej a bezpodmienečnej milosti, tak isto dostane obnovený človek vo svojom znovuzrodení vieru, pokánie, chcenie a prijatie. Naše chcenie neprinesie milosť, ale milosť prinesie naše chcenie. Preto hovorí apoštol: *„A tak teda nezáleží na tom, kto [telesne-ľudsky] chce, ani na tom, kto beží, ale na Bohu, ktorý sa zmilúva“ (List Rimanom 9,16)*. Áno, to je milosť. Celkom dôveruj milosti. Ona jediná ti dáva radosť, ona jediná ťa oslobodzuje – a ona jediná ťa vedie k cieľu.

Viera a zmierenie všetkých

„... V ňom šiel kázať aj duchom vo väzení. Oni kedysi veriť nechceli, keď Božia zhovievavosť vyčkávala za dní Noacha, kým sa staval koráb, v ktorom sa zachránili z vody iba niekoľkí – celkovo osem ľudí.“

(1. list Petrov 3,19-20)

Tieto verše radi citujú, medzi inými, aj prívrženci takzvaného učenia zmierenia všetkých. Odvodzujú z nich tézu, že evanjelium sa hlása aj po smrti a teda konečne všetci ľudia budú zachránení, aj keď v tomto živote neuverili v Krista. To samozrejme zodpovedá aj mysleniu dnešných dní. Všeobecná ľudská prívetivosť a tolerancia neznášajú „nekompromisnú“ kázeň o večnom a neodvolateľnom zatratení. To vníma moderný človek ako bezočivosť. Tento spôsob interpretácie zodpovedajúcich biblických pasáží pretrváva tak dlho, až kým sa nezdá, že urážlivé učenie o pekle nie je odstránené zo sveta.

Žiadne zmierenie pre všetkých

Ak však chceme byť féroví pri výklade Biblie, musíme konštatovať, že Biblia nepozná žiadne učenie zmierenia pre všetkých. Takéto učenie je možné získať, len keď zoberieme niekoľko vybraných veršov Biblie, ktorým nie je ľahké rozumieť, a ktoré nemôžeme stavať proti celému množstvu veršov Biblie, veľmi jasne hlásajúcich večné zatratenie pre nekajúcich sa hriešnikov. Je to podobné, ako keby niekto chcel zrútiť skalný masív len tak, že z neho vylomí jeden malý kameň. Takto sa nedá zaoberať s Božím Slovom. Ale presne to skúšajú robiť falošní učitelia. Jednoducho vyberú nejaké verše a postavia ich proti celej Biblii.

Ako príklad môžeme použiť nádherný verš z Biblie*: „Boh je láska“ (1. list Jánov 4,8)*. Tu niektorým ľuďom napadne, že ak Boh je láska, tak On by predsa nikoho nemohol poslať do večného zatratenia. Zneužívajú teda tento biblický verš tým, že ho postavia proti množstvu iných veršov z Biblie, ktoré hovoria o Božej spravodlivosti, súde a večnom treste. Samozrejme, vedia o učení zatratenia, že sa v Biblii vyskytujú pojmy ako „peklo“, „večné útrapy“, „večná záhuba“ a dokonca „ohnivé jazero.“ Ale zmenia jednoducho zmysel slov, a tak napríklad, z „večného trápenia“ sa stane „očistenie“.

To sa dobre hodí k dnešnej predstave o treste. Lebo náš moderný úsudok sa vôbec nezaoberá predstavou, že trest má spôsobiť v prvom rade vyrovnávajúcu spravodlivosť. Nie, nemá viac tvoriť právo, ale tí, ktorí porušia zákon, majú sa len polepšiť, aby boli zase čo najskôr zapojení do spoločnosti tým, že dostanú novú možnosť.

A keď už ľudia sú tak humánni, hovoria zástupcovia zmierenia všetkých, Boh lásky nemôže byť menej ľudomilný. A ďalej pokračujú: „Nemôže len súdiť a odsúdiť, ale musí mať v úmysle zlepšenie bezbožných.“ Robia teda z večného ohňa žiar očistenia, a po skončení toho, by malo byť všetko dobre.

Teraz však výraz „na veky vekov“ zostáva ďalším kameňom úrazu, pretože ako môžu útrapy a trápenie znamenať očistenie, keď nikdy neskončia? Ale ani to nie je problém pre falošných učiteľov, ktorí tvrdia, že slovo „večnosť“ (grécky „äon“) by mohlo značiť len „vek“ alebo „dlhá epocha“. Podľa ich výkladu napríklad slovo v Zjavení Jána *„Tam budú mučení ... na veky vekov“ (Zjavenie Jána 20,10)* by znamenalo len od veku do veku. Ale tento výklad vedie do slepej ulice. Pretože potom by ani Boh nežil večne. Lebo ak by bolo peklo časovo limitované, tak aj Boh by bol taktiež časovo obmedzený. Ale množstvo veršov Biblie sa o Ňom vyjadruje tými istými slovami. Napríklad, že vládne, má moc, alebo *„žije na veky vekov“ (Zjavenie Jána 10,6)*. Pripisovať Bohu len dlhý odsek času, by bolo korunou všetkého prekrucovania Biblie, áno, dokonca rúhanie sa Bohu. Mnohí by tak radi chceli, aby sa obrátili aj tí poslední. A ak nie, tak potom by mali mať možnosť urobiť to na druhom svete, vo večnosti. A pritom veria, že môžu uplatniť 1. list Petrov 3,19-20, čo podľa môjho presvedčenia je celkom nezlučiteľné.

Žiadna možnosť obrátiť sa po smrti

Biblia nás učí, že obrátenie sa po smrti nie je vôbec možné. Pamätajme zvlášť na príbeh o boháčovi a chudobnom Lazarovi. Pán Ježiš Kristus nám opisuje, ako boháč po svojej smrti bol v mieste múk, zatiaľ čo chudák Lazar bol zanesený do Abrahámovho lona, a medzi ich dušami sa nachádzala veľká neprekonateľná priepasť, *„takže nik - čo ako by chcel - nemôže prejsť odtiaľto k vám ani odtiaľ prekročiť k nám“* (Abrahámove slová k boháčovi *Lukáš 16,26*).

Dá sa jasnejšie vyjadriť myšlienka, že vo svete na druhej strane neexistuje už žiadna možnosť prechodu z tmy do svetla? Nie, iste nie. Preto platí: To, čo si bol tu, to budeš aj tam vo svete na druhej strane, a to nezmeniteľne. Ježiš povedal farizejom: *„Kam ja odchádzam, tam vy nemôžete prísť. ...Vy ste z tohto sveta, ja nie som z tohto sveta. Preto som vám povedal, že zomriete vo svojich hriechoch.“ (Ján 8,21b-24).* Týmto je všetko celkom jasné: Tí, ktorí zomrú vo svojich hriechoch bez odpustenia a bez viery, nemôžu prísť tam, kam odišiel Ježiš. Lebo: *„A ako každý človek umiera len raz a potom bude súd…“ (List Hebrejom 9,27).* Nie je napísané: ako každý človek umiera len raz a potom dostanú druhú šancu, alebo potom prejdú fázou očistenia. Nie, po smrti nás iste očakáva súd. Smrť je doslovne „deadline“, uzávierka. Po smrti sa nič viac nedá korigovať.

Keď som mal kedysi v škole písomnú prácu, volal nás pán učiteľ zvonením na zvonček: „Odovzdať!“ Ako často by som si rád ešte zobral moju prácu, aby som ju mohol zlepšiť. Ale odovzdať znamenalo odovzdať. Možno je toto porovnanie príliš slabé vzťahujúc sa na vážnosť večnosti. Ale keď umrieme, musíme odovzdať svoj život. A vtedy sa už nedá viac korigovať, zostáva len súd. *„Všetci sa totiž musíme postaviť pred Kristovu súdnu stolicu, aby si každý odniesol odplatu podľa toho, čo vykonal, kým bol v tele – či dobré, alebo zlé.“ (2. list Korinťanom 5,10).* Ide teda o náš čas života. Nebude už žiadna iná skúšobná doba. Ak sme vierou neprijali odpustenie našich hriechov, musíme za ne prijať odsúdenie. Po smrti sa už na tom nedá nič zmeniť. Vo svete na druhej strane nikto nedostane ponuku spasenia. Nikto sa tam nemôže obrátiť.

Ani tí, ktorí nepočuli evanjelium počas života, nemajú ospravedlnenie. *„Veď“*, tak písal Pavol, *„im je zjavné, čo možno poznať o Bohu; Boh im to totiž zjavil. Lebo jeho neviditeľnú skutočnosť, jeho večnú moc a božstvo možno od stvorenia sveta poznávať uvažovaním zo stvorených vecí. A tak nemajú ospravedlnenie“ (Rimanom 1,19-20).* Teda aj ľudia bez počutia evanjelia vedia o jedinečnom, pravom Bohu. Napriek tomu Mu neďakovali, ani Ho neoslavovali. Nie, citovaný text z 1. Petrovho listu nemôže poslúžiť na to, aby potvrdil myšlienku, že obrátenie sa na druhom svete by bolo možné. Po súde nie je viac žiadna premena možná. Určite platí: Kto neuveril v Syna Božieho, *„neuzrie život, ale hnev Boží zotrváva na ňom“ (Ján 3,36).* Teda hnev Boží sa raz neskončí, ale zotrváva večne.

Pozrime, ako silne a jednoznačne Ježiš hovorí o Božom súdnom treste: *„Odíďte odo mňa, zlorečení, do večného ohňa, ktorý je pripravený diablovi a jeho anjelom“ (Matúš 25,41)*. Ježiš hovorí aj o mieste tmy, kde *„bude plač a škrípanie zubami“ (Matúš 22,13)*. A znovu Ježiš varuje pred *„peklom“*, pred *„neuhasiteľným ohňom“ (Marek 9,43)*. Inokedy opisuje peklo ako miesto, *„kde ich červ neumiera a oheň nevyhasína“ (Marek 9,48)*. Keby sme chceli brať Ježiša len trochu vážne vzhľadom na to, čo povedal, potom nemôžeme Jeho slová otočiť vo svojich ústach a tvrdiť, že by zmenil to, čo už raz povedal. Nie preto mal posolstvo o pekle, aby sme ho mohli prikrášliť, alebo hľadať druhú šancu, ale má nám slúžiť ako vážna výstraha, aby sme za každých okolností hľadali Krista a Jeho milosť.

Ale keď 1. Petrov 3,19-20 neznamená kázeň spasenia v ríši mŕtvych, čo teda znamená?

Ježiš pri duchoch zomretých

Ježiš zišiel dolu k duchom zomretých, a to v dňoch medzi svojou smrťou na kríži a svojim zmŕtvychvstaním. Na to poukazujú nasledujúce verše Biblie: *„Preto je povedané: »Keď vystúpil na »výšiny, zajal zajatcov a ľuďom dal dary.« A čo iné znamená »vystúpil«, ako že aj zostúpil do nižších častí zeme?“ (List Efezanom 4,8-9)*. Pozorujme tiež slová, ktoré Ježiš povedal Márii hneď po svojom zmŕtvychvstaní: *„Nezdrž ma zato, že som ešte nevystúpil k Otcovi“ (Ján 20,17)*. Keď Ježiš v smrti nebol u svojho Otca v nebi – kde potom bol? Možno pri duchoch zomretých, v ríši mŕtvych, aby tam kázal?

Verím, že áno! Verím, že existuje až dodnes miesto úschovy pre zomretých neveriacich v druhom svete. Biblia nám hovorí o ríši mŕtvych, grécky „Hades“. V tomto Hadese sa nachádzal aj zomretý boháč, o ktorom sme počuli už predtým. Ale ani chudobný Lazar nebol v nebi pred trónom Božím, ale v „Abrahámovom lone“. Teda poznávam, že ríša mŕtvych mala dve oblasti, neprekonateľne oddelené jednu od druhej veľkou priepasťou. Pre neveriacich, ktorí zahynú je miestom múk – teda už aj pred konečným súdom. Veriacim zase ríša mŕtvych bola miestom požehnania, bezpečnosti, radosti. Namiesto „Abrahámovho lona“, čo ukazuje na spravodlivosť vierou, by Ježiš mohol povedať aj „raj“. Zločincovi na kríži Ježiš totiž nepovedal: „Dnes budeš so mnou v nebi pred trónom môjho Otca.“ Ale povedal:

„Dnes budeš so mnou v raji“ (Lukáš 23,43). Pretože v deň svojej smrti Ježiš ešte nevystúpil do slávy neba k svojmu Otcovi, ale k tým, ktorí boli v oblasti „raja“ či „Abraháma“, a aj k tým, ktorí boli v oblasti múk, ríše mŕtvych. V obidvoch oblastiach Hadesu Ježiš skutočne odovzdal posolstvo. A pýtam sa: Aké posolstvo to bolo?

Čo kázal Ježiš v ríši mŕtvych?

Začnime s tými, ktorí boli v Abrahámovom lone, ktorí ako Abrahám sa vierou stali spravodlivými. Kázal im o dokončení a uskutočnení ich vykúpenia. Lebo práve Kristus ho dokonal na kríži. Možno im kázal takto: „Dnes je ten deň, na ktorý vy, veriaci podľa Starej zmluvy, už tak dlho čakáte, a po čom tak dlho túžite. Teraz som toto dielo dokončil, a preto je čas vášho čakania tu v ríši mŕtvych naplnený, lebo som vás prišiel zobrať do slávy neba k môjmu Otcovi. Teraz sa presťahujete z Abrahámovho lona do svätyne svätých, totiž pred trón slávy.“

Pred akým obecenstvom sa ocitla taká kázeň? V Starej zmluve boli veriaci, ktorí vopred dôverovali v budúce dielo vykúpenia Krista. Napríklad Ábel, Noach, Abrahám, Izák, Jakub, Dávid, Rút a Rachab. O nich všetkých sa rozpráva v kapitole 11 v liste Hebrejom: Vierou, ktorú im zjavením Boh už vtedy prinášal, boli pokladaní za „spravodlivých“. Preto ich budúcnosť bola večne zabezpečená. Ale keď zomreli, nemohli ihneď ísť do nebeskej slávy, lebo Kristus ešte nevošiel tamhore dnu ako ich Veľkňaz, skrze svoju vlastnú krv. Nemohli predsa pristúpiť pred Boha bez krvi zmierenia.

Lebo predtým, ako Kristus vylial svoju vlastnú krv, mali „starí veriaci“ len krv zvierat, o ktorej je napísané: *„Je predsa nemožné, aby krv býkov a capov odstraňovala hriechy.“ (List Hebrejom 10,4)*. A okrem toho opona svätyne svätých ešte nebola roztrhnutá, a preto cesta do Božieho trónu ešte nebola otvorená. Najprv ju Ježiš sám musel otvoriť.

Preto je o tejto ceste napísané, *„po novej a živej ceste, ktorú nám otvoril [Ježiš] cez oponu, čiže cez svoje telo“. (List Hebrejom 10,20)*. Pokiaľ Ježiš ako prvý nepredišiel svojou vlastnou krvou na ceste k Otcovi, žiaden človek nemohol vkročiť na túto cestu. Veriaci v Starej zmluve museli čakať, až kým Ježiš, prestrihnutím pásky, slávnostne neotvoril novo vystavanú cestu. Predtým po nej nesmel nikto chodiť.

Vierou boli veriaci Starej zmluvy spravodlivými, ale nemohli ihneď uplatniť túto im danú spravodlivosť. Bola im ale závetne zabezpečená, ako sa píše o vtedajších veriacich: *„Tam, kde je závet, musí sa dokázať smrť toho, kto ho utvoril“ (List Hebrejom 9,16).* Ale smrť Ježiša, poručiteľa dedičstva, ešte nenastala za čias Starej zmluvy. *„Nie je (závet) však platný, kým žije ten, čo ho urobil“ (List Hebrejom 9,17).* Spravodliví Starej zmluvy nemohli skôr uplatniť svoje dedičstvo. Nemohli skôr uvidieť nebeskú slávu. A presne toto potvrdil Ježiš: *„Nik nevystúpil do neba, jedine ten, čo zostúpil z neba, Syn človeka“ (Ján 3,13).* A keď Ježiš hovorí „nik“, tak potom nikto nevystúpil do neba. V tom prípade by bol Eliáš vzatý do neba oblohy ohnivým vozom a ohnivými koňmi alebo do neba raja, ale nie pred trón slávy Božej.

Čo Ježiš kázal, *„k duchom spravodlivých, ktorí už dosiahli dokonalosť“ (List Hebrejom 12,23),* vyzerá celkom jednoznačne, totiž „otvorenie závetu“. Kristus ako ich večný Veľkňaz, im vyhlásil víťazstvo svojej podstúpenej smrti a volal ich podľa Božieho zasľúbenia, aby spolu s ním otvorili novú cestu do neba. Lebo chcel predsa ihneď priviesť so sebou do slávy k Bohu mnoho synov a dcér ako prvotinu tých, čo zomreli (List Hebrejom 2,10). Som si istý, že keď blahoslavení duchovia v lone Abraháma počuli toto posolstvo, jasali a ani moment neváhali odísť s Kristom zo slávy raja k ešte väčšej sláve.

Sú aj kresťania v ríši mŕtvych?

Ocitnú sa kresťania v Novej Zmluve po svojej smrti tiež najprv v ríši mŕtvych? Nie! Kristus im už predišiel cestu svojou vlastnou krvou ako ich Veľkňaz. Keď zomrú nemusia nikde čakať. Krv Krista je už predsa tam, opona Jeho tela je už roztrhnutá. *„…keď teda máme smelú dôveru vojsť skrze Ježišovu krv do svätyne“ (List Hebrejom 10,19).* Preto ani Pavol nepísal, že túžil zomrieť a byť v lone Abrahámovom, ale písal: *„Túžim zomrieť a byť s Kristom“ (List Filipanom 1,23).* Inde povedal: *„… sme však plní dôvery a chceme radšej odísť z tela a bývať u Pána“ (2. list Korinťanom 5,8).* A Ježiš sa modlil: *„Otče, chcem, aby aj tí, ktorých si mi dal, boli so mnou tam, kde som ja; aby videli moju slávu“ (Ján 17,24).* A kde je Ježiš? V lone Abrahámovom? V raji? Nie. Je po pravici Otcovej, v strede svätyne a slávy.

Akú kázeň počuli zosnulí neveriaci?

Čo kázal Kristus zosnulým neveriacim, v protiklade k tomu, čo kázal Noachovi a jeho osemčlennej rodine, ktorá bola vierou zachránená v korábe cez potopu – ako predobraz spasenia všetkých veriacich? Čo kázal Kristus v ríši mŕtvych ľuďom ducha protirečenia? Som pevne presvedčený, že im kázal víťazstvo kríža a zmŕtvychvstanie. Zjavil im slávu spasenia, z ktorého vylúčili seba samých. Nechceli veriť Noachovi, aj keď ho počuli 120 rokov. Ježišova kázeň určite vyvolala u neveriacich zosnulých strašné výčitky. Mali sa pokúšať hľadať Boha a obrátiť sa a tak vojsť spolu s požehnanými Pána do neba, ale nechceli. Aké dvojnásobné peklo! Preto, obráť sa dnes a nezatvrdzuj svoje srdce.

Trpieť podľa Božej vôle

„Keď teda Kristus prešiel utrpením v tele, aj vy sa vyzbrojte takým istým zmýšľaním: Kto prešiel utrpením v tele, skoncoval s hriechom.…

Preto aj tí, čo trpia podľa Božej vôle, nech konajú dobro a svoje duše nech odporúčajú vernému Stvoriteľovi.“

(1. list Petrov 4,1+19)

Ide o chorobu?

Keď sa teraz pozeráme na 1. list Petrov 4, verš 1, vieme, že výraz „utrpenie v tele“ bol často vyjadrený „chorobou“. Aj keď neverím, že Peter tu má v prvom rade na mysli telesné utrpenie, tá myšlienka nie je celkom nesprávna. Kto má bolesti, nemá chuť na hriešne zábavy. Ak má niekto napríklad žalúdočné ťažkosti, pretože až doteraz očividne príliš veľa a nesprávne jedával – tak to Biblia nazýva „obžerstvo“ (porovnaj List Rimanom 13,13; List Galaťanom 5,21), možno preto skončí s týmto hriechom. A kto by bol dokonca na smrť chorý, položí svoj život do Božieho svetla, aby bol hriech odstránený.

Vtedy nás ženie telesná slabosť k Ježišovi. Aby sme dostali uzdravenie, hľadáme Jeho blízkosť a moc, viac sa modlíme a viac čítame Bibliu. Utrpenie teda spôsobí, že ideme duchovne hlbšie, vyženie z nás „kresťanstvo zábavy a hrania“. Rozkoš sveta stratí svoj pôvab a veci večnosti sa znova stanú dôležité.

Biblia a skúsenosti nám ukazujú, že Boh používa utrpenie, aby nás vychovával. Pavol sám povedal: *„Aby si niekto nemyslel o mne viac, ako vidí na mne, alebo počuje odo mňa, a aj pre neobyčajnosť zjavení. Preto, aby som sa nepovyšoval, bol mi daný do tela osteň“ (2. list Korinťanom 12,6-7).* Poznal nebezpečenstvo hriechu vystatovania a povyšovania sa. A ako to Boh vyriešil v jeho živote? Dal mu *„do tela osteň“ (2. list Korinťanom 12,7)* – mohlo to byť hocičo. V každom prípade to bol telesný handicap. Tak sa aj Pavol sám stal žiakom toho, čo písal. *„Vieme, že všetky veci slúžia na dobro tým, čo milujú Boha, ktorí sú povolaní podľa jeho predsavzatia.“ (List Rimanom 8,28).*

Kto trpel s Kristom prestal s hriechom

Zdá sa akoby Peter prvým veršom chcel povedať: Ide tu o nádherné posolstvo nadprirodzenej jednoty dieťaťa Božieho s Ježišom Kristom. Je to tajomstvo a my smieme vedieť, že sme vierou zjednotení s Pánom Ježišom. To je evidentne aj obrazom krstu: *„Alebo neviete, že všetci, čo sme boli pokrstení v Krista Ježiša, boli sme pokrstení v jeho smrť? Krstom sme teda spolu s ním boli pochovaní v smrti, aby sme tak, ako bol slávou Otca vzkriesený z mŕtvych Kristus, aj my vstúpili na cestu nového života. **Ak sme sa s ním stali podobní v** jeho smrti, budeme mu podobní aj vzkriesením. Veď vieme, že náš starý človek bol **spolu s ním ukrižovaný**, **aby bolo zneškodnené telo hriechu**, aby sme už viac neboli otrokmi hriechu.“ (List Rimanom 6,3-6).* Peter spomenul: *„Kto prešiel utrpením v tele, skoncoval s hriechom.“* Pretože trpíme s Kristom a sme s Ním duchovne ukrižovaní, nestojíme viac pod panstvom hriechu a skončíme s ním. Preto píše Pavol vzhľadom na to, čo je zobrazené v krste: *„Lebo kto zomrel, stal sa slobodným od hriechu“ (List Rimanom 6,7).* Aké slávne posolstvo, že veriaci ľudia sú spojení s Kristom! Z dvoch sa stal jeden. *„Už nežijem ja, ale žije vo mne Kristus“ (List Galaťanom 2,20).*

Táto jednota Kristova s Jeho cirkvou a Jeho údmi existovala už pred založením sveta, to jest v takzvanej „zmluve vykúpenia“. Kristus je hlava, my sme jeho údy, jeho telo. A ako Ježiš zomrel na kríži, stali sme sa ukrižovanými s Ním. Vtedy sme v Ňom zomreli a dostali sme náš rozsudok smrti za hriech. Nie je to len tak, že Kristus zomrel namiesto nás a bol súdený, ale v spojení v jednote s Ním si bol aj ty súdený kvôli svojmu hriechu. Ak by nejaký zločinec bol za svoje previnenie odsúdený na smrť, vo vymyslenom prípade jeho zmŕtvychvstania by predsa nebolo možné ho ešte raz za to odsúdiť. To znamená, že smrťou a zmŕtvychvstaním by bol oslobodený od starého hriechu a jeho dôsledkov. Žil by nový život. Bol by zase voľný, smrťou a zmŕtvychvstaním by sa znova stal bezúhonným občanom. A práve tak je to s nami kresťanmi. Tým že sme trpeli a zomreli s Kristom, dostali sme sa k novému životu, doslova k životu po našej smrti, ktorú sme zomreli s Kristom. A teda skončíme s hriechom, pretože pochádza ešte z minulosti bez Krista, a preto už nemá žiadnu moc a žiaden nárok na nás.

Myslím, že to chcel povedať Peter vetou: *„Kto prešiel utrpením v tele, skoncoval s hriechom“ (1. list Petrov 4,1).* Čo tým myslí, opisuje v nasledujúcich veršoch: *„...aby čas, ktorý má ešte prežiť v tele, nežil už podľa ľudských žiadostí, ale podľa Božej vôle “ (1. list Petrov 4,2).* Po tom, ako si zmŕtvychvstalý s Kristom, v zostávajúcom čase svojho života sa predsa nevrátiš späť k minulému životu, *„Dosť dlho“*, tak to znie ďalej, *„ste už robili to, čo sa páči pohanom: žili ste v neviazanosti, náruživostiach, v opíjaní sa vínom, v bujarých hodovaniach, pijatikách a nehanebnej modloslužbe. Zaráža ich, že sa s nimi nevrháte do toho istého prúdu neviazanosti, a rúhajú sa.“ (1. list Petrov 4,3-4).*

V rovnakom zmysle písal apoštol Pavol aj ďalej: *„Veď vieme, že Kristus, vzkriesený z mŕtvych, už viac nezomiera, smrť už viac nad ním nepanuje. Totiž* ***smrťou, ktorou zomrel, zomrel pre hriech*** *raz navždy, ale život, ktorý žije, žije Bohu. Tak* ***aj vy*** *usudzujte, že ste mŕtvi hriechu, ale žijete Bohu v Ježišovi Kristovi. Nech teda nekraľuje hriech vo vašom smrteľnom tele“ (List Rimanom 6,9-12a).* Pretože sme trpeli s Kristom, sme s Ním ukrižovaní a zomreli sme s Ním, preto nekraľuje viac hriech nad nami, ale sme schopní, v sile nového života vyhnúť sa hriechu. To pre mňa vyzerá byť ako Petrovo posolstvo vo vstupnom verši tejto kapitoly. Dôvod prečo skončím s hriechom nie je to, že som tak chorý, aj keď v tom leží istá pravda, ako sme už videli. Nie, skončíme s ním preto, že máme nový život od Boha, ako hovorí Ján: *„Nikto, kto sa narodil z Boha, nehreší“ (1. list Jánov 5,18).* Lebo hriech stratil svoje nároky, svoje požiadavky. Prešli sme cez smrť, dostali sme náš rozsudok v Ježišovi Kristovi tým, že sme jedno s Ním. Aká „jednota“, aké hlboké spoločenstvo! To je tajomstvo víťazného života.

Je to ‘Kristus v nás’, ktorý tvorí nový život a spôsobuje odnímanie hriechu. Pozrime sa na naše bytie, na náš život a ako je oveľa silnejší vo svetle tohto biblického učenia: Sme jedno s Kristom. Viac nie si sám. Tvoja totožnosť nie si ty, ale Ježiš. Skrze Neho si dostal svoj rozsudok, vďaka Nemu už nemôžeš byť viac odsúdený, v Ňom si zomrel hriechu. Nikto sa nestane slobodným od hriechu alebo schopným skončiť s ním dobrou vôľou alebo pevným rozhodnutím, že nechce ďalej hrešiť. Pri takom zmýšľaní zlyhávajú všetci ľudia a bývajú ešte hlbšie vtiahnutí do hriechu.

Jedinečná príslušná nádej nie je nikto iný ako Ježiš Kristus a naše zomieranie v Ňom. Nevzhliadaj teda na seba, ale upieraj oči na Ježiša a ver, že žije v tebe. Ty nie si s Ním jedno len teraz. Boh ťa už od vekov zamýšľal s Ním spojiť. A keď zomrel na kríži, bol si v Ňom. To je tajomstvo a len tým sa môže uskutočniť zmena, skrze ktorú môžeme hovoriť s Pavlom: *„Máme zotrvať v hriechu, aby sa rozmnožila milosť? Určite nie! Mohli by sme my, ktorí sme zomreli hriechu, v ňom ešte žiť?“ (List Rimanom 6,1-2).*

Zmysel našich terajších utrpení

Prejdeme teraz k veršu 19 nášho textu, v ktorom bolo hovorené o utrpeniach podľa Božej vôle. Aj tu ide o jednotu veriacej duše s Ježišom Kristom. My sme nielen zomreli s Kristom, a tým sme unikli hriechu a jeho nárokom na nás, ale naša svornosť s Kristom dáva tiež hlboký zmysel našim terajším utrpeniam. Medzi bolesťami bezbožného človeka a bolesťami znovuzrodeného kresťana je doslova rozdiel ako medzi zemou a nebom. Utrpenia, ktoré prežíva bezbožný v týchto dňoch, sa vôbec nedajú porovnať s utrpeniami kresťana. Prečo nie? Utrpenia kresťana znamenajú vždy spoluúčasť na utrpeniach Krista, ak ich utrpenia nie sú výsledok toho, že sú vrahmi, zlodejmi alebo zločincami, ako výrazne písal Peter (1. list Petrov 4,15). Utrpenia Božích detí sa rozumejú ako utrpenia spolu s Kristom. Preto Pavol napísal: *„... aby som poznal Jeho a moc Jeho zmŕtvychvstania“*. K tomu všetci hovoríme „áno“. Každý by chcel zažiť moc Jeho zmŕtvychvstania. Ale teraz pokračuje náš text: *„...**i účasť na jeho utrpeniach.** Beriem na seba podobu jeho smrti“ (List Filipanom 3,10).*

Čo znamená: *„mať účasť na jeho utrpeniach“*? Pavol by chcel mať podiel na utrpeniach Krista. Ale neboli Kristove utrpenia spečatené a ukončené na kríži? Čo sa týka vykúpenia, je to stopercentne správne. A napriek tomu hovorí Pavol ešte ďalej o účasti na Kristových utrpeniach. Ježiš trpel na kríži v spoločenstve so svojimi vyvolenými – hlava s údmi. Keď teda dnes kresťania trpia, znášajú toto ako utrpenia Kristove. To je neuveriteľná myšlienka. Keď neveriaci trpia, môže sa stať, že cez ich súženia sa aj nejakým spôsobom môžu stať lepšími, síce nie vo vzťahu ku Kristovi, ale stanú sa možno miernejšími a zmenia trochu aj svoj výstredný život. Ale utrpenia kresťana majú v dvojakom zmysle oveľa hlbší význam.

Na jednej strane sú utrpenia **časťou Božej výchovy** k posväteniu. Na druhej strane sú utrpenia Božích detí aj výrazom **spoluúčasti na utrpení Krista**. Znamenajú identifikáciu s Ním. (Staneme sa *„pripodobnení jeho smrti“* alebo *„pripodobňujeme sa“* jej.) Stali sme sa s Ním podobní v Jeho smrti, budeme mu podobní aj vzkriesením. Utrpeniami zomrel Kristus hriechu. Boh Ho dokonca *„urobil za nás hriechom, aby sme sa v ňom stali Božou spravodlivosťou“ (2. list Korinťanom 5,21).* Zmŕtvychvstaním žil Bohu. Podľa rovnakého vzoru chcel aj Pavol žiť a zomrieť hriechu utrpením v spoločenstve s Ježišom. Tak hovoril v 2. liste Korinťanom 4, vo verši 10: *„Stále nosíme na tele Ježišovo zomieranie.“* Zaujímavý výraz. Sú deti Božie, ktoré napríklad majú ťažký život v manželstve alebo veľké finančné problémy alebo ľudia ich prenasledujú kvôli ich viere – často dokonca vo vnútri rodiny, kde nie sú všetci veriaci. Tam je pravé utrpenie, veľký tlak. Mám ale dobré posolstvo pre vás: Toto vaše utrpenie je prejav toho, že máte účasť na utrpeniach Krista, ktoré sa dejú na tomto svete. V tom leží neuveriteľná útecha. To, čo kresťania pretrpia, nie je všeobecný osud každého smrteľníka, ale vzor utrpenia a zomierania Krista. Ako prešiel On cez utrpenie a smrť ku zmŕtvychvstaniu, tak ide aj naša cesta cez utrpenie a smrť ku vzkrieseniu.

Rád by som pripomenul ďalšie Pavlove slovo: *„Teraz sa radujem, že za vás trpím a dopĺňam, čo chýba v mojom tele Kristovmu utrpeniu pre dobro jeho tela, ktorým je Cirkev“ (List Kolosanom 1,24).* Tam hovoril o *„**Kristovom utrpení,**“* **ktoré ešte chýba**. A tieto znášal Pavol na vlastnom tele. Čo to znamená? Hlava, teda Ježiš, má cestu utrpenia za sebou, ale telo je ešte na ceste, ešte nedokončilo svoje dielo. My sme telo. Ty si člen v tele Krista. Hlava dokončila všetko. Nič sa nedá doplniť. Preto nemajú utrpenia údov žiadne pôsobenie na vykúpenie – aby neboli nejasnosti. Ale musia ešte prejsť cez utrpenie, cez zomieranie, až do zmŕtvychvstania. Preto sú obidve tvrdenia pravdivé: Zomreli sme s Kristom, ale: Umierame ešte naďalej. Môžeme povedať: Zomrel som s Kristom na kríži. Ale súčasne povedal Pavol: *„Každý deň umieram“ (1. list Korinťanom 15,31).* Alebo: *„Stále nosíme na tele Ježišovo zomieranie“ (2. list Korinťanom 4,10).* Tak nie sú naše utrpenia nič iné ako Kristovo zomieranie. *„Veď ako vo veľkej miere prichádzajú na nás Kristove utrpenia, tak sa nám skrze Krista v hojnej miere dostáva aj útechy“ (2. list Korinťanom 1,5).*

Milé dieťa Božie, v tvojej prítomnej ťarche nezabúdaj, že nie je márna, ale Kristus ťa uznal hodným trpieť s Ním. Ale dôjdeš aj do slávy s Ním.

Samozrejme musíme myslieť aj na to, že kresťanské utrpenie sa netýka len telesnej choroby. To je len jeden aspekt. Určite sa Pavlov *„osteň v tele“* týkal telesnej slabosti. Kristove utrpenia obsahujú aj útrapy a prenasledovania. Prenesené na nás dnes to znamená: Trpíš možno kvôli menu Ježiš na svojom pracovisku, vo svojej rodine alebo vo svojom susedstve znášaš ohováranie a pohŕdanie. Áno, niekto prechádza celý život v zármutku, ale je napísané, *„že do Božieho kráľovstva máme vojsť cez mnohé súženia“ (Skutky 14,22).* Akú obrovskú úlohu máme ako deti Božie, keď si uvedomíme: Tým že sme jedno s Kristom, sú naše utrpenia tiež vyžarovaním jeho utrpení. Ešte raz hovorím: Naše utrpenia nemajú vôbec charakter zmierenia, ako majú Kristove utrpenia na kríži. Ale Jeho utrpenia vyžarujú na Jeho údy. Čo Hlava znášala, znášajú aj Jeho údy. A hovoríme: „Áno Pane, chceme to niesť kvôli Tvojmu menu, lebo sa chceme pripodobňovať Tvojej smrti.“

Posledná myšlienka: Pavol napísal: *„Teraz sa radujem, že za vás trpím a dopĺňam, čo chýba v mojom tele Kristovmu utrpeniu pre dobro jeho tela, ktorým je Cirkev“ (List Kolosanom 1,24).* Tam hovoril dokonca o istom zastúpení. Trpel Kristovmu telu k dobru. Čo to môže znamenať? Keď porovnáme náš život s prenasledovaniami a súženiami našich sestier a bratov, ktorí žijú napríklad v Pakistane, v Číne, alebo v Sudáne a v mnohých iných krajinách, kde vládnu ťažké prenasledovania kresťanov, tak žijeme v našej krajine v pomerne chránenom priestore. Ich domy a kostoly pália ľudia, ich manželky znásilňujú, kradnú im ich deti, a nakoniec ich zabijú. To sú Kristove utrpenia. Peter o tom písal: *„Vzoprite sa mu (protivníkovi) pevní vo viere, vedomí si toho, že také isté utrpenia doliehajú na spoločenstvo vašich bratov vo svete“ (1. list Petrov 5,9).* Tým spôsobom utrpenia Kristove sú vo svete ešte i dnes. Mám dojem že to, ako títo ľudia trpia, sa v istej miere podobá Kristovým utrpeniam a tým majú na nich väčší podiel i za nás. Verím, že takto tomu máme rozumieť, čo mal Pavol na mysli. Môže byť, že niektorí kresťania musia nosiť väčšiu ťarchu ako ostatní. Akoby trpeli vo svojich ohromných ťažkostiach za ostatnú spoločnosť svojich bratov a sestier.

Nie je to tak aj s našim prirodzeným telom? Jeden úd trpí viac ako druhý. Na základe tohto poznania by naďalej nemal nikto hovoriť trpiacim v zbore, že majú príliš málo viery alebo zase príliš veľa hriechu. Opak je správny: Božie deti, ktoré znášajú dvojitú mieru núdze a zármutku, odbremeňujú ostatných. A Pavol hovorí, že si ich preto máme vážiť viac (1. list Korinťanom 12, 23-24).

Tieto myšlienky ma zastavili a spôsobili to, že som sa začal inak pozerať na trpiacich a chorých v zbore. Chcel by som im viac preukazovať česť, ďakovať im za ich trpezlivosť, vytrvalosť a výdrž, ktorú denne preukazujú. Uznávam vás ako údy Kristovho tela, jedno s mužom bolestí, vy, ktorí vydržíte utrpenia spoločenstva Kristovho, nie preto, že máte veľkú chuť na utrpenia, ale preto, že chcete byť podobní Kristovi.

Ak sú utrpenia tak významné, možno by sme už nemali viac prosiť, aby nám z nich Ježiš pomohol von? Samozrejme smieme a máme sa modliť. Preto by som sa chcel modliť za chorých, za prenasledovaných, za tých, ktorí sa ocitnú v nebezpečenstvách, za tých, ktorí sa obetujú kvôli kráľovstvu Kristovmu, ktorí ma vlastne v istej miere zastupujú. Ale modlím sa vždy vo vedomí, že utrpenia v zbore nemôžu odísť úplne preč. Vždy sa chceme modliť: „Staň sa Tvoja vôľa!“ Aj keď Kristove utrpenia *„vo veľkej miere prichádzajú na nás“ (2. list Korinťanom 1,5)*, nikdy neskončíme s prímluvnými modlitbami za chorých. Pokračujeme aj v modlitbách za ochranu, aby sa súženie skončilo, a aby sa aj prenasledovatelia obrátili, aby manžel, ktorý ťa tyranizuje, sa zmenil a prestal s tým. Boh pomáha, Boh zachraňuje, Boh uzdravuje. Ale je istá miera utrpenia, ktorú Pán ustanovil pre každého. Nedáva ale nikomu väčšie bremeno, ako vládze uniesť (1. list Korinťanom 10,13). *„Preto aj tí, čo trpia podľa Božej vôle, nech konajú dobro a svoje duše odporúčajú vernému Stvoriteľovi,“ (1. list Petrov 4,19).*

Smie byť kresťan chorý?

„Preto aj tí, čo trpia podľa Božej vôle, nech konajú dobro a svoje duše nech odporúčajú vernému Stvoriteľovi.“

(1. list Petrov 4,19)

„Trpieť podľa Božej vôle“ – to je výraz, ktorý tu Peter použil. Čo to znamená? Môžu nám napadnúť dve otázky. Prvá znie:

Môže byť Božia vôľa, že kresťania trpia?

Bôľ je niečo zlé. Ale Boh je dobrý. Tieto stavy vecí sa preto musia vzájomne vylučovať. Lenže Peter nepozná takéto čierno-biele maliarstvo, a hovorí: *„Tí, čo trpia podľa Božej vôle“*. To znamená: Samozrejme môže byť Božia vôľa, že kresťania trpia. Aj iné texty Biblie to zdôrazňujú, napríklad: *„Do Božieho kráľovstva máme vojsť cez mnohé súženia“ (Skutky 14,22).* To sa stane jasným aj v nasledujúcom verši: *„Aby sa nikto nedal otriasť týmito súženiami. Sami totiž viete, že je to náš údel“ (1. list Tesaloničanom 3,3).* Je teda doslova našim údelom prežívať aj súženie. V gréckom texte to znamená „vydržať tlak“. Aj Ježiš povedal túto zásadu: *„Kto chce ísť za mnou, nech zaprie sám seba, vezme svoj kríž a nasleduje ma!“ (Marek 8,34).* A za čo stojí kríž, ak nie za utrpenie? Bez kríža nemôže byť nikto nasledovník Ježiša. To je biblická zásada, ktorá nepozná žiadnu výnimku. Neexistuje nikto, kto by bez súženia a bez úzkosti vošiel do neba. Kresťanstvo, ktoré nedaruje nič iné ako bezoblačné šťastie, nie je kresťanstvo Biblie. To je snívanie a rozkošnícky výmysel. Cesta do slávy vedie nevyhnutne cez bôľ. Bez zomierania nikto nedôjde k zmŕtvychvstaniu. Preto hovorí Biblia aj o nákladoch učeníctva. Spasenie je zadarmo, ale nasledovanie Pána Ježiša má svoju cenu, totiž cenu identifikácie s Ježišom. A tým sme už pri druhej otázke:

Prečo musia kresťania trpieť?

Pretože naša identifikácia s Kristom automaticky vyvoláva utrpenie. S každým, kto sa priznáva ku Ježišovi, zaobchádzajú ľudia presne tak, ako zaobchádzali s Ním. A ako zaobchádzali s Ním? Nosili Ho na rukách? Nie, prenasledovali Ho, bili a zabili Ho. Preto Ježiš učil: *„Ak mňa prenasledovali, budú prenasledovať aj vás“ (Ján 15,20).*

Naše utrpenia majú niečo spoločné s utrpeniami Krista. Deti Božie sú jedno s Ježišom. Nielen že majú ten istý názor ako On, ale nadprirodzeným zázrakom Božím sú spojení s Ním k zjednotenej existencii. Jestvujú pomocou Ducha Svätého v konkrétnej jednote s Ním. Takže my už nie sme dvaja, ale jedno s Ním. On je hlava a my sme údy Jeho tela.

Ak mi niekto dá facku a trafí správne, bolí ma pravdepodobne aj noha. To znamená, noha musí trpieť kvôli hlave. Takisto, ako ľudia bili Krista ako našu hlavu, trafí to aj nás ako Jeho údy. Nie tak, že by naše utrpenie malo silu zmierenia a vykúpenia. To vymohla len hlava za telo. Napriek tomu Pavol písal: *„Veď ako vo veľkej miere prichádzajú na nás Kristove utrpenia, tak sa nám skrze Krista v hojnej miere dostáva aj útechy“ (2. list Korinťanom 1,5).* Skrze Krista máme potešenie, ale aj utrpenia, a to v hojnej miere. To znamená, hlava už dokončila utrpenia, ale telo ich ešte nedokončilo. Hlava všetko urobila. Nič sa k tomu nedá pridať. Ale aj napriek tomu musia údy ešte sledovať hlavu. Lebo sme jedno s Ním, nielen vo svojom zmŕtvychvstaní, ale aj vo svojom zomieraní. Preto písal Pavol aj toto: *„Aby som poznal jeho a moc jeho zmŕtvychvstania i účasť na jeho utrpeniach. Beriem na seba podobu jeho smrti“ (List Filipanom 3,10).*

V istom rozhovore pani Joni Eareckson-Tada zaujíma stanovisko k týmto slovám. Keď mala 17 rokov, skákala hlavou dolu do vody, aby sa potápala. Pritom narazila na nízke dno a zlomila si šiju. Od toho času je ochrnutá takmer až po svoj krk a žije už mnoho rokov s týmto utrpením na invalidnom vozíku. A teraz hovorí o verši, ktorý sme práve citovali: „Myslím, že som až do mojej nehody správne nerozumela, čo znamená tento verš. Všetci by sme chceli poznať Krista a moc Jeho zmŕtvychvstania v našom živote. Ale len málo ľudí Ho chce nasledovať v Jeho utrpeniach. A nikto by nechcel byť pripodobnený Jeho smrti. Ale len takto budeme takí, ako je On. Keď berieme na seba svoj kríž, staneme sa takými, aký je On. Keď Jeho pomocou premôžeme hriech, zomrieme hriechu. **Keď trpíme a stále znovu vydávame naše utrpenie Bohu, zomrú naše starosti a aj náš strach.**“[7] Presne to hovorí Peter v našom texte: *„Tí, čo trpia podľa Božej vôle,... **nech odporúčajú svoje duše vernému Stvoriteľovi.**“* Kresťania trpia teda podľa Božej vôle, a Pavol označuje ich utrpenia proste ako „utrpenia Krista“, pretože sa Duchom Svätým stali neoddeliteľne jedno s Ním, v Jeho utrpení, v smrti a zmŕtvychvstaní.

[7]Rozhovor s Joni Eareckson-Tada v zbore Arche Hamburg pri návšteve v roku 1977

Samozrejme nehovorím o utrpeniach, ktoré vznikajú, keď niekto trpí *„ako vrah alebo zlodej, zločinec či ako ten, čo sa mieša do všetkého“ (1. list Petrov 4,15).* Ale inak smieš vedieť, milé dieťa Božie, že to, čo musíš strpieť a znášať, nie je ako všeobecný osud každého smrteľného človeka, ale vzor utrpenia a zomierania Krista, ktorý si osvojíš na svojej ceste nasledovania. Táto pravda nás premiestni do celkom iného vzťahu voči našim utrpeniam. Lebo netýkajú sa len teba samého, ale aj Ježiša. Sú to utrpenia Kristove, ktoré nachádzame všade na svete. Dostanú takto hlboký význam a správnu odpoveď. Koniec koncov utrpenia kresťanov sú ešte aj výsadou, úctou, ktorú sme dostali od Boha, keď smieme trpieť pre Jeho meno. Identifikácia, spoločenstvo s Ježišom je dôvod, prečo sa nám nestane inak ako Jemu.

Pedagogické dôvody

Druhá odpoveď na otázku, prečo sú kresťania určení k utrpeniam, môže mať pedagogické, výchovné a „čistiace“ dôvody. V súvislosti s naším veršom kázne, Peter napísal, že súd sa začal v Božom dome (1. list Petrov 4,17). To znamená súd výchovy. Keď chceš niečo očistiť, kde začínaš? U suseda, alebo u seba? Keď vychovávaš deti, kde začínaš? U cudzích detí, alebo u svojich? Tak treba rozumieť slovu, že súd sa začne od domu Božieho.

Keď som raz ako dieťa ukradol jablká a potom ma polícia chytila spolu so šiestimi inými chlapcami, policajný strážnik nás všetkých priviedol k mojej matke. Pozerala sa na mňa, spoznala, o čo išlo – a už mi dala dve zauchá, jedno po ľavom líci a druhé po pravom, a to pred očami strážcu verejného poriadku a pred mojimi kamarátmi. Neskôr som sa jej opýtal: „Mamička, prečo si zbila práve mňa? Ostatní ukradli predsa ešte viac.“ Vtedy povedala: „Čo ma po tých ostatných? Ty si moje dieťa.“ Inými slovami: Súd sa začal v jej dome. Taký spôsob Božej výchovy samozrejme vyvoláva u Jeho detí utrpenia, ktoré sú ale potrebné.

Občas počujem od kresťanov, že utrpenia nemajú žiadnu hodnotu posvätenia. Ale vnímajme tento verš: *„A hoci [Kristus] bol Synom, vo svojom utrpení sa naučil poslušnosti “ (List Hebrejom 5,8).* Teraz sa nebudeme bližšie zaoberať hĺbkou tohto verša. Ale keď je napísané, že Kristus sa naučil cez utrpenie poslušnosti, nemôžeme si namýšľať, že by sme my nepotrebovali žiadne utrpenia, aby sme napredovali.

To by bolo nezmyselné. A preto je a zostáva pravdou, že deti Božie môžu tiež prechádzať utrpením. V prvom rade kvôli našej identifikácii s Kristom a v druhom rade pre našu nevyhnutnú potrebu zlepšiť sa.

Nad akými utrpeniami sa zamýšľame?

Sú všetky utrpenia „podľa Božej vôle“? Z perspektívy Božieho rozhodnutia, ktoré je nám skryté, a bez ktorého sa nič nedeje na tomto svete, môžeme túto otázku zásadne schvaľovať. Lebo napokon všetky veci musia vyzerať tak, ako ich Boh chce, aby sa uskutočnil Jeho večný zámer. Ale z perspektívy nám zjavenej vôle Božej musíme konštatovať, že utrpenia pre hriech nezodpovedajú Božej vôli. Existujú utrpenia, ktorým sa kresťan má vyhnúť. Napríklad nemá, ako sme už videli, trpieť *„ako vrah alebo zlodej, zločinec či ako ten, čo sa mieša do všetkého“ (1. list Petrov 4,15).*

Ale **utrpenia, ktoré vznikajú skrze každodenný boj o život,** napríklad námahou o každodenný chlieb, ťažkou prácou a starostlivosťou o rodinu, sú utrpenia podľa Božej vôle. Pavol povedzme trpel hlad, zimu a stroskotanie kvôli misii. Ako aj Ježiš priniesol obete, tak sme aj my povolaní prinášať obete. V liste Galaťanom 6, verš 2 čítame: *„Jedni neste bremená druhých, a tak naplníte Kristov zákon.“* Nie je povedané: „Jedni vnímajte rozkoš druhých“, ale: *„Jedni neste bremená druhých.“* A keď to robíme, vzniká tlak. Na inom mieste Pavol hovoril: *„Povzbudzujem vás teda, … aby ste prinášali svoje telá ako živú, svätú, Bohu príjemnú obeť“ (List Rimanom 12,1).* To znamená, dáme Pánovi vďačnú odpoveď na Jeho obeť a sami sa staneme obeťami. Nikto nech nepovie, že môžeme byť obeťou bez toho, aby sme trpeli. Aj tu vidíme: Kresťanský život a utrpenia patria neoddeliteľne spolu.

Potom existujú aj **utrpenia na základe pokleskov iných voči nám,** o ktorých tiež môžeme povedať, že sú podľa Božej vôle, napríklad osočovanie, urážky alebo pobyt medzi falošnými bratmi. Aj tieto trápenia a bolesti musel Ježiš znášať. Na nás tým nedoľahne nič neobvyklého, ale niečo celkom normálneho pre kresťanov. To sú utrpenia podľa Božej vôle.

Ale potom môžeme mať aj utrpenia, pretože **diabol tlačí na nás.** To je často príčinou, že kresťania trpia – ak dokonca nie vždy. A to práve pri chorobe. Znovu a znovu čítam a počujem, že niektorí ľudia tvrdia:

„Choroba nie je Božia vôľa, ale je z diabla. Preto chce aj Boh každého uzdraviť.“ Ale ako môže prísť od diabla niečo, čo by nebolo dovolené od Boha? Podľa Biblie, jedno vylučuje druhé, ako hneď uvidíme.

Biblia hovorí, že choroba je následok pádu do hriechu a tým skutočne stojí v najužšom vzťahu so satanom. Učí, že Boh je v princípe nepriateľ choroby a smrti, a preto ich na kríži zdolal. A jedného dňa zmiznú oboje z tohto sveta preč. Ale Boží plán je nechať medzi nami chorobu a smrť ako aj hriech – aj keď sú prekonané – až do dňa Svojej slávy. Najprv teda platí: *„(Boh) zotrie im z očí každú slzu a smrti už viac nebude, ani smútok, ani nárek, ani bolesť už nebude, lebo čo bolo skôr, sa pominulo.“ (Zjavenie Jána 21,4).* Do tej doby musíme sa však ešte vyrovnať s prítomnosťou hriechu, choroby a smrti. A ten, ktorý zabezpečí, že je to tak, je skutočne diabol. Aj keď ho Kristus definitívne premohol, Bohu sa páčilo nechať ho ešte pôsobiť medzi nami. Ale jeho účinnosť stojí pod absolútnou kontrolou Božou. Martin Luther podáva nasledujúci výstižný citát: „Diabol je Boží strážny pes.“ To znamená: Nechcene je Boží prisluhovač a stojí pod Božím panstvom.

To nám poukazuje na veľký príbeh o Jóbovi. Od koho prišli zlé vredy, ktoré posýpali Jóbove telo? Od koho pochádzala choroba? Áno, pochádzala od diabla. Ale to je len pravda v popredí. Hlbšia pravda v úzadí je, že Boh sám chcel pripustiť tú chorobu. Inak by nedal satanovi povolenie pre tieto útoky. Ale z dôvodu skúšky a školenia, pripustil Boh tento test. Preto nehovoril Jób: „Hospodin dal, a diabol vzal.“ Ale vyznal: *„Hospodin dal a Hospodin vzal, nech je požehnané meno Hospodina!“ (Jób 1,21).* Jób vedel, že diabol mal svoje ruky v hre, a predsa nevzťahoval svoje utrpenie na žiadneho iného ako na Boha. Po dokončení Jóbovho nekonečne dlhého príbehu choroby a utrpenia čítame: *„... prejavili mu sústrasť a potešovali ho pre všetko zlé, čo* ***Hospodin*** *na neho dopustil“ (Jób 42,11).*

Preto môže Biblia tiež písať: *„Kto dal človekovi ústa a kto ho robí nemým či hluchým, vidiacim alebo slepým? Nie som to azda ja, Hospodin?“ (2. Mojžišova 4,11).* Ako potom môže niekto tvrdiť vzhľadom na taký verš, že Boh by nikdy nechcel chorobu? Si vidiaci? Vtedy ti poviem: „Boh ťa stvoril.“ Si slepý? Vtedy ti poviem: „Boh stvoril aj teba.“ To je jednoznačné podľa Biblie. Diabol v tom má svoje ruky. Ale to, že je to tak, je úmysel Boží. Takto je to aj u teba ako kresťana, s tvojou chorobou.

Lukáš nám rozpráva o žene, ktorá už 18 rokov bola zhrbená (Lukáš 13,10-17). Ježiš nazýva jej zmrzačenie *„duch nemoci“ (verš 11; ROH, EP).* A ďalej hovorí, že ju Satan osemnásť rokov držal spútanú (verš 16). Vidím v tomto príbehu jednoznačne paralelný príbeh k tomu o Jóbovi. Ježiš nerobí jej hriechy zodpovedné za jej utrpenie, ani nehovorí o posadnutí, ale nazýva ju pozitívne a čestne *„Abrahámovou dcérou“ (Lukáš 13,16).* Avšak Ježiš vie, že aj pri tejto chorobe je diabol v hre, tak ako u Jóba. A takto je to podľa mňa u všetkých Božích detí. Útoky zlého neprichádzajú bez vôle Pána. Sú nám od Neho dané s najlepším úmyslom, asi aby sa mohli zjaviť Božie skutky, ako pri tom slepom od narodenia v Jánovi 9, verš 3. Od svojho narodenia až do veku dospelosti bol slepý, a to podľa Božej vôle.

Aj Pavol sa zaoberal diablom. Písal: *„bol mi daný do tela osteň, satanov posol, aby ma udieral a tak, aby som sa nepovyšoval.“ (2. list Korinťanom 12,7).* Teda za jeho slabosti sa skryl diabol. A Boh to takto chcel. Pretože po trojnásobnej modlitbe mu Pán odpovedal: *„Stačí ti moja milosť, lebo sila sa dokonale prejavuje v slabosti“ (verš 9).* A načo chcel Boh túto slabosť pre Pavla? Písal: *„... aj pre neobyčajnosť zjavení ... aby som sa nepovyšoval, bol mi daný do tela osteň“ (verš 7)* – teda z dôvodov výchovy a posvätenia.

Vidíme teda, že aj telesné slabosti Božích detí sú spravidla utrpeniami prenasledovania, utrpenia chcené od Boha, ktoré diabol na nás privádza nenávisťou, pre našu príslušnosť ku Kristovi. Chce nás poškodiť a dezorientovať ako Jóba, ale Boh to používa pozitívne na upevnenie našej viery, a preto to On chce. Teda zostaň uprostred tvojich utrpení pevne po boku Ježiša a nenechaj aby ťa zneistili. Správaj sa, ako nám Peter odporučil v našom texte kázne: *„Preto aj tí, čo trpia podľa Božej vôle, nech konajú dobro a* ***svoje duše nech odporúčajú vernému Stvoriteľovi****.“*

Miera a lehota utrpenia

Celkom iste máme robiť to, čo je v našich silách, aby sme zmiernili súženie. Nemáme však chcieť naše utrpenia tlačiť preč až tak, že sa staneme fanatickí alebo dokonca repceme proti Bohu, ale smieme naše duše porúčať Pánovi, lebo mieru a lehotu utrpenia určí Pán a nie nepriateľ. *„Skúška, ktorá na vás doľahla, je len ľudská. Boh je však verný. On nedopustí, aby ste boli skúšaní nad svoje sily, ale so skúškou dá aj východisko, aby ste ju vládali zniesť“ (1. list Korinťanom 10,13).*

To znamená, že náš Boh je Pán nad každým pokušením. Necháva diabla, aby ich realizoval, ale diabol nemôže prekročiť od Boha ustanovené hranice. Mieru ťarchy a dĺžky určí sám Kristus. On iste položí bremeno, ale pomôže ho aj niesť. Lebo: *„Pán však vie vytrhnúť nábožných z pokušenia“ (2. list Petrov 2,9).* Preto to najlepšie, čo kresťania môžu robiť vo svojich utrpeniach, je odovzdať sa svojmu Pánovi a Spasiteľovi Kristovi. Pretože v oddanosti leží nesmierna moc. Kto stále repce nad svojimi utrpeniami a zúfale sa vzpiera proti nim, stane sa duševne, nervovo a aj telesne pravdepodobne stále slabším. Kto sa ale odovzdá do Božích rúk, stane sa nepozorovateľne viac a viac silnejším. Takto sa kresťania uzdravia skôr, ako keď zatrpknuto bojujú.

Ako to teda je, nemáme sa viac modliť, keď sme chorí? Odovzdanie samozrejme zahŕňa aj modlitbu za uzdravenie. Smieme a máme sa modliť, ale vždy s vedomím: *„Buď Tvoja vôľa!“* Tým bude mať tvoja duša pokoj v dobrých, ako aj v ťažkých časoch. Nech ťa Pán Boh pri tom požehná!

Žiť bezstarostne

„Naňho zložte všetky svoje starosti, lebo On sa o vás stará“

(1. list Petrov 5,7)

Keď nás apoštol Peter napomína, aby sme zložili na Krista všetky svoje starosti, nekritizuje tým naše zodpovedné konanie. Napríklad otcovia a matky majú zodpovednosť za svoje deti. Ale keď sa starosť o deti stane panikou a ľudia ju privedú do najkrajnejšej výstrednosti, Biblia to nazýva hriech.

Nadmerné stavy úzkosti ohľadne nášho zdravia alebo starosť o naše pracovné miesto a mnohé iné veci ukazujú, že duch starosti nás drží v zajatí. Ak si nezamestnaný, tak je samozrejmé, že sa staráš o prácu. A keď si chorý, je rovnako samozrejmé, že navštíviš lekára a robíš všetko, čo je v tvojich silách, aby ti bolo lepšie. Ale keď sa veci, o ktoré sa staráš, stanú strašidlom, panikou, vtedy je tá starosť hriech, a to z jednoduchého dôvodu, pretože Boh hovorí: „Pre nič nebuďte ustarostení!“ Takže tým prekračujeme Jeho prikázanie. Okrem toho, starosti sú vyjadrením nedôvery voči Bohu. Neveríme Mu, že starostlivo drží celý náš život vo Svojej ruke. Napríklad, keď si niekto kvôli starostiam takmer zoberie život, je to vyjadrenie jeho pochybností voči Bohu. Neverí, že Pán ho môže a bude opatrovať a vyjadruje tým vlastne: „Milý Boh, robím si svoje veci radšej sám.“

Istý muž, keď bol raz na letisku so svojim známym, ktorý bol pastor, mu povedal: „Ja vlastne nerád lietam.“ Pastor sa spýtal: „Prečo?“ Odpoveď znela: „Vieš, pretože som vtedy príliš v Božej ruke.“ Tento výrok odráža pocit mnohých ľudí. Keď viac nemajú veci pod svojou kontrolou, ale sú celkom závislí, cítia sa nesvoji. Ale nie je byť v Božej ruke to najbezpečnejšie, čo sa nám môže stať?

Preto milí priatelia, tí, ktorí sa odovzdávajú starostiam týmto spôsobom – a myslím si, že sa to týka mnohých, ktorí trpia pod týmto bičom – robia Boha klamárom. Takto hovorí Biblia: *„Kto neverí Bohu, urobil ho klamárom“ (1. list Jánov 5,10).* Skutočne to chceš? Pán predsa sľúbil: *„Nezanechám ťa, ani ťa neopustím“ (List Hebrejom 13,5).* Veríš Mu? Hovorí tiež: *„Ja som až do vašej staroby ten istý, až do šedín, ja vás budem nosiť“ (Izaiáš 46,4).*

Starosť je nedôvera Bohu

Možno nejdeš až tak ďaleko, že by si tvrdil, že Boh nedodrží Svoje slovo, ale podvedome to vyjadríš svojím duchom starosti: Môže byť, že Boh nechce porušiť svoj prísľub starostlivosti, ale možno sa nevie postarať o mňa. Tvoje starosti vyjadrujú, že si myslíš, že to zvládneš lepšie ako Pán, a preto by si chcel svoj život sám vziať do rúk. Aká pochybnosť, aký hriech, aká nevera! Nedôveruješ tomu Bohu, ktorý stvoril nebo a zem a všetko, čo je v nich, ktorý má hviezdy vo Svojej ruke, riadi slnečnú sústavu podľa Svojho plánu a Svojej rady, nedôveruješ Mu, že zabezpečí tvoj malý život? To je urážka všemocného Boha!

Ježiš hovorí: Berte si príklad zo stvorenia. *„Pozrite sa na nebeské vtáky: nesejú, nežnú, nezhromažďujú obilie do sýpok, a váš nebeský Otec ich živí. Či vy nie ste oveľa viac ako ony? Pozorujte poľné ľalie, ako rastú: nenamáhajú sa a nepradú. No hovorím vám: Ani Šalamún sa v celej svojej sláve neobliekal tak ako hociktorá z nich. Keď teda Boh takto oblieka trávu na poli, ktorá dnes je a zajtra ju hodia do pece, či neoblečie oveľa skôr vás, vy maloverní?“ (Matúš 6,26+28-30).*

Preto nehreš tým, že nedôveruješ svojmu Stvoriteľovi a Spasiteľovi, ktorý hovorí: *„Neboj sa, veď som s tebou, neobzeraj sa, veď ja som tvoj Boh, posilním ťa a určite ti pomôžem, veď ťa podopieram spravodlivou pravicou“ (Izaiáš 41,10).* Vy, deti Božie a vy, ktorí sa dnes nimi chcete stať – vy smiete dôverovať Bohu! Aké nádherné posolstvo!

Okrem toho je zriedkavo možné dosiahnuť niečo dobré našimi starosťami, ktoré spôsobujú väčšinou ďalšie hriechy. Keď obchodník nevie odovzdať svoj obchod Pánovi, bude pokúšaný, aby chodil po nečestných cestách, aby svojmu obchodu pomáhal sám nekalými trikmi. Takto je hriech starostí matkou iných hriechov, ktoré ho nasledujú. Ten, kto neverí Božím zasľúbeniam, chodí nepriamymi cestami, a tým si privoláva nešťastie a zaťažuje svedomie.

Koniec koncov: Starosti nás robia aj mrzutými, nespokojnými a zahorknutými. Stále nariekame a bedákame. A aké svedectvo zanechávame, keď ako kresťania chodíme po svete stále namrzení, reptajúci a so zlou náladou! To je strašné! Skúste to urobiť radšej tak, ako som to urobil ja – ale celkom prirodzene.

Moja mama mi raz rozprávala príbeh z môjho detstva. V tých dňoch, hneď po vojne, všetci trpeli hladom a nikto nevedel ako by získal svoj každodenný chlieb. Moja mama ale poznala jednu sedliačku, ktorá bývala na okraji Hamburgu. Táto žena jej bola aj veľmi naklonená, a tak moja mama cestovala k nej vždy, keď chcela obstarať niečo na jedenie pre svojho malého chlapca, a zároveň aj pre seba a otca. Pri týchto cestách som mohol ísť s ňou, v košíku na riadidlách bicykla.

Ale jedného dňa, keď sme k nej prišli, pribehol k nám veľký pes, ktorého z nejakého dôvodu nechali voľne na dvore, a potom nás sedliačka vyhnala z dvora von. Moja matka sa zľakla, a nemohla vôbec porozumieť, čo vyvolalo u sedliačky takú veľkú zmenu jej zmýšľania. Teda nedostala vôbec nič na jedenie pre rodinu. Viete si predstaviť, že potom išla domov na bicykli veľmi smutná a skľúčená.

Zatiaľ čo ona rozmýšľala, ako sa veci budú naďalej vyvíjať, ja som začal, ako malý špunt, ihneď spievať z môjho košíka: „Chvála a vďaka, chvála a vďaka, chvála a vďaka! Deti Božie vždy hovoria: Chvála a vďaka!“ Moja matka zrazu zbystrela. Čo by jej synček už vedel o chvále a vďake? Bolo jej jasné, že to bol Duch Svätý, ktorý hovoril k nej cez hlas jej malého, maloletého syna!

Keď Duch Svätý naplní naše srdcia, vtedy sa stávajú deti Božie, ktoré sú už aj staršie, zase ako deti, lebo predsa smieme dôverovať Bohu, že je náš verný živiteľ! Keď je to v našom srdci, nechodíme mrzutí po krajine a neodstrašujeme iných ľudí od viery v Ježiša Krista. Chceme byť kresťania s veselou tvárou aj vtedy, keď máme starosti a úzkosti? Nech nám to Boh dáva!

Ďalším bodom je, že duch starosti nás môže urobiť psychicky chorými. Naše strachy nás môžu v krajnom prípade priviesť do blázinca. Nepomôžu nám, ale zničia naše nervy. Paul Gerhardt zistil pred mnohými rokmi:

„DYCHTIVOU TÚŽBOU A TRÁPENÍM SA A SEBATRÝZNENÍM
BOHA NEPRINÚTIŠ, ABY ŤA VYPOČUL;
VŠETKO MUSÍŠ ZÍSKAŤ IBA MODLITBOU.“[8]

[8] Z druhej slohy piesne „Befiehl du deine Wege (Prikáž svojej ceste)“ od Paula Gerhardta (1607-1676). Pfingstjubel Č. 47

Štatistika nám hovorí, že čo sa strachu týka, ktorý trápi ľudí, asi štyridsať percent sa vzťahuje na strach pred udalosťami, ktoré sa nikdy neuskutočnia. Možno to poznáš z vlastnej skúsenosti: Máš starosti, keď tvoja manželka nepríde načas domov. V tvojej fantázii si predstavuješ, ako by mala nehodu, a vidíš ju už zaliatu krvou ležiacu pod autom.

Raz prišla ku mne žena, ktorá bola zúfalá a povedala: „Verím, že náš dom horí!“ Opýtal som sa jej: „Áno, odkiaľ to viete?“ Odpovedala: „Tuším to, tuším to!“ Potom som jej odporučil: „Tak predsa zavolajte požiarnikov.“ Ale ani to nechcela urobiť. Napriek tomu trápila samu seba predstavou, že jej dom by mohol horieť a pritom by jej malé deti zomreli. Vnímal som, ako bola tá žena psychicky a nervove ubíjaná, pretože sa odovzdala virtuálnym strachom.

Starosti o veci, ktoré sa skutočne nikdy nestanú, nám kradnú energiu, ktorú potrebujeme na ozajstné úlohy života. Jedna stará, životne skúsená žena raz povedala: „Trápila som sa v živote mnohými problémami. Väčšinou sa však nenaplnili“. Poznáte výraz: „Očakávaná radosť je najlepšia radosť!“? Protiklad znie vlastne: „Očakávaná bolesť je najhoršia bolesť.“ Myslím, že je to tak. Starosť a úzkosť sú ako piesok v stroji nášho života. Ale dôvera v Boha pôsobí ako olej. Vtedy v našom srdci beží všetko pekne a hladko.

Protiklad starostí je pokoj duše

Spomeň si na príbeh s Ježišom na lodi, ktorá sa dostala do prudkej búrky. Ježiš spal, zatiaľ čo vlny pokryli loď. Učeníci sa dostali do paniky a plní strachu kričali: *„Učiteľ, nedbáš, že hynieme?“* Ježiš im odvetil: *„Čo ste takí vystrašení? Ešte stále nemáte vieru?“ (Marek 4,38+40).*

Príbeh Petra sa mi páči ešte viac. Peter sedel vo väzení, keď jeho brat vo viere a spoluapoštol Jakub bol práve popravený. Predstav si, že by si sa sám ocitol v tejto situácii. Koľko tabletiek na spanie by si prehltol, aby si mohol zaspať a tieto skutočnosti potlačiť? Biblia ale podáva správu: *„V tú noc, keď sa ho Herodes chystal predviesť, spal Peter medzi dvoma vojakmi, zviazaný dvoma reťazami, a aj predo dvermi boli strážnici, ktorí strážili väzenie“ (Skutky 12,6).* Ako mohol Peter v takej situácii tak dobre spať? Mal dobrý liek, a to bez vedľajšieho účinku: svoju detskú stopercentnú dôveru v Boha. Zajtra dostaneš pravdepodobne svoj rozsudok smrti, a dnes spíš.

Počul som o žene, ktorá vždy bola preplnená starosťami, že by sa niekto mohol vlámať do ich domu. Každý večer sa pýtala manžela: „Máš všetko dobre uzavreté? Skontroloval si všetky okná? Aj dvere do pivnice?“ Jednu noc skutočne počuli zvuky v prízemí. Manžel si sám v sebe pomyslel : „No, teraz je to asi on“, a išiel dole. Naozaj tam niekto bol. Muž oslovil vlamača: „Dobre, že ste tu, moja manželka Vás už očakáva desať rokov!“ Myslím si, že tento príbeh plný humoru dokazuje, o koľko horšie môže byť to, čo prežívame vo svojej predstavivosti, ako to, čo sa skutočne stane. Týmto spôsobom je život mnohých ľudí držaný v zajatí duchom starosti.

Ako žalmista hovorí: *„V pokoji si ľahnem a zaspím, lebo len ty sám, Hospodin, dávaš bezpečný príbytok.“ (Žalm 4,9).* Dôveruj Pánu Bohu, lebo hovorí aj k tebe: *„Neboj sa, veď som s tebou!“ (Izaiáš 43,5).* Tvoj život je v Božej ruke. Tento liek som priniesol tebe. To sú nádherné, upokojujúce tabletky Ducha Svätého. Modlil som sa za to, aby sa ťa Duch Boží tak dotkol, aby ťa prenikol hlboký pokoj vo všetkých tvojich starostiach, namiesto toho, aby ťa trápil strach a panika. Prečo chceš už dnes vedieť, ako sa všetko skončí? Boh to predsa vie, a riadi aj všetky veci. Jeho myšlienky sú vyššie ako naše myšlienky, a jeho cesty sú vyššie ako naše cesty. Preto Mu plný dôvery môžeš odovzdať svoj život. Bude ho správne viesť!

A keď vôbec nepoznáš Ježiša a ešte si sa s Ním nestretol, chcel by som ti povedať: Ver v Pána Ježiša Krista! Prijmi Ho ako svojho Pána a Spasiteľa, vyznaj svoj hriech a obráť sa! A pokoj Boží, ktorý prevyšuje každý rozum, uchráni aj tvoje srdce a tvoju myseľ pre večný život. V mene Ježiša!

Uvoľni sa a ži!

„Naňho zložte všetky svoje starosti, lebo On sa o vás stará.“

(1. list Petrov 5,7)

„Naňho zložte všetky svoje starosti.“ To znamená: Nepotlačíme naše starosti, ani sa nepokúsime ich vyrozprávať niekomu inému, ani neskúsime aplikovať pozitívne myslenie, ako sa to dnes stalo zvykom. Namiesto toho zložme svoje starosti na Ježiša. Mnohí uvalia svoje bremená iným, a tým ich zbytočne zaťažia. Ale Peter hovorí: „Na Ježiša zložte všetky svoje starosti.“ Nášmu Pánovi Ježišovi smieme všetko priniesť tak, ako to už žalmista povedal: *„Zlož svoje starosti na Hospodina, on sa o teba postará. Nikdy nedopustí, aby sa spravodlivý sklátil“ (Žalm 55,23).*

Aké starosti smieme zložiť na Ježiša?

Najskôr by som chcel menovať jednu starosť, ktorú **Ježiš nenesie: Starosti**, ktoré vyvoláva **ľudská chamtivosť**, podľa hesla: „Čím viac máš, tým viac chceš; nikdy nemlčia tvoje želania.“ Niektorí ľudia majú teda celkom bláznivé ambície vo veci peňazí, bohatstva, vlastníctva, ohľadne svojej cti a kariéry a svojho imidžu, takže ich vznešené ciele – alebo lepšie povedané: hlúpe ciele – vrhnú ich do starostí a konfliktov.

Takéto starosti Ježiš nenesie. Ak máš starosti, pretože si chceš kupovať jeden dom za druhým alebo jedno pole za druhým, a potom nevieš ďalej, ako to všetko financovať, dám ti radu: Radšej všetko predaj a daj peniaze namiesto toho chudobným. Lebo ak to, čo si si zhrabával, je dôvodom tvojich starostí prines radšej toto všetko zase medzi ľudí. Ako bolo povedané: Takéto starosti Ježiš nenesie, nechce ich mať.

Ale sú aj mnohé starosti, ktoré Ježiš rád nesie. Sú to napríklad **starosti o náš každodenný chlieb** a o všetko, čo skutočne potrebuješ pre život – tieto starosti preberá Ježiš rád. Dal sľub starať sa práve o to. Dávid hovoril: *„Bol som mladý a zostarol som, no spravodlivého som nevidel opusteného ani jeho potomstvo žobrať o chlieb “ (Žalm 37,25).* Ježiš sa raz opýtal svojich učeníkov: *„Keď som vás poslal bez mešca..., či vám niečo chýbalo?“ Oni odpovedali: „Nič“ (Lukáš 22,35).*

Ďalšia starosť, ktorú môžeš zveriť Pánovi, je **starosť o tvoje deti.** Predsa ti ich dal. Teda môžeš Mu tiež prenechať ich vývoj. Možno máš vo svojom srdci úzkostlivú otázku: „Obrátia sa? Alebo nedostanú sa na nesprávnu cestu? Možno dokonca zahynú?“ Táto starosť je príliš veľká, aby si ju mohol niesť sám! Niektorí kresťania neodovzdajú starosť o ich potomstvo svojmu Pánovi. Miesto toho dohovárajú deťom a preťažujú ich kresťanskými knihami a kazetami, aby sa konečne obrátili. Ak sa správaš tak podobne, chcel by som ti povedať: Nemôžeš svoje deti palicou priviesť ku Kristovi. A tvoje starosti ti tu už tiež viac nepomôžu. Namiesto toho radšej odovzdaj svoje deti tomu, kto má kľúč od sŕdc neveriacich! Vie, ako sa môže dotknúť aj tvojich detí!

Uvaľ tiež **starosť o svoj duchovný život** na Krista. Je dobré, ak si spoznal, že sa nemôžeš objaviť pred Pánom Bohom so svojím hriechom a dlhom, pretože On je svätý a spravodlivý Boh. Starosť o spasenie našej duše je nadmieru dôležitá starosť – mala by byť najväčšia starosť nášho života. Teda pýtam sa aj teba: „Si zachránený pre večnosť?“

Všetky svoje hriechy smieš uvaliť na Ježiša. Na golgotskom kríži staval Boh najväčšie skladisko odpadu na svete. To nie je žiadne recyklačné stredisko, ako sa dnes volajú tieto miesta, ale miesto zničenia. Tam živý Boh v Ježišovi Kristovi zničil hriech nášho života, potopil ho do najhlbšieho mora, kde je nedosiahnuteľný navždy. Skladateľ piesní spieva: „Odpustené moje viny! Slobodný som, slobodný! Kristus dal mi život iný. Slobodný som slobodný! Haleluja, haleluja Ježiš za mňa mrel, haleluja haleluja slobodný som slobodný!“[9] Haleluja! Teda zlož aj ty svoj životný dlh, všetky svoje sebaobvinenia a aj obvinenia iných ľudí, svoje zaťažené svedomie celkom na Pána Ježiša. *„Naňho zložte všetky svoje starosti, lebo On sa o vás stará“ (1. list Petrov 5,7).*

Starosť o spasenie

Sú napriek tomu niektoré deti Božie, ktoré sa stále ešte v zúfalstve pýtajú: „Budem aj ja zachránený vo večnosti? Neodpadnem jedného dňa od Pána?“ Takým veriacim by som chcel povedať: Týmito starosťami sa nedostaneš do neba, ale smieš ich odovzdať svojmu Pánovi, pretože Pavol je *„presvedčený, že ten, čo vo vás začal dobré dielo, ho aj dokončí, až do dňa Krista Ježiša“ (List Filipanom 1,6).*

[9] Sloha 1 rovnomennej piesne (Meine Sünden sind vergeben, Autor neznámy). Pfingstjubel Č. 260

A pisateľ listu Hebrejom hovorí o Kristovi: Je *„pôvodca a završovateľ našej viery“ (List Hebrejom 12,2).* Nie je to nádherné? Mimo toho Pán Ježiš sľúbil deťom Božím: *„Nik mi ich nevytrhne z ruky“ (Ján 10,28).* Preto: *„Naňho zložte všetky svoje starosti, lebo On sa o vás stará.“ (1. list Petrov 5,7).*

Čo sa so mnou stane, keď raz omylom zblúdim? Táto myšlienka bola už aj v mojom srdci. O toto som sa veľmi bál, lebo predsa som chcel zostať verný voči Ježišovi. Ale na druhej strane nemôžem dať sám za seba ruku do ohňa. Konečne už aj predo mnou bolo tak veľa kresťanov, ktorí sa stali nevernými voči Pánovi. Ako by som si ja mohol namýšľať, že som lepší ako oni?

Pri tom ma veľmi potešil príbeh o Petrovi. Bol presvedčený, že sa môže spoliehať sám na seba a na svoju vernosť. Povedal svojmu Pánovi: „A ak Ťa aj všetci opustia, ja Ťa neopustím!“ Ježiš mu odpovedal: *„Šimon, Šimon, hľa, Satan si vás vyžiadal, aby vás preosial ako pšenicu. Ale* ***ja som za teba prosil, aby tvoja viera neochabla“*** *(Lukáš 22,31-32).* Nie je to nádherné?

Peter stroskotal, lebo zapieral svojho Pána. Ale prišiel preto o život? Nie, to sa nemohlo stať, Ježiš zaňho predsa prosil. Takto išiel len von a žalostne sa rozplakal. Vnímal som to ako niečo veľké, a myslel som si: „To je ale príliš pekné, aby to mohla byť pravda! Ježiš sa prihovára za mňa. Je mojím zástupcom pred Otcom!“ Dá sa to predstaviť, že Otec nevypočuje prosbu Ježiša? Samozrejme nie. Ale dôverujem môjmu Pánovi a verím kvôli Jeho prímluvnej modlitbe, že čo sa mojej večnej spásy týka, môžem si byť istý. Ježiš preberie tieto starosti, lebo aj keď *„sme neverní, on zostáva verný, veď nemôže zaprieť seba samého“ (2. list Timotejovi 2,13).* Taká pravda utešuje naše srdce a posilňuje našu dušu.

Ako zložíme svoje starosti na Ježiša?

Samozrejme **v modlitbe.** Tam môžeme nášmu Pánovi všetko povedať. Ak je Boh pre teba ešte stále ako cudzinec, chcel by som ti povedať: Skrze Ježiša môžeš prísť blízko k Bohu. Potom je Boh tvoj Otec a už nie viac neznámy Pán Boh. Modli sa preto, aby si znovu našiel svoj osobný vzťah s Bohom.

Ďalší spôsob, ako zložiť starosti na Ježiša, je jednoducho **uvoľniť sa**. Neodovzdávaj Kristovi len svoje starosti, ale uvoľni aj seba samého. Deti Božie vedia, že im je všetko na tomto svete len dočasne požičané.

A keď ti je tvoj život od Boha požičaný len na určitý čas – nemá On právo ho aj vo svojom čase zase vziať späť k sebe? Samozrejme áno!

Dal ti tvoj život. Je Pánom nad životom a aj nad smrťou. Ako môžeš potom tvrdiť, že by si mal nárok na aspoň päť alebo desať ďalších rokov? Nemáme žiaden nárok žiť 80, 70 alebo aspoň len 50 rokov. Náš život je nám darovaný len z Jeho slobodnej milosti – bez našej zásluhy, ale aj bez práv a bez nárokov.

Ani na manželského partnera nemáme nárok. Niektorí manželia sa správajú tak, ako keby manželka bola ich vlastníctvom. Biblia ale hovorí: *„Tí, čo majú ženy, nech sú, akoby nemali“ (1. list Korinťanom 7,29).* To isté platí aj o deťoch. Sú tiež len požičané a nie vlastníctvom rodičov. Práve tak je to s peniazmi a majetkom, so zdravím, našou inteligenciou a schopnosťou myslieť. A keď Boh potom to, čo nám zapožičal, vo svojej múdrosti a zvrchovanosti žiada späť – ako môžeme chcieť držať si to? V konečnom dôsledku, sme nevoľníci Boží. Predtým sme boli otroci hriechu, dnes sme služobníci živého Boha, lebo patríme Kristovi.

Preto moja otázka dnes znie: Si ochotný, dať svoj život, svoju budúcnosť, všetko, čo si a máš, aj svoju rodinu Bohu k dispozícii? Hovoríš: „Pane, urob Ty, čo sa Ti páči !“ Boh sa pýta vo svojom Slove: *„Nemám azda právo urobiť so svojím, čo chcem?“ (Matúš 20,15).* To je posolstvo s výzvou, ktoré iste privedie mnohých k zamysleniu. A práve to chce Boh aj spôsobiť, totiž že rozmýšľame nad Jeho Slovom a uznávame požiadavky Toho, ktorý nás stvoril a aj zachránil.

Naše starosti a obavy sú tak závislé na tom, že vždy chceme držať to, čo nám vlastne vôbec nepatrí. Moja manželka, moje deti, môj dom – to všetko nepatrí nám samým. Lebo kresťania už odovzdali Ježišovi všetko, aj ich život. Nepatria viac sebe samým, ale sú so všetkým, čo majú, vlastníctvom Božím.

Raz som čítal náborové heslo banky. Znelo takto: „Zverte nám Váš majetok a jednoducho žite!“ Bankoví úradníci chceli samozrejme ponúknuť svoje služby pri správe majetku, pretože to všetko pre bohatých ľudí je predsa komplikované a zdĺhavé, keď si chcú zaistiť svoj majetok. Ale „jednoducho žite!“ – to sa mi páčilo. Odovzdaj Bohu svoje záležitosti – tvoje bohatstvo, ak ho prípadne máš, ale daj Mu tiež svoju biedu, daj Mu svoju rodinu, svoje zdravie, svoju chorobu..., dovoľ Mu všetko spravovať. Potom môžeš jednoducho žiť, lebo si u Neho bezpečne zaopatrený.

Chcel by si pravú kvalitu života? Alebo chceš skaziť svoj život samými starosťami a obavami, ktoré ti pomaly, ale iste zničia tvoje nervy? Radšej ži predsa tak, ako by malo dieťa Božie žiť: Dôveruj Pánovi a zlož všetky svoje starosti na Neho, lebo On sa o teba stará. Ježiš hovorí: *„Ktokoľvek by hľadal zachrániť svoju dušu, stratí ju; a ktokoľvek by ju stratil, splodí ju k životu.“ (Lukáš 17,33 ROH).*

Od Jima Elliota, mladého muža, ktorý ako misionár išiel k Auca-Indiánom a tam stratil svoj život ako martýr, poznáme slová: „Ten nie je blázon, ktorý obetuje to, čo nemôže zachovať, ale pritom získa, čo nemôže stratiť."[10]

Opýtam sa teraz jednoducho celkom teoreticky: Ak si už zomrel, nepotrebuješ sa báť smrti, však? A keď si zasvätil celý svoj majetok Ježišovi, môžeš predsa hovoriť spolu s Jóbom: *„Hospodin dal a Hospodin vzal, nech je požehnané meno Hospodina.“ (Jób 1,21).* Lebo keď si Mu všetko vo svojom srdci odovzdal, čo ešte môžeš stratiť? Vôbec nič. Preto uvoľni sa a ži! Lebo to najhoršie, čo sa ti potom ešte môže stať je, že prídeš o život – čo je ale pre kresťanov to najlepšie, však?

Prečo sa potom musíme ešte starať? Pavol povedal: *„Túžim zomrieť a byť s Kristom“ (List Filipanom 1,23).* A tiež: *„Pre mňa žiť je Kristus a umrieť je zisk“ (List Filipanom 1,21).* A z listu Rimanom 14, verš 8 poznáme slová apoštola: *„Ak totiž žijeme, žijeme Pánovi, ak umierame, umierame Pánovi, a tak či žijeme, či umierame, patríme Pánovi“*.

Podobne znejú slová neznámeho muža Božieho, ktorý povedal: „Čo ti môže stroskotanie lode urobiť, keď Kristus je oceán?“ Lebo dieťa Božie môže vždy padnúť len do rúk živého Boha! Odovzdaj svoj život a svoju starosť dnes Pánovi Ježišovi Kristovi.

[10]Elisabeth Elliot. Im Schatten des Allmächtigen – Aufzeichnungen des Jim Elliot (V tieni Všemohúceho – zápisy Jima Elliota). R. Brockhaus-Verlag: Wuppertal, 1958. S. 14

Poznať Boha je život

„Šimon Peter, služobník a apoštol Ježiša Krista, tým, ktorí vďaka spravodlivosti nášho Boha a Spasiteľa Ježiša Krista prijali takú vzácnu vieru ako my. Milosť a pokoj nech sa rozhojňuje medzi vami v poznávaní Boha a Ježiša, nášho Pána. Jeho božská moc nám darovala všetko potrebné pre život a nábožnosť, keď sme poznali toho, ktorý nás povolal vlastnou slávou a konajúcou mocou.“

(2. list Petrov 1,1-3)

Aj svoj druhý list začína Peter slovom potešenia. Píše: „Prijali ste takú vzácnu vieru ako my. To je veľká útecha vo vašom prenasledovaní.“ (podľa 2. Petrov 1,1).

Viera je vzácna

Prečo je viera vzácna? V prvom rade preto, že je zriedkavá. A to, čo je zriedkavé je väčšinou vzácne. To, z čoho môžeme veľa dostať, a čo iní za nami hádžu, nie je veľmi drahé alebo hodnotné. Takto to je aj s biblickou vierou. Nehádžu ju za tebou ako hromadný tovar, ktorého by si mohol mať ako piesku na brehu mora. Ak o nej takto zmýšľaš, zdá sa ti lacná, a preto ju vôbec nechceš mať. Ale nemýľ sa. Pravá viera je skvost a tým aj veľká vzácnosť. Pavol píše Tesaloničanom: *„Veď všetci nemajú vieru (ROH: lebo viera nie je vecou všetkých)“ (2. Tesaloničanom 3,2)*. Trochu viac formálny preklad môže znieť: *„Viera nie je podiel všetkých“ (nerevidovaný nemecký Elberfelder preklad)*. Musíme ju totiž prijať: *„Tým, ktorí… prijali takú vzácnu vieru ako my.“* Vlastne sa pýta: „Vymohli ste si vieru alebo vypracovali ste ju, zaslúžili ste si ju? Máte ju, pretože ste tak múdri a rozumní? Veríte práve pre to?“ Nie, Peter predsa hovorí: *„Prijali ste ju. (ROH: Dostali)“* Apoštol Peter tu použil v gréckom základnom texte slovo „langchano“. To znamená doslovne „lósom dostanú“[11] – a tu som sa zastavil. Preto by sme mohli podľa konkordancie preložiť: *„Vám **je pridelená** tá istá vzácna viera.“* Viera je teda pridelená od Boha. Viera nám nie je k dispozícii ako nejaká hmota na voľné použitie, s ktorou môžeme sami rozhodnúť, či ju chceme mať alebo nie. To by sme radi chceli ako takzvaní seba určujúci ľudia.

[11] Slovo „lós“ je uvedené v Novej Zmluve len v Lukáš 1,9; Ján 19,24; Skutky 1,7 a 2. list Petrov 1,1.

Ale apoštol utešuje svojich rozptýlených čitateľov, ktorí sú v úzkosti, hovoriac: „Rozmýšľajte nad tým, akú vieru ste prijali. Je to vzácna viera. A táto vzácna viera vám bola pridelená z neba. To je vaše dedičstvo, vaše bohatstvo a to je váš poklad. Nie ste chudobní.“

Už v Žalme 16, verši 6 hovorí žalmista: *„Na utešených miestach pripadla mi výmena, a veľmi sa mi páči môj podiel. (ROH: Merné laná mi padli na krásnych miestach, áno, skvelé dedičstvo je u mňa.) (Luther 1912: Los mi pripadol …).* Tu ich máme zase, obidve súbežné biblické pravdy. A preto to budem vysvetľovať stále znova, pretože je to pre zdravie našej viery skutočne podstatné. Tá jedna pravda o viere je táto: Každý človek je zaviazaný veriť svojmu Stvoriteľovi a Vykupiteľovi a dôverovať Mu. A preto hovorí Biblia: Nedôvera je ťažký hriech a porušenie prikázania Božieho (porovnaj Ján 16,9). Človek je teda plne zodpovedný, čo sa týka viery alebo nedôvery. Druhá pravda vo vzťahu k viere znie: Skrze svoj pád do hriechu je človek duchovne tak schudobnený, že nie je schopný mať ani len želanie veriť. Ako telesný človek nič nevníma z duchovných vecí. (1. Korinťanom 2,14). Je im mŕtvy. (Porovnaj Efezanom 2,1). Preto treba, aby Boh zasiahol zhora, a aby svojou zvrchovanou milosťou dal človeku duchovný život, pridelil mu vieru, ako to tu Peter tak jasne a zreteľne vyjadril.

Táto pravda o zvrchovanej milosti je to, čo človeku konečne urobí vieru tak vzácnu. Táto viera neprichádza od nás, pretože by sme plnili nejakú podmienku, ale pretože Boh vo Svojej absolútnej slobode hovoril: *„Zmilujem sa, nad kým sa zmilúvam, a zľutujem sa, nad kým sa zľutúvam.“ (List Rimanom 9,15).* A to, že niekto uverí, nezávisí od neho, ale je to Božie pridelenie podľa záľuby Jeho vôle. Tomu, ktorý si toto osvojí, stane sa viera, ktorú smie mať, nadmieru vzácnou. Neverí, pretože to chce, ale verí, pretože to smie – a potom to aj chce. Haleluja. Smiem veriť! Čím som si to zaslúžil? Milióny ľudí prechádzajú ako slepí cez tento svet. Veria všeličomu, v čarodejníctvo a v okultizmus, v horoskopy a v peniaze. Svet je plný kozmopolitnej viery. Ale ty a ja smieme tú jedinečnú vieru mať, tú nádhernú vieru, ktorá pochádza z Boha. Smieme ju mať Jeho priazňou a milosťou.

Nikdy nezabudnem, ako sa mi to stalo jasné. V prvých rokoch môjho života ako veriaci som mal vždy takýto názor: „Som kresťan, pretože som uveril zo seba samého, a rozhodol som sa takým dobrým spôsobom pre Boha.“ Avšak moja teológia sa vždy zmenila, keď som sa modlil.

Už vtedy som sa modlil: „Pane, ďakujem Ti, že som sa smel rozhodnúť pre Teba. Ďakujem Ti, že smiem veriť. Ďakujem Ti, že si mi aj dal vôľu Ťa nasledovať.“ Ľutujem, že mi ten rozdiel prišiel na um až po mnohých rokoch. Zrazu som si totiž všimol, že pri modlitbe som mal tú správnu teológiu, ale pri intelektuálnom rozhovore tú nesprávnu. Pritom som padol na tvár a plakal som takmer nekonečne. Takto ma pokorilo posolstvo, že moja viera neprišla zo mňa, ale je dar Božej dobroty a Jeho milosrdenstva. Táto pravda sa pre mňa stala tak vzácnou a nádhernou, že by som dal za ňu všetko. A vieme, že Peter na konci aj svoj život dal, pretože považoval túto vieru za vzácnejšiu ako svoj život na zemi. Teda táto viera je deťom Božím ich bohatstvom, perlou, požehnaním, nádejou, dôverou a koniec koncov aj ich psychickým zdravím.

Spoločná viera

Teraz hovorí Peter, že táto viera je tiež „spoločná“ viera. Nehovorí len: *„Tým, ktorí ... prijali vzácnu vieru“*, ale hovorí: *„Tým, ktorí ... prijali **takú** vzácnu vieru ako my“*. Aj v tom leží posolstvo. Existuje len jediná viera. Existuje len jediná kresťanská viera, nie dve alebo tri alebo ešte viac rôznych variácií tejto viery. *„Jeden je Pán, **jedna viera**, jeden krst“ (List Efezanom 4,5).* O to sa usiluje apoštol, keď píše tento list svojim súrodencom vo viere, ktorí sa nachádzajú v núdzi. Biblické kresťanstvo má normatívny, t. zn. určujúci, zaväzujúci obsah viery, ktorý Boh cez apoštolov zveril cirkvi. Inak by nemohol apoštol Júda písať: *„... aby ste bojovali za vieru“ (Júdov list v. 3).* Ako môžem za vieru bojovať, ktorú neviem presne definovať, o ktorej neviem presne čo vlastne je? Možno je to ono, možno ešte aj niečo iné. Nie, Peter hovorí: „Jedna viera.“ To je tá istá viera, ktorá už bola v srdciach Božích detí cez všetky storočia a všetky pokolenia, totiž tá, ktorá im bola od Boha pridelená – a žiadna iná. To je taká viera, že Júda napomína cirkev, *„aby ste bojovali za vieru, raz navždy odovzdanú svätým“ (Júdov list v. 3).* Táto viera je ustanovená v Božom svätom Písme. Ňou smieme mať účasť na jedinej viere, aká napríklad už bola v matke a starej matke Timoteja. Máme spoločnú vieru s apoštolmi a prorokmi, v ktorej je Kristus uholným kameňom (porovnaj list Efezanom 2.20).

Táto spoločná viera ani nerobí rozdiely. Nevadí, kto si, či bohatý alebo chudobný, či vzdelaný alebo nevzdelaný – nejestvuje ohľad na osobu. Táto istá viera zahladí všetky rozdiely. *„Vierou ste všetci Božími synmi v Kristovi Ježišovi. Nie je ani Žid, ani Grék, nie je ani otrok, ani slobodný, nie je muž a žena, lebo všetci ste jedno v Kristu Ježišovi.“ (List Galaťanom 3,26+28).* Náš svet trpí rozdelením ľudstva, kultúr a rás. Biblia dáva nádhernú odpoveď. V zbore tých, čo sa rozhodli pre Krista, nie je žiadny rasizmus. Toto má počuť svet. Chceme sa modliť za našich politikov, ktorí pracujú so skutočne úprimným srdcom, aby sme ako ľudia nerobili žiadne rozdiely medzi rasami, farbami a kultúrami. Nie, také rozdiely nechceme ani my a ani oni ich nechcú. Ale cestu k riešeniu nepoznajú. Cesta k mieru medzi ľuďmi a národmi sa volá Ježiš Kristus. Raz príde ako knieža pokoja. Zostaví kráľovstvo, ktorého pokoj nikdy nekončí. Po tomto kráľovstve túži tiež ľudstvo, kde meče prekovali na pluhy, kde viac nie je vojna, a kde rasizmus navždy zmizol. Cestu k tomuto cieľu nám opísal Pán vo Svojom Slove: To je tá jediná, spoločná, istá, vzácna viera, ktorá zmieri ľudí. Tak sme ako Božie deti pod znakom kríža jedno v Kristu napriek najrozličnejšiemu pôvodu.

Poznávanie Boha prinesie najvyššie naplnenie života

V prvom verši druhého Petrovho listu ide v podstate o vieru, vo veršoch 2 a 3 ide o poznávanie. Poznávať Boha je najvyššia vec, čo môže človek zažiť. Peter píše: *„Milosť a pokoj nech sa rozhojňuje medzi vami v poznávaní Boha a Ježiša, nášho Pána“*. Na čo je človek vlastne stvorený? Biblia vysvetľuje: Aby sme poznávali Boha. Máme pritom nájsť naše najväčšie šťastie, keď poznávame toho, ktorý nás stvoril, a ktorý nám dal život. Mnohí tvrdia, že skutočný študijný predmet je človek, ktorý by bol hlavným bodom. Preto sa nezaujíma človek viac o poznávanie Boha. Chcel by sa zaoberať len poznávaním človeka. Ale podľa Božieho Slova je vlastný študijný predmet Pán sám, vypátranie Jeho povahy, Jeho podstaty, Jeho svätého charakteru, Jeho skutkov, Jeho spasenia, Jeho zasľúbení a Jeho plánov do budúcnosti. To by malo byť našou najväčšou vedou. Vypátrať Jeho spasenie by malo byť našou najvznešenejšou snahou. Prečo? Augustín povedal: „Ty si nás stvoril na svoj obraz, a naše srdce je nepokojné, až kým nenájde odpočinok v Tebe.“[12]

[12] Aurelius Augustinus. Confessiones I 1

Chcel by som to vyobraziť príkladom: Jedna mladá žena nikdy nepoznala svojho otca, ani v detstve nie. Ale ľudia jej rozprávali, že predsa má otca, a že voľakde žije. Ale nikto nevedel, kde. Jedného dňa nechala všetko tak a dala sa hľadať svojho otca. Prečo? V jej srdci žije túžba: „Chcela by som vedieť, kto je môj otec.“ Koľko sĺz radosti a premáhania je, keď sa potom obidvaja stretnú, koľko bozkov, koľko objatia. Aj v Biblii nájdeme taký príbeh (Lukáš 15,11-32). Stratený syn, ktorý tiež má otca a povie: „Musím ho nájsť, musím ísť domov.“ Aj keď poznanie o tvojom Stvoriteľovi je zasypané alebo skryté, áno, aj keď sa dokonca pýtaš, či On vôbec existuje, vždy je prítomná v tvojom srdci túžba poznávať Boha, od ktorého pochádzaš.

Preto: Pozorne hľadaj svojho Záchrancu. Je niečo nádherné poznávať Boha, poznať Ježiša Krista, ktorý ťa vykúpil na golgotskom kríži, a ktorý ti deň čo deň dáva Svoje požehnania. Och, akého nádherného Vykupiteľa máme! A môžeš povedať ako Pavol: *„Aby som poznal jeho a moc jeho zmŕtvychvstania i účasť na jeho utrpeniach.“ (List Filipanom 3,10).* Predtým vyznáva vo Filipanoch 3, verši 8: *„A vôbec, všetko pokladám za stratu pre vznešenosť poznania Krista Ježiša, môjho Pána. Pre neho som všetko ostatné stratil a pokladám to za odpad, aby som získal Krista.“* Našiel teda blaženosť a pokoj pre svoju dušu v nájdení Krista a Jeho duchovného bohatstva. Svoj skorší život pominuteľného obsahu pokladal za odpad. Poznávaním Boha a Krista našiel najhlbší zmysel svojho života.

Keď už aj ty raz rozpoznáš, že hlavnou úlohou tvojho bytia tu na zemi je poznávanie Boha, dáva sa do poriadku väčšina tvojich problémov, samé od seba. Napríklad chorľavý cit nezmyselnosti, ktorý u mnohých ľudí vyvoláva depresie, pretože otázka zmyslu nie je riešená – ten cit zmizne, keď tvoj život má ten veľký cieľ poznávania Boha. Keď začínaš dávať vo svojom živote na prvé miesto nie samé pominuteľné veci, ale živého Boha, potom sa stane tvoj život hodným žiť. Ihneď sa posunie tvoja súradnicová sústava. To, čo sa ti dnes zdá tak dôležité – napríklad auto, investičný fond, zdravie, priatelia, odstúpi na bok. Namiesto toho máme celkom nový záujem o samého živého, trojjediného Boha, o Jeho večné rozhodnutia, o Jeho všemoc, vševedúcnosť, lásku, o Jeho dobrotu a spravodlivosť, o trápenie, zomieranie a zmŕtvychvstanie nášho Pána Ježiša Krista. Vypátrať Ho a vyskúmať, poznávať Ho, toto tvorí zmysel života. To nám dáva životnú kvalitu. Preto: Dovoľ, aby ústredným bodom tvojho jestvovania bol Ježiš sám.

Keď Jákob pri rieke Jabok zápasil s Bohom, povedal túto známu vetu: *„Videl som Boha z tváre do tváre a zostal som nažive (A moja duša sa vyliečila,* Luther 1912*)“ (1. Mojžišova 32,31).* Si aj psychicky zlomený, plný strachov, plný žiaľu, plný starostí, čo bude zajtra, a čo pozajtra? Tlačí ťa hriech a ničí ťa? Môžem ti len povedať jednu vec: Stretni sa so svojim Bohom! Poznávaj svojho Boha. Pozeraj sa Mu do tváre – touto istou, vzácnou vierou skrze Ježiša Krista – a tvoja duša bude uzdravená.

Poznávanie Boha dáva silu k životu

Je to Božia sila, ktorú potrebujeme pre každodenný život, a aj pre duchovný život. Ako nám bude sprostredkovaná? Poznávaním toho, ktorý nás povolával, hovorí apoštol. Ježiš sa modlí vo veľkňazskej prímluvnej modlitbe: *„A večný život je v tom, aby poznali teba, jediného, pravého Boha i toho, ktorého si poslal, Ježiša Krista“ (Ján 17,3)* To je večný život. Poznať Boha je silou aj pre zvládnutie každodenného života. Ale poznávanie neznamená nahromadenie vedomostí. Sú ľudia, ktorí sa dobre vyznajú vo všetkých učeniach Biblie. Majú presnú predstavu o tom, ako má vyzerať krst, a ako sa budú diať posledné veci, až kým Ježiš zase nepríde. Ale apoštol nehovorí o takomto poznaní. Preto znie moja otázka: Čo je podstata biblického poznania? Poznávanie Boha sa nerovná vedomostiam o Bohu a teológii, intelektuálnemu nakopeniu informácií, ale opisuje vzťah.

Raz utiekol jeden kôň a nikto ho nemohol utíšiť, ani chytiť. Konečne pristúpil niekto, kto povedal: „Dovoľte mi to urobiť, poznám toho koňa!“ A skutočne tátoš sa okamžite utíšil. Odkiaľ poznal muž toho koňa? Z kníh? Nie, vzťahom. Aj u nás ľudí je to celkom podobné. Poznám veľmi veľa ľudí – mnohých len povrchne, niektorých celkom dobre. Aj tu tvorí vzťah rozdiel. Alebo: Môžeme si napríklad prečítať množstvo poznatkov o vrcholovom športovcovi – ale pravé poznanie sa tým neuskutoční. To sa nezmení ani tým, keď ako aj mnohí iní ľudia dostaneme od neho autogram. Ak ho chcem skutočne poznať, musím si s ním vybudovať pravý vzťah. Ale ako je to možné? Napokon len tak, keď podnet vyjde od neho.

Tak je to aj u Boha. Abrahám neveril svojim ušiam, keď bol zrazu nazvaný *„Božím priateľom“ (Jakubov list 2,23)*. Boh, všemocný Stvoriteľ, sa ponížil a volá človeka svojím „priateľom“. Týmto je jasné, že aj v spasení vychádza podnet od Boha. Preto môže Pavol písať: *„Ak však niekto miluje Boha, toho Boh pozná.“ (1. list Korinťanom 8,3). „Teraz, keď ste poznali Boha, alebo skôr, keď Boh poznal vás...“ (List Galaťanom 4,9).* Tak vyznávame s Petrom: *„Jeho božská moc nám darovala všetko potrebné pre život a nábožnosť,* – čím? – *keď sme poznali toho, ktorý nás povolal“ (2. list Petrov 1,3).* Preto: Poznaj svojho Boha a rasti v poznávaní, a staneš sa milosťou obdarovaným človekom, človekom s plným životom. Poznáš živého Boha s Jeho blahosklonnou milosťou. Preto je najlepšie v živote poznávanie Boha a Jeho Syna Ježiša Krista. *„Múdry nech sa nechváli svojou múdrosťou, silák nech sa nehonosí svojou silou a boháč svojím bohatstvom. Kto sa však chváli, nech že je rozumný a pozná mňa“ (Jeremiáš 9,22-23).*

Nezabudni, že si kresťan

„Kto to však nemá, je slepý, krátkozraký a zabúda na to, že bol očistený od svojich niekdajších hriechov. Preto sa tým väčšmi usilujte, bratia, upevniť svoje povolanie a vyvolenie.“

(2. list Petrov 1,9-10; pozri aj verše 3-11)

Pozrime sa bližšie na dva verše z druhého listu Petrovho. Často ich tlmočenie prináša veľa nejasností, do ktorých by som chcel priniesť trochu svetla.

Čo nesmie chýbať u kresťana?

Čo by nemalo kresťanovi chýbať? V týchto veršoch je citované: Máme stáť vo viere, lebo z tejto viery pochádzajú mravné vlastnosti, ktoré nás vedú k poznávaniu Boha a Krista. Poznávanie Boha a Krista prináša do života kresťana sebaovládanie, vytrvalosť, zbožnosť, bratskú oddanosť, a tiež lásku ku všetkým ľuďom (2. list Petrov 1,5-7). Tieto veci nesmú chýbať, lebo nie sú to charakteristické vlastnosti neveriaceho alebo bezbožného, ale sú to znaky pravého kresťana. Znovuzrodený človek má, ako sme už čítali v niektorých veršoch, podiel na prirodzenosti Krista. Tým, že sme znovuzrodení, máme aj účasť na Božej podstate a charaktere Krista. Nám boli dané Božie vzácne zasľúbenia, aby sme skrze nich mali účasť na Božej prirodzenosti.

Čo sa deje, keď tieto veci chýbajú?

Ak ale tieto veci kresťanovi chýbajú, je *„slepý“* a *„krátkozraký“*– iné preklady dokonca ešte hovoria, že hmatá *„v tme“* – a *„zabúda na to, že bol očistený od svojich niekdajších hriechov“*. To znamená: Zabudol na svoje znovuzrodenie, zabudol na svoje obrátenie. Vlastne zabudol na to, že je kresťan. Zabudol na to, že raz už prišiel k Ježišovi, a že bol očistený od svojej minulosti a od náklonnosti k hriechu. Zabudol, že bol očistený od svojich niekdajších hriechov. Na to, že bol premenený taktiež zabudol. Ten, kto nemá tieto cnosti viery, na všetko zabudol. Inak by mohol rozvinúť tie Božie cnosti ako napríklad sebaovládanie, neochvejnosť, lásku, ako aj radostnú vieru. Ale zabudol, že je Božím dieťaťom, kresťanom.

Preto sa pýtam: Ako je to s tebou? Ako žiješ? Svedčí tvoj život o tom, že si uvedomuješ, ako si raz dostal očistenie od svojho doterajšieho spôsobu života? Je ti jasné, koho Ducha dieťa si? Alebo si zabudol na očistenie svojich niekdajších hriechov? A ak si skutočne na to zabudol, nie je žiaden rozdiel medzi tvojím spôsobom života a životom neveriaceho človeka – a to je tragické.

Vyznanie hriechov

Mnohí si vyložia tento odsek Písma tak, akoby Peter chcel povedať, že títo kresťania nie celkom spracovali všetky svoje niekdajšie hriechy. Na to musím povedať: Je to správne, že si vyznával svojmu Pánovi Ježišovi Kristovi svoje hriechy a možno aj duchovnému pastierovi, možno aj svojej matke a svojmu otcovi, alebo tiež svojmu dieťaťu alebo svojej manželke alebo svojmu manželovi. Vyznanie hriechov má veľké zasľúbenie. Je to silným požehnaním pre tých, ktorí tak konajú.

Tomu patrí tiež aspekt nápravy. Poznáme príbeh o colníkovi Zacheusovi (Zachejovi), keď Ježiš priniesol svojho Ducha lásky a odpustenia a povedal: *„Dnes prišla spása do tohto domu“ (Lukáš 19,9).* Vtedy sa musel Zacheus (Zachej) zastaviť a povedať: *„Pane, polovicu svojho majetku dávam chudobným a ak som niekoho v niečom oklamal, vrátim to štvornásobne“ (Lukáš 19,8).* Priatelia, je najvyšší čas dať do poriadku nepodarené a pokazené veci v živote. Ak si podvádzal svoju manželku – skonči s tým! Hovor o tom. Ak si oklamal niekoho, zavolaj ho. Povedz mu, že obchod neplatí, že zmluva poistenia bude zrušená. Je to Bohu príjemné, keď zodpovedne vyznávaš svoje predošlé hriechy, žiadaš o odpustenie a – pokiaľ je to možné – ich nahradíš.

Ale žiaľ sú aj kresťanskí učitelia, ktorí tvrdia, že nie je dovolené zabudnúť na nijaký, ani na najmenší hriech. Naše vyznanie hriechov by muselo byť absolútne bez medzier a vodotesné, inak by sme sa nestali večne blažení, inak by Božia priazeň nemohla spočinúť nad nami. Vyzerá to ako naše úsilie, naše skutky. Chcem len povedať: Nebudeme spasení perfektným vyznávaním hriechov, ale milosťou Ježiša Krista a Jeho preliatou krvou. To je dosť veľký rozdiel. Vnímame, ako ľahko môžeme zase odbočiť od toho nádherného a slávneho učenia milosti evanjelia. Zrazu niektorí ľudia veria, že sa skutkom dokonalého vyznania a spracovania hriechov dostanú do stavu, v ktorom môžu pred Bohom obstáť. To je omyl.

Samozrejme, Božie deti sú ešte stále postihnuté slabosťami a útokmi zo strany zlého. Ale to neznamená, že celý svoj život máš zbytočne pátrať, aby si úplne všetky hriechy vynášal do svetla alebo si ich dal odhaliť skrze prorokov, o ktorých vôbec nič nevieš. Niektorí si dokonca myslia, že človek by mohol hrešiť aj v predpôrodnom období, a aj to by mal hriešnik spracovať. Ale to je bič. Ľudia sa zničia a kresťania sa v krajnom prípade ocitnú na psychiatrii. Nie, takýmto spôsobom nerozumiem evanjeliu. Radšej verím, že Božie odpustenie a prijatie spočíva v milosti nášho Spasiteľa. Bolo by teda chybou, takto tento text tlmočiť. Lebo kto vládze pochopiť množstvo svojich hriechov? Je ich tak veľa ako piesku pri mori, takže ich nikto nevie spočítať. Také niečo súvisí so sebatrýznením, a nemá nič spoločné s evanjeliom. To hlása: *„Krv Ježiša, jeho Syna, nás očisťuje od každého hriechu“ (1. list Jánov 1,7)* – nie od všetkých vyrátaných hriechov, nie od všetkých napísaných hriechov. Biblia hovorí: *„Kto si uvedomuje svoje poblúdenia? Zbav ma aj skrytých vín.“ (Žalm 19,13).*

Veľa ráz ani nevnímame, kedy a ako často hrešíme. Lebo hriech nezačína len pri skutkoch, ale v našich myšlienkach. Tu ide tiež o našu hrdosť, našu žiarlivosť, našu závisť, našu náruživosť. Ale – nech je meno Pánove oslávené! – smieme Ježišovi celkom jednoducho vyznávať naše hriechy – známe aj neznáme. Pomenuj ich konkrétne, keď ťa Duch Svätý napomína, ale hovor tiež: „Pane, vieš, je tak veľa vecí o ktorých nič neviem, ktoré som si ani raz nevšimol. Prinášam ich všetky Tebe. Odpusť mi tiež môj skrytý dlh.“ A potom nezačni hrať detektíva vo svojom živote, ale ďakuj Pánovi, že ti odpustil. Tak smieš prísť k odpočinku. *„Ale ak vyznávame svoje hriechy, on je verný a spravodlivý: Odpustí nám hriechy a očistí nás od všetkej neprávosti “ (1. list Jánov 1,9).*

Kresťania sú milosťou Božou od základu premiestnení do pozície spravodlivého pred Bohom, nezávisle od ich rôznych pádov do hriechu. Napríklad: Máš malé dieťa, miluješ ho. Je poslušné, ale je nespôsobné, občas aj veľmi nespôsobné. Zmení sa tým niečo na tom, že je tvoje dieťa? Nie! Takto sme premiestnení krvou Ježiša Krista do pozície milosti. Ako svoje deti Boh nás prehlásil spravodlivými. Áno, ak aj hrešíme, sme spravodliví. Nehovoril som: Keď hrešíme, robíme to správne. Nie, keď hrešíme, robíme to nesprávne. Ale keď kresťania hrešia, sú a zostanú spravodlivými, stále sú Božie deti. Lebo celý náš život je zahalený v krvi Ježiša Krista. Otázka našich minulých a budúcich hriechov je absolútne vyjasnená skrze milosť spravodlivosti.

Viem, že aj v budúcnosti budem hrešiť – ale nech mi Boh v tom pomôže, aby sa to stávalo stále menej a menej. Teda môj stav je stále hriešny, a predsa to nezmení nič na mojej pozícii z milosti v Kristu.

Preto môžeme s Pavlom prinášať Pánovi chválu a vďaku: *„Kto bude žalovať na Božích vyvolených? Je to Boh, ktorý ospravedlňuje“ (List Rimanom 8,33).* To je milosť! Vyznávaj svoje hriechy! Ale nezačínaj vo vlastnej sile všetko pátrať a všetko spracovávať. To nedokážeš. Len Jeden sa vysporiada s množstvom tvojich vín, a to je Ježiš Kristus, ktorý ich všetky zobral na Golgotský kríž. Tam môžeme prísť k pokoju.

Peter teda hovorí o tom, že sme zabudli na to, že sme boli zásadne očistení. Keď sme prišli k Ježišovi, boli sme očistení. V liste Títovi 2, verš 14 čítame: Pán *„si očistil svoj vyvolený ľud, ktorý sa horlivo usiluje o dobré skutky“*. Tieto a podobné slová neoznačujú vlastne nič iné ako naše znovuzrodenie, naše obrátenie sa, našu premenu od nášho starého života na nový život s Bohom. Ale ak zabúdaš na to, nemôžeš vlastniť ten svätý život, o ktorom Peter píše: Bratskú oddanosť, sebaovládanie, vytrvalosť, vernosť, poslušnosť atď. Preto sa pýtam: Si očistený od svojich niekdajších hriechov? Nie? Potom sa obráť dnes a pros Ježiša o odpustenie a o nový život. Ale ak si očistený, pamätaj na to. Mysli na to, kto si! Potom ži celkom novým spôsobom života v poslušnosti voči Bohu.

Buď si istý svojim spasením

V nasledujúcom verši vedie Peter túto myšlienku ďalej: *„Preto sa tým väčšmi usilujte, bratia, upevniť svoje povolanie a vyvolenie“ (2. list Petrov 1,10).* Vo svetle predchádzajúcich veršov otvorí sa nám význam textu celkom jasne: „Nezabudnite na očistenie vášho života, ktoré ste pri vašom oslobodení od hriechov zažili krvou Ježiša. Teda nezabudnite na vaše povolanie, ani nie na vaše vyvolenie, ale radšej ich upevnite.“ Pretože mnohí kresťania majú rozptýlenú predstavu o vyvolení, vysvetľujú tento odsek tak, akoby ich vyvolenie z Božej strany bola len jedna opcia, len možnosť, druh podmieneného vyvolenia, ktoré sa len vtedy stane skutočnosťou, keď by sme ho vymenili za vhodné správanie sa. To by znamenalo: O tom, či sa staneme vyvolenými, rozhodneme koniec koncov sami a síce tým, ak si „vyzdvihneme“ vyvolenie. Preto sa máme horlivo usilovať – takto pokračuje toto učenie – aby sme si zabezpečovali nám v nádeji postavené vyvolenie, lebo inak by sme ho nedosiahli.

To ale nie je správny výklad textu, aj keď sa žiaľ často stretneme s ním. Taký výklad je proti celému evanjeliu. Biblia neučí: „Vy ste si vyvolili mňa“, ale: *„Ja som si vyvolil vás“ (Ján 15,16)*. Kto je ten, ktorý si nás vyvolil? Ježiš. Vyvolí, koho chce On. *„Zmilujem sa, nad kým sa zmilúvam a zľutujem sa, nad kým sa zľutúvam“ (List Rimanom 9,15)*. To znamená, Pán si nevyvolí za zásluhy, ale zo slobodnej milosti (porovnaj Rimanom 9,11-12). A koho povolá a vyvolí, toho drží a zachováva na veky vekov. *„Veď neodvolateľné sú Božie dary milosti a povolanie“ (List Rimanom 11,29).* Čo raz povedal, urobil, určil a chcel, to zostane. Lebo nie je napísané: „Ten, kto začínal vo vás dobré dielo, ten vám ho odovzdal, aby ste ho aj dokončili.“ Nie! Povedal: *„Ten, čo vo vás začal dobré dielo, ho aj dokončí “ (List Filipanom 1,6)*. Nie v tom zmysle musíme naše povolanie a vyvolenie upevniť, že by sme ho ináč nedosiahli, ale dokonca aj stratili. Nie, je večne Bohom samým upevnené a uistené. Moje a tvoje vyvolenie nespočíva teda na tebe alebo na mne – aké by vtedy bolo neisté! Aký nepokojný by som musel byť, lebo ho neviem zaručiť. Ale sláva Bohu! Spočíva na večnom rozhodnutí Božom. *„Veď ešte pred stvorením sveta si nás vyvolil …. Podľa svojej milostivej vôle nás predurčil, aby sme boli skrze Ježiša Krista jeho synmi na chválu a slávu jeho milosti, ktorou nás obdaroval vo svojom milovanom Synovi“ (List Efezanom 1,4-6). „...aby sa nik pred Bohom nevystatoval (ROH: aby sa nechválilo niktoré telo)“ (1. list Korinťanom 1,29).*

Ale čo má Peter na mysli, keď hovorí o tom, že máme upevniť naše povolanie a vyvolenie? Ako ho máme upevniť, keď ho už Boh sám upevnil?

Potvrdiť naše povolanie a vyvolenie

Grécke slovo, ktoré tu Peter použil, znie „bebaioo“. Môže mať rôzne významy: „upevniť“, „spevniť“, „potvrdiť“, „uznať“, „overiť“, „naplniť“, „vykonať“, ale tiež „uistiť sa o niečom“, „vnímať posilnenie v niečom“. A keď sa pozerám na tieto možnosti prekladu, a pozerám aj na celkové učenie milosti evanjelia, a pritom ani nezabúdam na spojitosť textu, zdá sa mi ťažké výraz „upevniť vyvolenie“ pochopiť tak, že by som si ho mal sám zaistiť, sám si ho vybojovať. Petrovi ide o to, aby potvrdil a overil povolanie a vyvolenie, ktoré Boh sám od vekov predurčil. Svätosť života, o ktorej v predošlých veršoch hovoril, má byť potvrdená v reálnom živote.

Rád by som to vyobrazil takto: Hruškami, ktoré strom rodí, potvrdí, že je hruškou. Ale by bolo smiešne, ak by som povedal: Hruškami musí strom najprv dokázať, že sa stane hruškou. Nie, nariadením Stvoriteľa je hruškou – a preto rodí hrušky. Ovocím, ktoré nesie, naplní to, na čo bol zasadený. Peter nás potom vyzýva rozvíjať naše povolanie a vyvolenie tak, aby povaha Krista bola v nás poznateľná. A dôsledne hovorí: „Ste povolaní a vyvolení, ste kresťania. Nezabudnite, že ste očistení, že máte účasť na Božej prirodzenosti. Dávajte sa spoznať, že ste kresťania a žite tak, ako to zodpovedá vášmu povolaniu a vyvoleniu.“

Rozoznajme, či je naše povolanie pravé

Pamätáme sa, že slovo „bebaioo“ tiež môžeme podať výrazmi „uistiť sa o niečom“, „vnímať posilnenie v niečom“. Veľa ľudí v cirkvách a zboroch mávajú pochybnosti, či sú skutočne deťmi Božími. Aj ku mne často prídu deti Božie s touto otázkou. Majú skutočne túžbu po Ježišovi, hlad po spravodlivosti Božej. Inak by také otázky vôbec nepoložili. Hovoria: „Brat Wegert, mávam také pochybnosti: Som azda skutočne dieťa Božie? U mňa je to a ono ešte nie celkom v poriadku.“ Tým vnímam, že našim súrodencom vo viere niečo chýba – istota, vnútorné uistenie. Ale Peter tvrdí: „Nemusíte ako kresťania žiť v tomto stave neistoty. Pochybnosti sa dajú prekonať.“ Preto nás Peter vyzýva, že sa máme uistiť o svojom povolaní a vyvolení, o tom, že sme skutočne deti Božie. Ježiš celkom jasne povedal: *„Po ovocí ich poznáte. Vari oberajú z tŕnia hrozno alebo z bodľačia figy?“ (Matúš 7,16).* Ale keď si ratolesťou viniča a nesieš hrozná, môžeš si byť istý, že si skutočne touto ratolesťou. Lebo viera je živá a nie abstraktná, má následky, nesie plody. Ale *„tak je i viera mŕtva bez skutkov“ (List Jakubov 2,26),* skladá sa len zo slov. Ale viera, ktorá prichádza z Pána, je živá a má život, teda má aj ratolesť v kmeni. Podľa toho vieš aj sám poznávať: Prinášam ovocie? Robím pokroky? Milujem Ježiša? Mám zmýšľanie Ducha, ktoré nenávidí hriech (porovnaj List Rimanom 8,6)?

Mnohí sa ale hneď pýtajú: „Áno, ale ja iste nie som dokonalý. Možno práve preto nie som vyvolený?“ Môžem len povedať: „Ani ja nie som dokonalý.“ A Pavol hovorí: *„Niežeby som to všetko bol už dosiahol, a bol už dokonalý, ale bežím, aby som to získal, pretože si ma získal aj Kristus Ježiš“ (List Filipanom 3,12).*

Pointa je táto: Pavol mal túžbu po dokonalosti, po svätosti. Mal túžbu po povahe Krista. Máš tento hlad a tento smäd po spravodlivosti? Hovoríš: „Áno, mám ho.“ Vtedy ti poviem: „Si jeden z vyvolených Božích a povolaných Bohom!“ Odpovedáš: „Ale môj hlad nie je vždy rovnako silný. Som občas aj tak neposlušný ako to dieťa, o ktorom si rozprával.“ Áno, to je predsa jasné. Ale aj napriek tomu zostaneš dieťaťom Božím. Prídeš v každom prípade zase naspäť k Bohu. To je otázka vzťahu.

Rozdiel medzi nekresťanom a kresťanom je tento: Jeden hreší a miluje hriech. Druhý hreší tiež, ale trápi sa pod týmto hriechom, nenávidí ho a chce sa ho zbaviť. V bezbožnom nejestvuje tento konflikt. Uzavrel mier so svojím hriechom. Ale je to falošný mier, hovorí Biblia. Kresťan, ktorý hreší, nemá mier s hriechom, ale žije vo vojne s hriechom. Znáša tento spor, boj o svätý život. Ale pretože to nezvládne, vystrie sa k Bohu o pomoc skrze Ducha Svätého. Toto, že sa vystiera, namáha a pokračuje, je znak živej viery. Je to nádherný dôkaz povolania a vyvolenia pre iných ľudí, ako aj pre každého kresťana osobne. Niečo, čo Boh ustanovil od večnosti.

Zotrvávať pri slove pravdy

„A tak sa prorocké slovo stalo pre nás mocnejším. Dobre robíte, keď naň upierate svoj zrak ako na sviecu, ktorá svieti na temnom mieste, až kým nezažiari deň a nevyjde vám v srdciach zornička.“

(2. list Petrov 1,19)

Ústredným pojmom v tomto verši, ako aj v celom úseku, je *„prorocké slovo“*. Tým sa myslí Sväté Písmo – Biblia, ktorá bola sprostredkovaná ľuďmi, ktorí pod vedením Ducha Svätého hovorili a písali Slovo Božie.

Prorocké slovo sa neskladá z legiend a bájok

Biblia podáva správu napríklad o vrchu premenenia – o tom hovorí apoštol Peter v citovaných veršoch. Ježiš tam bol spolu s Petrom, Jakubom a Jánom. Pred očami týchto troch učeníkov sa Ježiš premenil, *„tvár sa mu zaskvela sťa slnko a rúcho mu zbelelo ako svetlo“ (Matúš 17,2)*. Vtedy sa učeníkom ukázali aj Eliáš a Mojžiš. Zaznel aj Boží hlas z neba: *„Toto je môj milovaný Syn, ktorého som si obľúbil. Jeho počúvajte!“ (Matúš 17,5)*. Takéto a im podobné správy sa nachádzajú v Biblii. Svet ich volá „legendy“.

Keď som svojho času chodil na strednú školu, môj učiteľ náboženstva zdôrazňoval, že biblické príbehy boli mýty a legendy, ktoré sa nemôžu chápať ako historické udalosti. Cirkevný poverenec evanjelickej cirkvi napísal v roku 2003, že knihy Biblie vraj nezaznamenávajú skutočné historické udalosti, ale „náboženský vývoj, vízie a legendy“. Môžeme potom dúfať, že pri takomto hodnotení Písma Svätého získame ľudí pre kresťanskú vieru?

Apoštol Peter hovorí: *„Nepridržali sme sa nejakých vymyslených bájí, lebo sami sme boli očitými svedkami jeho velebnosti“ (2. list Petrov 1,16)*, – ale „my múdri súčasníci, to samozrejme vieme lepšie“. Je to veľká opovážlivosť až bezočivosť tvrdiť, že Biblia je legendou, keď očití svedkovia biblickej správy tvrdia opak.

Podobne sa vyjadruje aj apoštol Ján, keď hovorí o Ježišovi. Povedal: *„Čo bolo od počiatku, čo sme počuli, čo sme na vlastné oči videli, na čo sme hľadeli a čoho sa naše ruky dotýkali, to vám zvestujeme: Slovo života“* – myslí Ježiša. *„Ten život sa zjavil; my sme ho videli, svedčíme o ňom a zvestujeme vám večný život, ktorý bol u Otca a zjavil sa nám“ (1. list Jánov 1,1-2)*.

Pisatelia Biblie svedčia o tom, čo videli, čoho sa dotýkali, čo počuli, vnímali, a aj zakúsili. Nielenže píšu, ale dávajú nám aj záruku, že to, čo napísali, je pravda. Predvídali, že jedného dňa budú ľudia hovoriť o Biblii: „Sú to len bájky.“ Keď Ján končí evanjelium, hovorí ešte raz, aby napísané spečatil a potvrdil: *„Je to ten učeník, ktorý vydáva svedectvo o týchto veciach a ktorý ich zapísal. A my vieme, že jeho svedectvo je pravdivé“ (Ján 21,24).* Keď ľudia aj napriek tomu hovoria, že sa jedná len o legendu či rozprávku, robia z pisateľov Biblie falošných svedkov. Boh bude týchto ľudí volať k zodpovednosti pre ohováranie, zavádzanie a klamstvo.

Jedného dňa prišiel vysokovzdelaný matematik k veriacemu farárovi a povedal: „Pán farár, čo by ste urobili, ak by matematika dokázala, že Biblia je nesprávna?“ Nato odpovedal farár: „Viete čo, pán profesor, vtedy by som čakal až dovtedy, kým by ste nenašli chybu vo svojich výpočtoch.“ To je skutočne pravda. Nemusíme sa nechať vyprovokovať ľuďmi, ktorí predložia takéto alebo im podobné tvrdenia pod zámienkou učenosti. Nie, ja verím očitým svedkom, podobne ako sudca verí svedkovi, ktorý vypovedá: „Môžem prisahať, že je to pravda.“ Preto verím Petrovi, keď hovorí: „Prorocké slovo nie je bájka (legenda).“

Prorocké Slovo je vnuknuté Duchom Svätým

Vo veršoch 20 a 21 je napísané (ROH): *„Vediac najprv to, že žiadne proroctvo Písma nedeje sa z vlastného rozlúštenia budúcnosti. Lebo nikdy nebolo proroctvo vynesené vôľou človeka, ale Svätým Duchom súc nesení hovorili svätí Boží ľudia.“* Peter nám dosvedčuje: Sväté Písmo nepochádza z ľudských nápadov, ale priamo z vedenia Ducha Svätého. Používa slovo, ktoré používa aj Lukáš, keď opisuje Pavlove stroskotanie na lodi. Tam znie text Biblie: *„Zvinuli plachtu a takto sa nechali unášať“ (Skutky 27,17).* To isté slovo používa aj Peter na citovanom biblickom mieste: Ľudia hovorili *„Svätým Duchom súc nesení“*. Nie búrkou so silným vetrom, ale Duchom Božím bolo vedených viac ako štyridsať pisateľov Biblie. Neboli to pisatelia, ktorí by si vymýšľali to, čo chceli napísať. Nie! Duch Boží ich inšpiroval a viedol – niesol ich. Len v Starej Zmluve je napísané najmenej dvetisíckrát, že Boh hovoril k ľuďom. „Pán hovoril a povedal“, „slovo Hospodina prišlo ku mne“, „dal som ti do úst svoje slová“, „takto hovorí Hospodin“ atď.

Prorok Jeremiáš označil tieto Božie oslovenia ako *„bremeno Hospodina“ (Jeremiáš 23, verše 34, 36, 38)*. Dostal príkaz, ktorému sa nemohol vzpierať. Tento výraz opisuje naliehanie, ktorým Boh vyzýval Jeremiáša, a podobne aj iných prorokov na odovzdanie Božieho posolstva. Posolstvo bývalo často ťažké na porozumenie, a ani sami proroci nerozumeli, čo hovorili alebo písali.

Aj v 1. liste Petrovom je napísané: *„Túto spásu úporne hľadali a neúnavne skúmali proroci, ktorí prorokovali o milosti pripravenej pre vás. Skúmali, na ktorý čas a na aké okolnosti poukazuje Kristov Duch, … Im bolo zjavené, … evanjelium… Na to všetko túžia hľadieť aj anjeli“ (1. list Petrov 1,10-12).* Ani anjelom nebolo dané porozumieť, čo sa zapísalo – a ani samotným pisateľom. To prevyšovalo ich obzor, pretože to bolo zjavenie, ktoré malo byť sprístupnené ľuďom v budúcnosti. Pisatelia Biblie to všetko napísali pod mocou a vedením Ducha Svätého. V skutočnosti sa dá povedať, že Biblia nie je len výtlačkom knihy z tlačiarenského stroja, ale Biblia je svätý Boží zázrak, je mimoriadna, nejestvuje žiadna podobná kniha.

Občas sa prorocká služba uskutočňovala aj napriek rozdielnemu želaniu a vôli ľudí. Spomeňme si na Jeremiáša. Píše: *„Mocne si ma pritiahol k sebe a premohol si ma“ (Jeremiáš 20,7).* Preklínal deň svojho narodenia, nechcel prinášať ťažké, nezrozumiteľné posolstvá, ktoré hnevali ľudí a spôsobovali hádky. *„Nebudem už kázať v Jeho mene.“* Avšak nemohol zastaviť, zadržať v sebe Božie posolstvo, a tak pokračuje: *„Tak mi je to v srdci, ako žeravý oheň. Namáhal som sa udržať to v sebe, ale nevládzem“ (Jeremiáš 20,9)*. Zostal Božím poslom, ktorý bol vedený Duchom Svätým.

Prirodzene tu vzniká otázka: „Neboli proroci a pisatelia Biblie stenografi? Museli zaznamenávať Božie zjavenie mechanicky a bez vôle?“ Nie, iste nie. Neveríme v učenie mechanickej inšpirácie, pri čom by ľudia neboli nič iné ako neutrálne a mechanické médium. Nie, boli to takí ľudia, ako ich Boh stvoril. Aj preto nájdeme v Biblii rôzne druhy literárnych štýlov, ktoré boli ovplyvnené rozdielnym kultúrnym pozadím, jazykom a historickým obdobím. Biblia ako celok vznikala v časovom úseku asi 1600 rokov. Autori Biblie patrili k rôznym skupinám ľudí s rôznym povolaním. Peter bol napríklad rybárom, Daniel štátnikom, Amos bol pastierom, Pavol bol teológom, Lukáš lekárom a Matúš bol colníkom. Toto sa samozrejme určitým spôsobom prejavilo v ich záznamoch. Boh nevypol ani nepotlačil osobnosť pisateľov. Aj v tomto vyniká Božie nadprirodzené jednanie.

Pán Boh viedol a riadil ich srdcia a myseľ. Takýmto spôsobom vzniklo dielo – Biblia bez chýb. Veríme vo verbálnu inšpiráciu Písma Svätého. Nie je v nej ani jedno slovo zbytočné, ani jediná bodka, ako napríklad bodka v „i“. Vystríhajme sa odstrániť, čo i len jednu z nich. O tom je napísané v Zjavení Jána 22,18-19. Písmo Sväté nie je potrebné meniť alebo dopĺňať. Napriek tomu, že si Boh použil ľudí na napísanie Biblie, Biblia je a zostane Božím dielom.

Osobný dôsledok

V súvislosti s týmito faktami sa vynára osobná otázka: Aký je tvoj postoj voči Svätému Písmu? Čítal som o evanjelistovi Billy Grahamovi, že na začiatku svojej kazateľskej služby mal pochybnosti o spoľahlivosti Biblie. Zaoberal sa liberálnou teológiou a tzv. historicko-kritickou metódou. To ho občas uvádzalo do zmätku. Píše: „Pamätám si, ako som chodil po cestičke v lese a vnútorne som bojoval s Bohom. Zápasil som so svojimi pochybnosťami. Moja duša sa dostala do krížovej paľby. Konečne som sa v zúfalstve poddal živému Bohu, ktorý sa zjavuje v Biblii. Kľakol som pred otvorenou Bibliou a modlil som sa: ‚Pane, mnohému v tejto knihe nerozumiem. Ale Ty si povedal: *Spravodlivý z viery bude žiť*. Všetko, čo som dostal od Teba, som prijal vo viere. Tu a v tejto chvíli prijímam vierou Bibliu ako Tvoje Slovo. Akceptujem ju úplne a bezpodmienečne.‘ Počas evanjelizačnej kampane v Los Angeles som objavil tajomstvo, ktoré zmenilo moju službu. Skončil som s hľadaním dôkazov o pravdivosti Biblie. Dosiahol som vnútorný pokoj a mier. Táto živá viera sa prenášala aj na poslucháčov. Stále znova a znova som počul seba samého kázať: ‚Biblia hovorí, Biblia hovorí... ‘. Dospel som k záveru, že som viac nemohol použiť ani jednu zo svojich starých kázní. Medzitým, ako som denne pracoval šesť až osem hodín, prijal som od Boha posolstvá, ktoré mi Boh ‚vpálil do srdca‘. Nechal som stranou rôzne ilustrácie zo života a uvádzal som každý večer asi 25 až 100 citátov z Biblie. Skonštatoval som, že ľudia nemôžu odolať ohromnej sile Božieho Slova. Aj ten najzatvrdenejší hriešnik sa musí vzdať pred Bibliou.“[13]

[13] Billy Graham. Das sagt die Bibel (Takto hovorí Biblia). Dynamis-Verlag: Baden (CH), 1977. Str. 49-52

Milí moji čitatelia, to je to, čo som aj ja osobne objavil a skúsil. Aj ty sa musíš rozhodnúť. Veríš Biblii? Je základom tvojho života? Ak áno, uvidíš, aká moc a autorita, aká sila a božskosť sa nachádza v Svätých Písmach Biblie.

Pridŕžať sa Slova

„A tak sa prorocké slovo stalo pre nás mocnejším“ (Schindler, nemecký preklad: *Tak sa pridŕžajme úplne istého prorockého slova)“*, píše Peter. Máme a smieme sa pevne držať Slova, aj keď iní ľudia by nám ho chceli vytrhnúť z ruky. Na pracovisku alebo aj napríklad v médiách niektorí ľudia nám chcú Sväté Písmo vytrhnúť z rúk a predovšetkým zo srdca. A stále znova a znova nám pripomínajú: „Je to len jedna z kníh. Môžeš si vybrať inú alternatívu.“ Ale Peter hovorí: „Nedovoľte, aby sa to stalo s vami! Pridŕžajte sa prorockého slova.“ Peter nehovorí: „Ak sa časy zmenia a tým aj spôsob myslenia spoločnosti, treba potom podľa toho prispôsobiť Sväté Písmo.“ Oj, nie! Nemeniteľné Božie Slovo chcú ľudia zmeniť na modernistické texty. Vtedy by Sväté Písmo nebolo viac Slovo Božie! Ale pretože je to Božie Slovo, je nemeniteľné a aj napriek veku stále aktuálne, tak ako sám živý Boh je nemeniteľný a zároveň aktuálny, reálny.

Peter hovorí ďalej: „Upierajte svoj zrak na prorocké slovo.“ To je tiež túžba môjho srdca. Často sa stáva, že človek „trochu“ dbá na prorocké slovo, akoby sa ho na chvíľu dotkol, a potom tvorí svoje vlastné teologické myšlienky. Nie, moji milí. Peter hovorí: Takto sa nemôžeme zaoberať Slovom Božím. Musíme s ním zaobchádzať svedomite a dôkladne. Preto pripomína: „Upierajte svoj zrak na prorocké slovo. Nespúšťajte z neho oči. Pozrite sa na každý detail. Neodstraňujte z neho nič a ani nepridávajte nič.“ Odporúčam kresťanom, aby si všímali každý verš z čítaného úseku, každé slovo. Tiež, aby preskúmali iné biblické preklady konkrétneho textu. Na strednej škole som sa trochu naučil po grécky. Viem teda trochu čítať pôvodný grécky text. Porovnávajúcim čítaním sa môžeme tešiť z Božieho Slova a byť posilnení vo viere. Spoznáme, že sa oplatí pridŕžať sa prorockého Slova a dávať pozor na to, aby žiadne slovo „nepadlo na zem“.

Apoštol nám dáva dva dobré dôvody, prečo sa máme držať Slova:

Prorocké slovo je dokázané slovo

Toto nám objasňuje Peter príkladom Pánovho premenenia na vrchu. Boli tam traja učeníci: Ján, Peter a Jakub. Bol tam aj Mojžiš a Eliáš „z druhého sveta“. Učeníci počuli Boží hlas. Peter o tom hovorí: *„Sme boli očitými svedkami jeho velebnosti“ (2. list Petrov 1,16).* Peter tým potvrdzuje, že príbeh, ktorý napísal Matúš, je pravdivý. Preto aj nás vyzýva: „Pretože je to dokázané, pridŕžajte sa istého prorockého slova.“

Taktiež aj prorocké písma Starej Zmluvy sú dokázané a potvrdené udalosťami v Novej Zmluve. Zoberme si proroctvá o Ježišovi Kristovi. O Ňom je vlastne Biblia od A po Z. V Starej Zmluve čítame, že Kristus má pochádzať z kmeňa Júdovho, ale aj z domu Dávidovho. A tak sa to aj skutočne stalo. Áno, dokonca miesto narodenia – Betlehem predpovedal prorok Micheáš (5,1). Podľa tohto proroctva našli mudrci z východu Ježiša, pravého Kráľa. Mohli by sme uviesť ďalšie a ďalšie príklady proroctiev, ktoré Židia mohli čítať už stáročia pred Kristom. Z tohto dôvodu Peter mohol pokojne tvrdiť: „Prorocké slovo je dokázané. A preto zostávajme pri ňom.“

Keď Ježiš na začiatku svojho pozemského pôsobenia prišiel do Nazareta, podali Mu zvitok papyrusu proroka Izaiáša. Rozvinul knihu a prečítal z textu (porovnaj Lukáš 4, 18-19). Potom povedal: *„Dnes sa splnilo Písmo, ktoré ste práve počuli.“ (Lukáš 4,21).* Prorocké slovo bolo overené, bolo potvrdené. Tomu môžeme veriť z celého srdca.

Pretože sa už veľa prorockých slov do detailov splnilo, máme dôvod byť pevne presvedčení, že chýbajúce zasľúbenia sa takisto presne uskutočnia. Preto smieme veriť, že aj zasľúbený druhý príchod Pána Ježiša na Zem sa stane presne tak, ako to proroci predpovedali. Môžeme dôverovať nášmu nebeskému Otcovi, ktorý keď deväťdesiatdeväťkrát povedal pravdu, tak aj ten stýkrát dodrží svoje Slovo. Čo povedal, to iste aj uskutoční.

Ježiš raz povedal: „Evanjelium bude zvestované až do posledných končín sveta“ (porovnaj Skutky 1,8). To sa dnes deje pred našimi očami. Na začiatku bola len hŕstka učeníkov. Na deň Turíc, Svätodušné sviatky, ich bolo 120. Taký malý húf. Dnes sú to milióny ľudí po celom svete, ktorí patria k cirkvi Pána Ježiša. Ježiš zasľúbil: „Vrátim sa. Ustanovím svoje kráľovstvo.“ Áno, prečo by sa to nemalo stať?

Pán Ježiš však i varuje: „Príde súd.“ A potom bude nasledovať svadba Baránkova a nastane nové Nebo a nová Zem. *„(Boh) zotrie im z očí každú slzu a smrť už viac nebude, ani smútok, ani nárek, ani bolesť už nebude, lebo čo bolo skôr sa pominulo“ (Zjavenie Jána 21,4).* Ježiš buduje spolu so svojou vykúpenou cirkvou Božie kráľovstvo. Môžeme to vidieť pred našimi očami. Prorocké slovo je potvrdzované a každým rokom je realizované, až kým sa celé neuskutoční.

Prorocké slovo je svetlo, ktoré svieti na temnom mieste

Svet je tmavé miesto pre život. Ľudia sú zneistení, bez orientácie a plní obáv. Hriech je skazou ľudstva. Celosvetový teror, násilie, kriminalita, sexuálne vykorisťovanie žien, zneužívanie detí, hlad, vojny, korupcia, cudzoložstvo, zvrátenosť a nedôvera. Nájdeme ich všade. Žijeme naozaj na tmavej Zemi. Peter hovorí: „Existuje svetlo. Tým je prorocké slovo. Toto slovo nám ukáže cestu.“

Čo nám však prospeje napríklad turistický sprievodca, keď ho síce máme, a aj skúmame, ale nenasledujeme uvedenú cestu? Podobne narábajú ľudia s Bibliou. A potom sa divia, že sa nedostanú do cieľa. Ja by som na ich mieste bral slová Ježiša veľmi vážne: *„Ja som cesta, pravda i život“ (Ján 14,6).* Byť nimi, vydal by som sa na cestu. Ak sa chceš presvedčiť, či je Biblia skutočne pravdivá, dám ti dobrú radu: Vyskúšaj ju! Choď a nasleduj Svetlo života! Kto našiel pokoj v Kristovi, dospel k záveru: „Ako je dobre, že som sa vydal na Božiu cestu!“ Božie Slovo je pravdivé!

Odolať falošným prorokom

„Medzi Božím ľudom však boli aj falošní proroci, ako aj medzi vami budú falošní učitelia, ktorí rozšíria skazonosné náuky. Keďže však zaprú aj samého Pána, ktorý ich vykúpil, uvalia na seba rýchlu skazu.“

(2. list Petrov 2,1; prečítaj 1-22)

Je pozoruhodné, ako často, a s akou jasnosťou a dôležitosťou sa Biblia zaoberá témou „falošní proroci“ prípadne „falošní učitelia“. Ježiš vložil túto otázku dokonca do témy posledných časov: *„Povstane aj mnoho falošných prorokov a zvedú mnohých“ (Matúš 24,11).* Preto sa chceme zaoberať touto témou.

Falošní proroci …

Znak falošného proroctva posledných časov nesmieme zanedbať, rovnako ako aj ostatné znamenia, o ktorých Ježiš hovorí v Matúšovi 24. Falošné učenie dnes zaplavuje kresťanskú cirkev tak, ako nikdy predtým. Preto je Petrovo slovo nanajvýš aktuálne. Aké sú teda charakteristické znaky falošných prorokov a učiteľov? Všeobecná odpoveď, ktorú tu Peter dáva, je: „Zaprú Pána Ježiša Krista“ (podľa 2. listu Petra 2,1). Akým spôsobom to urobia?

… odvolávajú sa na Ježiša, ale nenasledujú Ho

Ježiša môžeme vyznávať ústami, ale svojimi skutkami Ho môžeme zaprieť. Typický znak, ktorý Ježiš zdôrazňuje u falošných prorokov, je napríklad to, že robia znamenia a zázraky, ale nekráčajú podľa Slova Božieho. *„Lebo vystúpia falošní kristovia a falošní proroci a budú robiť veľké znamenia a zázraky“ (Matúš 24,24).* Ale nie sú znamenia a zázraky dôkazom na božské splnomocnenie? U Ježiša a apoštolov to bolo tak. Aj počas dejín cirkvi a zborov sa nachádzali vždy mužovia a ženy obdarení Duchom Svätým, aby robili zázraky. A Boh, ktorý včera mohol robiť zázraky, vie to robiť aj dnes.

Ale pozor! Znamenia a zázraky nie sú jadrom Ježišovho poslania. On prišiel hľadať a spasiť, čo zahynulo. Počujte, ako nás Ježiš pred tým veľmi jasne varuje: *„Dajte si pozor na falošných prorokov, ktorí prichádzajú k vám v ovčom rúchu, no vnútri sú to draví vlci. Po ovocí ich poznáte. Vari oberajú z tŕnia hrozno alebo z bodľačia figy? Tak každý dobrý strom rodí dobré ovocie a zlý strom rodí zlé ovocie.*

Dobrý strom nemôže rodiť zlé ovocie, ani zlý strom nemôže rodiť dobré ovocie. Každý strom, ktorý nerodí dobré ovocie, vytnú a hodia do ohňa. Po ich ovocí ich teda poznáte. Nie každý, kto mi hovorí: Pane, Pane! vojde do nebeského kráľovstva, ale iba ten, kto plní vôľu môjho Otca, ktorý je v nebesiach. Mnohí mi povedia v ten deň: Pane, Pane, či sme v tvojom mene neprorokovali? Nevyháňali sme v tvojom mene démonov? Nerobili sme v tvojom mene mnoho mocných činov? Vtedy im vyhlásim: Nikdy som vás nepoznal. Odíďte odo mňa, páchatelia neprávosti!" (Matúš 7,15-23). Títo falošní proroci činili fenomenálne veci, odvolávali sa na Ježiša, ale nečinili vôľu Božiu. Teda neboli znovuzrodení. Len napodobňovali pravých prorokov a klamali mnohých. Preto sú označení ako *„páchatelia neprávosti"* alebo *„nezákonní"* (nemecký preklad). U Ježiša sú mocné činy oveľa menej dôležité ako osobný život, zmena charakteru Jeho nasledovníkov, prikázanie Božie a ich posvätenie. Nie to, čo robíme, ale to, čo sme, je Bohu dôležité.

Peter opisuje falošných prorokov slovami: *„Z chamtivosti sa budú usilovať získať vás falošnými rečami" (2. list Petrov 2,3).* Dnes by sme hovorili: Sú kazateľmi blahobytu, lebo trpieť chudobu je im hriech. Peter pokračuje: *„Hýrenie vo dne pokladajú za rozkoš. ... Ich oči sú plné cudzoložstva" (2. list Petrov 2,13-14).* Tým zapierajú Krista. Radi používajú Jeho meno vo svojich ústach, ale ich vyznanie nemá žiaden vplyv na ich aroganciu, na ich pýchu, na ich lásku k peniazom, na žiadostivosť ich tela. Používajú meno Ježiša Krista len pre svoju kariéru. Ale Ježiš hovorí: *„Nikdy som vás nepoznal."*

Ako prototyp týchto falošných prorokov uvádza Peter Bileáma v Starej Zmluve. Presne vedel, že Izrael bol požehnaný, ale pretože miloval uznanie významných ľudí, dovolil, aby ho známy kráľ Balak získal, aby vyslovil zlé proroctvo nad Izraelom – samozrejme za dobrý honorár. Obľúbil si *„odplatu za neprávosť"*, ako to Peter vyjadruje *(2. list Petrov 2,15).* Nebolo u Bileáma žiadne miesto pre skromnosť, vernosť a nekompromisnú poslušnosť voči Bohu a Jeho Slovu. Chcel Bohu slúžiť ako prorok, ale v skutočnosti Ho zaprel svojím životom.

… vyznávajú síce Kristovo meno, ale obsahovo Ho vyprázdňujú

Celý náš západný svet plachtí pod menom „kresťanský“. Na mnohých miestach uctievajú ešte istým spôsobom Pána Ježiša Krista. Hovoria vznešene o Ňom ako o dobrom učiteľovi, ako o vzore etiky, ako o pacifistovi, ako o sociálnom kritikovi, ale nie ako o Synovi živého Boha. Apoštol Ján píše: *„Veď do sveta vyšlo mnoho zvodcov, ktorí nevyznávajú, že Ježiš Kristus prišiel v tele. To je ten zvodca a antikrist.“ (2. list Jánov 1,7).* Každý človek prišiel narodením do tela. Ján hovorí o Ježišovi ešte toto: Je od večnosti u Otca, je Boh, je Syn Boží, jedna bytosť s Otcom a Duchom Svätým. Nechal svoju slávu u Otca a prijal naše smrteľné bytie človeka, aby nás vykúpil z nášho pádu do hriechu. Zomrel na Golgotskom kríži a vylial svoju svätú a drahú krv. Túto pravdu zamlčujú falošní proroci a prezentujú tým redukovaného Krista. Iné falošné učenie dodáva: Mária nebola panna, Ježiš nevstal z mŕtvych a človek je dobrý a nepotrebuje vykúpenie. Zapierajú skutočnosť hriechu a nutnú potrebu vykúpenia preliatou krvou Krista. Koľko je kazateľníc, od ktorých len pochlebujú počúvajúcim. Teológia „všetci sa dostaneme do neba“ je jedno z najrafinovanejších zapieraní Ježiša Krista. Toto falošné proroctvo tvrdí: Kristus vôbec nepotreboval zomrieť, mohol ušetriť seba samého od Golgoty, lebo nie sme zodpovední za naše hriechy – ani nie sme tak zlí, aby niekto musel za to zomrieť. Pokračujú: „Nechodíme cestou pokánia, ale cestou pozitívneho myslenia, modernej psychológie a humanizmu. Samozrejme sme kresťania a hovoríme o Ježišovi, ale On je tolerantný a pozitívny a hovorí nám: ‚Buďte milí (Žite len v láske), cíťte sa spokojnými a verte v seba samých.‘ “ Akí sú to falošní proroci, ktorí majú Ježiša Krista len vo svojich ústach, a zapierajú Jeho dielo zmierenia na kríži a postavia evanjelium na hlavu a šliapu po Jeho vyliatej krvi?! Ak Kristus, ten ukrižovaný, nestojí v strede, ak nie je jasne prezentované, že bez krvi Ježiša Krista nejestvuje odpustenie a nádej, vtedy je človek, ktorý nás chce učiť podľa Biblie, falošným prorokom. Nekáže evanjelium Božie.

Kritérium falošného proroctva teda je: Tvoja viera môže byť ešte dobrá, ale keď priamo alebo nepriamo otvorene alebo skryte popieraš dielo Krista na kríži, vtedy si padol falošným prorokom ako obeť, pretože len skrze Jeho dielo na kríži môže byť človek slobodný od svojho hriechu a môže byť na veky zachránený. Odvráť sa od toho a hľadaj Pána Ježiša Krista, ktorý prišiel v tele, aby spasil hriešnikov vierou v Neho. Táto pravda ťa oslobodí.

Obstáť v pokušení

Po druhé, chceme sa pozrieť na to, ako môže kresťan, zvlášť ak je slabý, obstáť v pokušení od falošných prorokov. Peter stavia falošných prorokov na úroveň padlých anjelov, ktorých hodili do tmy, a aj na úroveň Noachových bezbožných súčasníkov, a po tretie aj na úroveň obyvateľov Sodomy a Gomory, ktorí boli zrelí k odsúdeniu. Tým začína Peter hovoriť o Lótovi, ktorého Boh ešte zachránil. S týmto spája Peter dve posolstvá:

Lót bol spravodlivý

Peter píše doslovne o *„spravodlivom Lótovi“ (2. list Petrov 2,7).* Ako to môže povedať o tomto skrachovanom človeku? Predovšetkým bol Lót veľmi sebecký. Keď išlo o výber zeme, nenechal Lót svojmu staršiemu strýkovi Abrahámovi prednosť. Videl šťavnaté nížiny a pekný život v Sodome a Gomore a chcel ho vlastniť. Po druhé, chcel nešetrne odovzdať svoje dcéry na zneužitie zvráteným, násilníckym občanom, aby títo upustili od požiadavky vyviesť von jeho návštevu – totiž anjelov, ktorí prišli k Lótovi pre jeho záchranu. Len zákrokom anjelov sa neuskutočnilo toto zneuctenie. Po tretie, Lót váhal, keď ho anjeli chceli odviesť do bezpečia. Teda miloval svet. A po štvrté, ako nám ukazuje Biblia, Lót dosť ľahkomyseľne pristupoval k alkoholu. Keď prišli na bezpečné miesto, opili ho jeho dcéry, aby dosiahli potomstvo po ich otcovi. Lótov životopis nie je vôbec pekný. Napriek tomu píše Peter bez rozpakov: „Boh zachránil spravodlivého Lóta.“

Ten, kto neprijal tajomstvo evanjelia o bezpodmienečnej milosti Božej do srdca, zažíva napätie. Ale skrze skúšku, žiť bez hriechu, nestane sa človek spravodlivým. Lebo všetci zlyháme a zostaneme dlžníkmi pred Bohom. Biblia neoznačuje nikoho „spravodlivý“ pre jeho dobrý život. Napísané je: *„Nieto spravodlivého, niet ani jedného“ (list Rimanom 3,10).* Ale Sväté Písmo označuje toho za spravodlivého, ktorý dôveruje Bohu a verí, že vďaka Ježišovi sa stane nezaslúžene spravodlivým.

Iste Abrahám podal toto posolstvo viery ďalej svojmu synovcovi. Lebo už Stará zmluva písala o Abrahámovi: *„uveril Hospodinovi a on mu to počítal za spravodlivosť“ (1. Mojžišova 15,6).* A toto platilo aj u Lóta. Bol spravodlivý nie zo zásluhy, ale z milosti. Určite nebol lepší ako bezbožní ľudia svojho času. Zaslúžil by si taktiež prepadnúť súdu.

Kresťania sa nedostanú do neba, pretože sú lepší alebo slušnejší ako neveriaci. Lót je toho príkladom. V nebi budú len ľudia, ktorí napriek svojmu hriechu boli omilostení. Toto posolstvo nájdeme všade v Božom Slove. Boh nechce dostať česť za to, že sa niekto „samozásluhou“ stane spravodlivým pred Ním, ale vďaka tomu, že On dobrovoľne a z čistej milosti urobí bezbožných spravodlivými tým, že jednoducho veria v Ježiša Krista ako im darovanú spravodlivosť. V tom zmysle bol Lót spravodlivým a bol zachránený z miznúcej Sodomy.

Spravodlivý Lót trpel medzi bezbožnými

S darovanou spravodlivosťou sa vierou nasťahuje Duch Svätý do srdca, a ihneď začne vojnu vo vnútri človeka. Pavol píše: *„Telo si žiada proti Duchu a Duch proti telu“ (List Galaťanom 5,17).* Bezbožný nepozná tento konflikt, lebo miluje hriech. *„Tak ako si oni zvolili vlastné chodníky a v ohavnostiach sa kochali“ (Izaiáš 66,3).* To bola povahová črta pre súd zrelej spoločnosti Sodomy a Gomory. Boli prosto a dojímavo šťastní vo svojom hriechu a vo svojej rebélii voči Bohu. Ale v momente, keď Svätý Duch prinesie spravodlivosť do duše človeka, nemá viac záľubu v priestupkoch.

Rozdiel medzi kresťanom a neveriacim človekom je, že ak je kresťan napadnutý hriechom a niekedy aj padá do neho, nemá pokoj v tejto veci, ale Duch Svätý v ňom, to jest spravodlivosť vierou, sa vzbúri. Je ťarcha v jeho srdci. Verím, že aj Lót mal tento nepokoj, tento boj. Preto hovorí o ňom Peter: *„(Boh... Lóta,) ktorý sa trápil bezuzdným správaním nemravníkov, zachránil. Kým tento spravodlivý prebýval medzi nimi, deň čo deň sa vo svojej spravodlivej duši trápil, keď počul a videl ich zlé skutky“ (2. list Petrov 2,7-8).* Iste môžeme povedať: „Lót, prečo bývaš v Sodome?“ Na druhej strane nás učí Ježiš, že sme ako kresťania ešte vo svete, aj keď nie sme zo sveta (Ján 17,14-16). Do tej miery sa kresťanom stáva neznesiteľným trápením hriešnosť nespravodlivých, ich zločin, ich nemorálnosť, aj ich prevrátenosť.

Pomyslime len na verejnú pornografiu. Kresťan by chcel zachovať svoje srdce pred touto necudnosťou, ale jeho oči sú nútené všade sa pozerať na túto neslušnosť. A keďže kresťan je aj telo a krv, stane sa mu životný štýl bezbožnej spoločnosti veľkým pokušením. Samozrejme každý vierou spravodlivý stojí sám pred Bohom so svojím hriechom a nemôže obviňovať neveriacich. A predsa svet trápi spravodlivú dušu. Preto beda im, ktorí nanútia iným svoju hanbu verejným alebo súkromným tlakom a chcú zviesť aj vyvolených, keby to bolo možné.

Z toho dôvodu by som chcel napríklad varovať manželov, ktorí trápia svoje bohabojné manželky svojimi prevrátenými chúťkami. Takisto neveriace deti svojím hanebným spôsobom života občas trápia svojich modliacich sa rodičov. Občas sú to predstavení, ktorí očakávajú od kresťanov nečestnosť a nečistotu, a to pod hrozbou straty zamestnania. Môžem len povedať: Beda, beda im, ktorí trápia spravodlivých svojim hriechom!

Moja rada pre kresťanov je táto: Vyhýbajte sa bezbožnému tak ďaleko, ako je len možné. Čítajte pritom Žalm 1. Tam, kde nemáte šancu uniknúť zlému okoliu, utešujte sa nasledujúcou myšlienkou.

Boh bude zachovávať spravodlivých

„Pán vie vytrhnúť nábožných z pokušenia“ (2. list Petrov 2,9). Takto to urobil aj s Lótom. Iste Boh nenechal len tak jeho hriechy. Aj Lóta napomínal nebeský Otec tak, ako každé dieťa Božie, ale nezavrhol ho, naopak, zachránil ho. Lót mal vo svojom srdci pečať od Boha, Ducha Svätého. Tajomný vysielač bol v jeho hrudi, ktorý ho uprostred všetkého zlyhania stále ťahal k nebu. Darovaná spravodlivosť z viery ho držala, a nakoniec bol zachránený z bahna Sodomy. Toto platí aj pre teba, ty slabé dieťa Božie. Pán vie aj teba vytrhnúť z pokušenia! Lebo ti dal Ducha Svätého. Si a zostaneš Jeho. Aj keď si takmer stratený v hriechu sveta, dobrý Pastier ťa zase nájde a dovedie ťa domov.

Boží letopočet

„Vedzte predovšetkým, že v posledných dňoch prídu posmievači, ktorí žijú, ako sa im zachce, a budú sa posmievať: Čo sa stalo so sľubom o jeho príchode? Veď odkedy zosnuli otcovia, všetko ostáva tak, ako bolo na začiatku stvorenia! Tým, čo to tvrdia, totiž uniklo, že nebesá boli oddávna a zem na Božie slovo povstala z vody a spočíva na vode. Vodou bol niekdajší svet zatopený a zničený. To isté slovo zachováva terajšie nebo i zem pre oheň a deň súdu a záhuby bezbožných ľudí. To jedno však nech vám nezostáva skryté, milovaní, že jeden deň je u Pána ako tisíc rokov a tisíc rokov ako jeden deň.

(2. list Petrov 3,3-8; čítaj 1-18)

V 3. kapitole 2. Petrovho listu sa apoštol Peter obzvlášť zaoberá „poslednými časmi“ na Zemi a druhým príchodom Krista.

Prídu posmievači

Najprv sa Peter zaoberá posmievačmi. Hovorí: „Na konci dní prídu posmievači, ktorí sa budú cynicky pýtať veriacich: Kdeže je sľub o Jeho druhom príchode? Veď všetko zostáva pri starom, tak ako to vždy aj bolo“ (4. verš).

Pre veriacich je potešujúce, že Peter to predpovedal pre posledné časy. Jeho proroctvo sa uskutočňuje, čo dnes môžeme potvrdiť. Ako znamenie posledných časov terajšieho sveta, Biblia hovorí na mnohých miestach o mohutnom prebudení, ale tiež aj o masívnom odpadnutí. Iste, evanjelium sa hlása až na koniec sveta, ale súčasne sa Ježiš pýta: *„Ale či Syn človeka nájde vieru na zemi, keď príde?“ (Lukáš 18,8).* Apoštol Pavol nás varuje, keď hovorí: *„Nech vás nikto nezvedie nijakým spôsobom. Veď najprv musí nastať odpadnutie od Boha a zjaví sa človek neprávosti, syn zatratenia“ (2. list Tesaloničanom 2,3).* Vidíme teda, že keď sa Ježiš opäť vráti na Zem, nezjaví sa v strede veľkého prebudenia. Bude veľké odpadnutie, a posmievači sa budú pýtať: „Čo je s vašou vierou? Kde je vplyv kresťanstva? Kde sa nachádza sila Božieho Slova? Kde sú Božie zasľúbenia? Kde je Boží súd? “

Prečo si posmievači myslia, že sa Ježiš nevráti a že nebude súd? Hovoria: „Tak ako to bolo predtým, tak to zostalo až do dnes. Všetko funguje podľa pevných pravidiel prírody, takým spôsobom, ako sa učí o evolúcii. Na tom sa nič nezmení. Boh, ktorý neexistuje, svojou veľkou mocou nezastavil dejiny našej Zeme a neuviedol rozsiahly a katastrofálny súd na všetkých ľudí. Taký Boh ani nikdy existovať nebude.“ Neveria tomu, že Boh zasahuje do diania na Zemi. Takých znevažovateľov evanjelia bude stále viac.

Ako odpovedať posmievačom

Ako reaguje Peter na tieto argumenty? Odpovedá: *„Tým totiž uniklo, že nebesá boli oddávna a zem na Božie Slovo povstala z vody a spočíva na vode. Vodou bol niekdajší svet zatopený a zničený“ (2. list Petrov 3,5-6).* Peter tu hovorí o konkrétnom Božom zásahu v dejinách Zeme a ľudstva. Stvorená Zem povstala z vody, konkrétne cez Boží príkaz a nie nekonečnou evolučnou zmenou. Popis druhého dňa stvorenia tomu presne zodpovedá: *„Boh povedal: Nech je obloha uprostred vôd a nech oddeľuje vody od vôd. Boh utvoril oblohu a oddelil vody pod oblohou od vôd nad oblohou. Tak sa aj stalo. Boh nazval oblohu nebom. Bol večer a bolo ráno, druhý deň.“ (1. Mojžišova 1,6-8).* Boh zhromaždil vodu na oblohe a tiež i na povrchu a pod povrchom zeme vo forme spodných vôd, prameňov, riek, jazier a morí. Boh, ktorý tvoril svojím mocným slovom, vykázal tmu a voviedol Zem do nového obdobia svetla a života. Nemohol by prísť tento Boh ešte raz a nahromadenému hriechu, zlu a vôbec všetkému urobiť koniec a zase stvoriť nové nebo a novú zem?

V texte Peter poukazuje na potopu. Potopa bola Božím zákrokom, pri ktorom Boh otvoril priehrady vody. Odborníci hovoria[14], že pred potopou nepršalo, neboli žiadne prietrže mračien, žiadne búrky, ktoré by spustošili zem. Zem mala mierne podnebie a bola na nej nádherná vegetácia. Celá Zem bola ako nádherný skleník. Ľudia sa v tých dobách dožívali 500, 700, a dokonca aj 900 rokov. Ale zlosť a hriechy ľudí narastali. Boh sa viac na to nechcel pozerať. Povedal: „Tomuto falošnému pokoju, tejto nádhere urobím koniec.“

[14] Porovnaj rôzne články a knihy od „Spoločenstva Slovo a poznanie“ (Studiengemeinschaft Wort und Wissen), na internete: www.wort-und-wissen.de

Peter povedal: „Počúvajte, vy posmievači, ktorí hovoríte, že všetko zostáva tak ako predtým? Ako si môžete myslieť, že všetko pokračuje v uniformnom evolučnom vývoji? Úmyselne ignorujete to, že bola potopa sveta a tiež Boha, ktorý vo svojom Slove hovorí, že nechal rozliať oblohu a otvoril podzemné žriedla. Povodeň prišla zhora i zdola a ľudstvo okrem Noacha a jeho rodiny vyhynulo“. Peter veril v dejinnú správnosť a pravosť príbehov Starej zmluvy. Aj apoštoli verili v to isté, a aj Ježiš potvrdil popis príbehu o potope ako skutočnú historickú udalosť: *„Ako totiž v dňoch pred potopou ľudia jedli a pili, ženili sa a vydávali až do toho dňa, keď Noach vošiel do korábu, a nič nebadali, až prišla potopa a zmietla všetkých, tak bude aj pri príchode Syna človeka.“ (Matúš 24,38-39).* Ježiš tu hovorí o mýtuse, o nejakej zásade alebo sa tu jedná o židovský román? Nie, Ježiš hovorí o historickom fakte vyhubenia ľudstva, okrem Noacha a jeho rodiny.

Peter píše, že podobný Boží súd sa ešte raz zopakuje. Áno, Boh dal síce po potope na oblohu dúhu, aby zobrazovala a pripomínala, že Boh už nikdy nezničí svet celosvetovou potopou. Avšak Boh raz zničí súčasný svetový systém ohňom. Podobne ako voda, ktorá bola zadržiavaná Bohom „hore i dolu“, až pokým nezaplavila ľudstvo, aj oheň je súčasne hore i dole. Vesmír je plný hviezd, komét a asteroidov. Vnútro zeme tvorí ohnivé jazero, ktoré je žeravé a obrovské, s teplotou takmer 7000 °C. Ľudstvo je oddelené od roztaveného jadra zeme len 15 kilometrov hrubou zemskou kôrou. Spomeňte si napr. len na výbuchy sopiek s množstvom roztavenej lávy.

Celé stvorenstvo obsahuje atómovú štruktúru. Ak ľudia môžu vyrobiť atómové bomby so strašnou účinnosťou, o čo viac môže všemohúci Boh zničiť celý vesmír výbuchom atómovej energie. Takýmto výrokom určite vyprovokujem ešte viac posmievačov. Peter píše: *„Pánov deň príde ako zlodej. Vtedy sa nebesá s rachotom pominú, živly sa rozplynú v ohni a zem i jej diela budú súdené. Keď sa toto všetko má rozplynúť, akí musíte byť svätí a nábožní vo svojom správaní vy, čo túžobne očakávate príchod Božieho dňa, keď sa nebesá rozplynú v ohni a živly roztopia v páľave?! Podľa jeho prisľúbenia očakávame nové nebo a novú zem, v ktorých prebýva spravodlivosť. Preto, milovaní, keďže očakávate takéto veci, usilujte sa, aby vás Pán našiel nepoškvrnených a bez úhony, v pokoji!“ (2. list Petrov 3,10-14).*

Ako bol voľakedy svet súdený potopou, tak podobne bude Kristus raz súdiť svet ohňom. Preto sa nepridávajme k posmievačom, ale verme Pánovmu Slovu a očakávajme na Jeho príchod.

Kedy sa to stane? Ako dlho to ešte bude trvať? Prečo cirkev ešte stále čaká Ježiša a to už 2000 rokov? Majú posmievači nakoniec predsa len pravdu?

Tisíc rokov je ako jeden deň

Počúvajte, ako o tom hovorí Peter: *„To jedno však nech vám nezostáva skryté, milovaní, že **jeden** deň je u Pána ako tisíc rokov a tisíc rokov ako **jeden** deň!“ (2. list Petrov 3,8).* Rád by som upriamil našu pozornosť k tejto vete.

1. Boh stojí mimo času. Je večný. Preto má celkom iný vzťah k času, ako máme my ľudia. Napríklad: Ak sa loď plaví po Rýne od prameňa až po ústie rieky, môže to trvať zopár dní, možno dokonca týždňov. Boh, ktorý je večný, vidí prameň a ústie v jednom okamihu, bez „toho času“ medzitým. Tvoje narodenie je od tvojej smrti oddelené časovým úsekom tvojho života. Avšak Boh vidí obidve tieto udalosti v jedinom okamihu. Ak sa pozeráme späť na 2000 rokov dejín cirkvi, pre Boha je to ako jeden moment. Podľa Petrovho vyjadrenia má tak cirkev Pána Ježiša „len dva dni“.

Táto pravda o večnom Bohu, ktorý nie je závislý od času, je vyjadrená už v Jeho mene. Keď mal ísť Mojžiš pred faraóna, aby vyviedol izraelský ľud z otroctva, chcel od Boha vedieť, čo má povedať Izraelitom, ak by sa ho spýtali, že aký Boh ho poslal k nim. Boh mu na to odpovedal: Tak povedz Izraelcom: *„**Ja som**“ ma poslal k vám (2. Mojžišova 3,14).* Boh sa nevolá: „Bol som“ alebo „Budem“. Boh sa vždy volá: „Ja som“. Je Bohom prítomnosti. Stojí nad časom. Boh Biblie sa volá „Ja som“. Tento Boh má na náš čas veľký vplyv. Zub času nás nahlodáva. Čas nás mení. Starneme. Ale u Boha tomu nie je tak. *„Ježiš Kristus je ten istý včera, dnes i naveky“ (List Hebrejom 13,8).* Ďalej: *„Tie [nebesia a zem] sa pominú, Ty ostaneš, všetko sa rozpadne ako rúcho, vymeníš ich ako odev, zmenia sa. Ty si však ten istý a Tvoje roky sú bez konca“ (Žalm 102,27-28).* Na tomto pozadí večnosti je u Boha *„jeden deň“* skutočne *„ako tisíc rokov“*. Nie je medzitým rozdiel.

2. Jeden deň ako tisíc rokov. Niektorí ľudia sa sťažovali na pomalé šírenie evanjelia. Akoby málo ľudí uverilo v Krista počas prvých 1900 rokov nášho letopočtu. Ako dlho ešte potrvá, pokým budú všetky národy zasiahnuté evanjeliom? Vieme, že Boh môže za jeden deň zachrániť viac ľudí ako v predošlých 1000 rokoch dohromady. Svet stredoveku bol plný duchovnej tmy. Ale stačil jeden jedinečný deň, v ktorom Martin Luther pribil svojich 95 téz na dvere kostola a 1000 rokov stredoveku bolo, ako keby odfúknutých. Izrael ako národ nechcel uveriť v Krista po 1000 a nechce ani po 2000 rokoch. Ale Písmo hovorí: „Príde deň, keď sa Ježiš vráti na Zem a vtedy sa celý Izrael k Nemu ihneď obráti“ (porovnaj list Rimanom 11,26). Jeden deň je u Boha ako 1000 rokov. Pozrime sa teraz na druhú časť výroku.

3. Tisíc rokov je ako jeden deň. Boh má veľa času. Jeden deň má u Neho nie 24 hodín, ale 1000 rokov. Neponáhľa sa, pretože čas beží od Neho preč. Takto odpovedal Peter na otázku, prečo tak dlho odkladá návrat Ježiša a prichádzajúci súd. Hovorí: *„Pán nemešká so svojím prisľúbením, ako sa niektorí nazdávajú, že mešká“ (2. list Petrov 3,9).* Nie, Pán Ježiš bude presný, keď opäť príde na Zem. V každom prípade nemeria čas tak, ako my, veď jeden deň je u Neho ako 1000 rokov. Nám ľuďom sa tento čas môže zdať dlhým, ale nie Bohu. Boh je veľký a mocný. Zostáva pokojným pri tom všetkom, čo sa deje na zemi – je pokojný aj pri „revaní“ svojich nepriateľov. Slabý kráľ znervóznie, keď na neho prichádza nejaký útok. Ihneď sa musí brániť, nesmie strácať čas. Ten Najvyšší Kráľ sa nenachádza v takom nebezpečenstve. Pisateľ Žalmu hovorí: *„Prečo sa búria národy a ľudia vymýšľajú daromnosti? Spolčujú sa pozemskí králi, vládcovia sa spolu radia proti Hospodinovi a Jeho Pomazanému. Roztrhnime putá a odhoďme ich povrazy! Ten, ktorý tróni na nebesiach, smeje sa, Pán sa im vysmieva“ (Žalm 2,1-4).* Večný Boh neprepadá panike. Nie, Všemocný je v úplnom pokoji. Má dostatok času. Jeden deň je pre Neho tak dlhý, ako pre nás 1000 rokov. Čo sa z vyššie uvedeného môžeme naučiť?

Dôsledky pre nás

V prvom rade: **Môžeme sa učiť trpezlivosti a dôvere**, pri tom, že Boh nekoná, ako si my predstavujeme. Odložme teda každý strach, zhon a netrpezlivosť. Ježiš povedal svojim netrpezlivým bratom: *„Môj čas ešte nenastal, ale pre váš je stále vhodný čas“* – ako Luther prekladá: – *„váš čas je kedykoľvek“ (Ján 7,6).* Jeho bratia sa uponáhľali, keď raz povedali Ježišovi: „Zjav sa svetu, aby pochopil, kto si.“ Inokedy dvaja Kristovi učeníci povedali: „Pane, poponáhľaj sa, nechaj oheň zostúpiť z neba!“ Ježiš vtedy odpovedal: „Nekonajte nerozvážne, zostávajte pokojní.“ Ako povedal prorok Izaiáš: *„Kto uverí, nebude bezradný (ROH: kto verí voň, nebude náhliť)“ (Izaiáš 28,16).* Dôverujúci veriaci kresťan sa neponáhľa. Trpezlivo čaká, lebo vie, že Boh má k dispozícii veľa času, aby dokončil svoje rozhodnutia a plány. Teda, učme sa trpezlivosti.

Po druhé: **Čím dlhšie to trvá, tým bude väčšie víťazstvo.** Keď v Berne povojnové Nemecko v r. 1954 v záverečnom zápase Majstrovstiev sveta vo futbale nastúpilo proti Maďarsku, nemecké mužstvo prehrávalo 0:2. Zápas vyzeral byť stratený. Napriek nepriaznivému stavu nakoniec Nemecko zvíťazilo 3:2. Bol to dvojitý triumf! Futbalový zápas sa nemusí vždy vyhrať, ale naopak Božie plány nemôžu nikdy zlyhať. Boh je zvrchovaný, a nechá občas svojim nepriateľom náskok. Nechá ich dokonca triumfovať. Keď Ježiš visel na kríži, na ktorom nakoniec zomrel, jeho nepriatelia si mysleli, že vyhrali. Ale boli na omyle. Boh zmŕtvychvstaním Krista zväčšil a potvrdil svoje víťazstvo. Posledné slovo mal Ježiš Kristus.

Tretí dôvod uvádza Peter takto: **„Boh čaká so svojím ohnivým súdom, pretože je trpezlivý.“** Doslovne je napísané: *„Pán nemešká so svojím prisľúbením, ako sa niektorí nazdávajú, že mešká, ale je zhovievavý, lebo nechce, aby niekto zahynul, ale chce, aby sa všetci dali na pokánie.“ (2. list Petrov 3,9).* Peter nepíše: „Boh je voči svetu trpezlivý.“ Nie, svet bude zachovaný pre oheň (verš 7). Ježiš sám povedal: *„Kto neverí, už je odsúdený, pretože neuveril v meno jednorodeného Božieho Syna“ (Ján 3,18).* To znamená, že osud bezbožných je spečatený. Pavol o nich píše: *„Preto pre túžby ich srdc vydal ich Boh napospas nečistote“* v ich zaslepení a hriechu *(List Rimanom 1,24+26).*

Nie, voči neveriacemu bezbožnému svetu Boh nie je trpezlivý. Tento svet je už odsúdený. Svetskí ľudia môžu mať istý čas úžitok z Božej zhovievavosti. Žiaľ, z hlúposti nevyužívajú Božiu trpezlivosť na nič iné, ako na zvýšenie počtu hriechov, a tým ešte väčší je Boží hnev nad nimi (List Rimanom 2,5).

Pán je zhovievavý voči nám, svojmu ľudu, svojim vyvoleným; voči tým, ktorí už sú povolaní, a i tým, čo ešte len budú povolaní. Boh hovorí v Biblii o plnom počte svätých (List Rimanom 11,25). Zhromaždí vyvolených zo všetkých svetových strán. Niektoré Božie deti sa dostali na vedľajšiu cestu tak, že sa nechali zviesť rôznymi zvodcami a zvodmi**,** a vydali sa po cestách rozkoše a žiadostí tohto sveta. Boh nechce, aby ani jeden z nich zahynul, ale chce im všetkým ešte dať priestor na pokánie. Nevieme presne, kto teraz patrí k Božiemu ľudu, len Pán pozná svojich. Máme kázať všetkým ľuďom Božie Slovo a volať ich k pokániu, lebo Boh chce zachrániť svoj ľud a priviesť ho do bezpečia. Preto Pavol píše: *„Alebo opovrhuješ bohatstvom jeho dobroty, trpezlivosti a zhovievavosti a nevieš, že Božia dobrota ťa vedie k pokániu?“ (List Rimanom 2,4).*

Využi teda správne Božiu trpezlivosť a zhovievavosť! Obráť sa a nájdi nebeský domov! Keď sa vráti Pán Ježiš opäť na Zem, budeš zachránený pred večným súdom.

Odporučenie na knihy

Ďalšie knihy od Wolfganga Wegerta:

Základy viery 2005. 85 strán

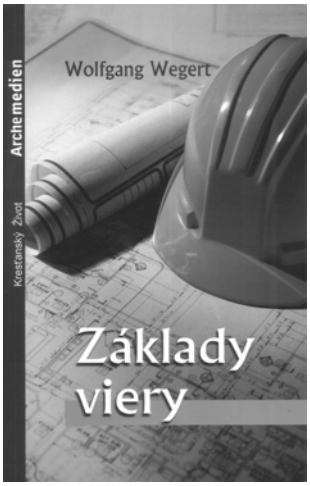

V tejto knihe ide o základné otázky viery: Prečo je človek stratený? Ako môže zase nájsť cestu späť k Bohu? Čo znamená „znovuzrodenie“, čo sa rozumie pod slovom „obrátenie“? Ale autor sa zaoberá aj otázkami o pôsobení Ducha Svätého, o zachovaní veriacich ľudí a taktiež témou smrti.

Nebudem mať nedostatku. 2007, 84 strán.

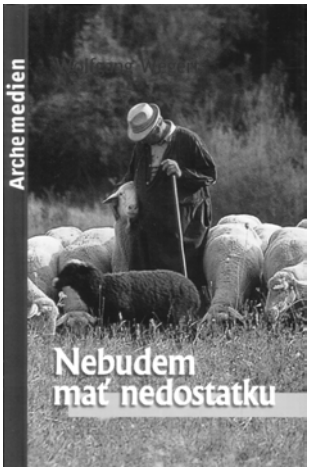

V Ježišovi Kristovi môže veriaci skutočne dostať odpočinok, lebo je dobrým pastierom, ktorý zabezpečí Svojím všetkého duchovného pokrmu. Tak je Žalm 23 svojimi nespočetnými veršami súčasne krátka verzia celého evanjelia – od začiatočnej pozvánky k viere cez život veriacich so všetkými výškami a hĺbkami až do dokončenia vo večnosti.

Vydavateľstvo

Vydavateľstvo ACS
Kresťanský Život
Sreznevského 2, SK- 831 03
BRATISLAVA, Slovakia
acs@gtinet.sk
www.acs-net.sk